België-Belgique
8310 Assebroek
PB 3/5104- P007782

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN

Regio Brugge

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT 44ste JAARGANG NR.: 1, januari-februari 2012

URL: www.familiekundebrugge.be Verantw. Uitg.: P. Coghe, Biekorfstraat 3, 8000 Brugge

"Upstairs, downstairs"

Voordracht over eet- en drinkgewoonten bij de Brugse adel en hun personeel in de 19de eeuw door Jan D'hondt

Maandag 27 februari 2012

EEN NIEUW BEGIN

We starten het nieuwe jaar met een nieuwe naam want op 1 oktober 2011 heeft Familiekunde Vlaanderen een interne vernieuwing doorgevoerd, dit met goedkeuring van de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering. Het resultaat hiervan is dat de twee vroegere pijlers – met name de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde (VVF) en het Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek (VCGH) – samengesmolten zijn tot een geheel onder de noemer **FAMILIEKUNDE VLAANDEREN**. Daarbij heeft het VCGH zich als documentatiecentrum ingeschakeld in de structuur van VVF, waarna de oude koepel zichzelf opdoekte en VVF zich omdoopte tot Familiekunde Vlaanderen (FV) naar analogie met Heemkunde Vlaanderen en Volkskunde Vlaanderen. Dit zal de naambekendheid ongetwijfeld vergroten waardoor meer mensen onze vereniging zullen leren kennen en herkennen.
Naar aanleiding van deze vernieuwing moeten heel wat zaken aangepast worden zoals we reeds in onze voorgaande krant hebben vermeld. Zo zie je hierboven de nieuwe hoofding van onze krant en de nieuwe benaming van onze site. De nieuwe lidkaarten voor 2012 zijn reeds opgemaakt met de nieuwe naam.

Wat niet onmiddellijk zal veranderen zijn onze openingsuren en ons dienstbetoon. We hebben zelfs een koffiemachine in het lokaal geplaatst voor als je daar hoog en 'droog' zit. We hebben ook beslist dat opnieuw sommige boeken kunnen uitgeleend worden en dus naar huis meegenomen voor een afgesproken periode.
Er is altijd een bestuurslid aanwezig die je kan helpen met oud schrift ontcijferen of raad geven waar je best kan gaan opzoeken of verwijzen naar een werk uit onze uitgebreide bibliotheek.
Over de schat aan informatie die op onze computer beschikbaar is hebben we het nog verder in deze krant.

Het bestuur wenst alle leden een voorspoedig en gelukkig jaar, een goede gezondheid en succes bij de opzoekingen voor de familiegeschiedenis.

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN KRANT
Regio Brugge

Abonnement € 9,00
op rekening
IBAN: BE93-0680-6683-7067
BIC: GKCCBEBB
van VVF-Brugge
p/a Kerklaan 30
8310 Assebroek

Buitenland: € 10,00

Gratis voor VVF-leden van het arrondissement Brugge

SECRETARIAAT
Baron Ruzettelaan 401
8310 Assebroek
Tel.: 050.35.07.01
e-mailadres:
vvf.brugge@skynet.be

LOKAAL:
Kleine Hertsbergestr. 3
2e verdieping
8000 Brugge

LIDMAATSCHAP VVF
€ 35,00
op rekening
IBAN: BE58-4141-1712-2179
BIC KREDBEBB
o.n.v.: VVF
Van Heybeeckstraat 3
2170 MERKSEM

INHOUD VAN DIT NUMMER :

Jo Vandeghinste
De Industriële Revolutie

Eddy Dubruqué
Wat vinden we op de computer in het lokaal?
-
Opvarenden bij de VOC regio Brugge-Oostende

Paul Coghe
Verluldboek

Elke auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn of haar teksten.

Redactie Jo Vandeghinste

MEDEDELINGEN

LOKAAL

Het lokaal in de Kleine Hertsbergestraat nr. 3 (tweede verdieping) is toegankelijk iedere eerste en derde maandag, telkens gevolgd door de vrijdag van de zelfde week. Met andere woorden: op **maandag** 16 januari, ook op 6 en 20 februari van 14 tot 17 uur en op **vrijdag** 5 januari en 24 februari van 19.30 tot 22 uur. Verder elke tweede woensdag van de maand gewone openstelling van het lokaal (genealogische vormingsnamiddag) van 14 tot 17 uur. Op deze woensdagsessies kan men ook terecht voor specifieke computerproblemen. Volgende sessies op 11 januari en 8 februari 2012. **Let wel: Op 2 januari en 10 februari zal het lokaal niet geopend zijn.**

VOORDRACHT

Op **vrijdag 10 februari,** om 20 uur, in de zaal Patria, Kerklaan 37 te Assebroek brengen **Jo Patteeuw en Guido Bruyneel** een voordracht over **'Het parochiearchief en de pastorale structuur van Assebroek door de eeuwen heen.'** De voordracht is gratis. Zie ook bladzijde 6.

Op **maandag 27 februari,** om 20 uur, komt historicus **Jan D'Hondt** ons onderhouden over eet- en drinkgewoonten bij de Brugse adel en hun personeel in de 19de eeuw.
Deze voordracht, in samenwerking met de Koninklijke Heemkundige Kring Maurits van Coppenolle, vindt plaats in het Lokaal 'De Zorge', Moerkerkesteenweg 194, 8310 St-Kruis. Voor leden is de toegang gratis, anderen betalen 2,50 €.

DIGITALISERING ROUWBRIEVEN

Volgende bijeenkomsten op donderdag 12 en dinsdag 24 januari vanaf 13.30 in het lokaal.

DANK

Bij deze willen we allen danken die met doodsprentjes en rouwbrieven onze collectie hielpen aanvullen. Bijzondere dank gaat naar Dhr. Geert Tavernier die ons de vele foto's van de wezerijakten van het Vrije bezorgde en Dhr. Daniël Janssens voor de foto's van de wezerijakten en staten van goed van Torhout om in het lokaal op de computer te plaatsen.
Ook de mensen die zich belangeloos inzetten voor de digitalisering van de rouwbrieven worden van harte bedankt.

FAMILIENIEUWS

Men meldt ons het overlijden van ons gewaardeerd lid **Eric Robbe (1950-2011).** Het bestuur biedt zijn medeleven met de familie in de rouw die hen komt te treffen.

Onze regio wordt gesteund door:

BRUGGE
WERELDERFGOEDSTAD
Dienst Cultuur

DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

DE INDUSTRIËLE REVOLUTIE

Jo Vandeghinste

De voorloper

De Europese maatschappij was in het Ancien Régime van oudsher een agrarische maatschappij. In bijna alle landen was de landbouw de belangrijkste economische sector. Vanaf 1750 zou daar verandering in komen. De toepassing van wetenschappelijke kennis in de landbouw had grote gevolgen. Naast het vervangen van het middeleeuwse drieslagstelsel door wisselbouw zagen we ook de opkomst van nieuwe gewassen zoals de aardappel en de maïs. De invoering van nieuwe landbouwgereedschappen zoals de ploeg, de zeis en de zaaimachine zorgden voor een optimale grondbewerking. Zaalzaden werden geselecteerd en enkel de beste zaden werden gebruikt en zorgden voor betere oogsten. Betere bemesting en vervanging van ossen door paarden als trekdieren resulteerden in een hogere opbrengst. In sommige gebieden werd het landbouwoppervlak vergroot door het kappen van bossen. We kunnen vast spreken van een **"Agrarische Revolutie"**.

Deze verbetering van de landbouwopbrengsten kwam best van pas want in de zelfde periode was er een bevolkingsexplosie en een zeer grote uitbreiding van de stedelijke gebieden. In 1750 telde de Europese bevolking 130 miljoen inwoners en in 1850 was deze verdubbeld. Al deze mensen moesten gevoed en gekleed worden. Hoewel Europa in de 19de eeuw regelmatig geteisterd werd door uitbraken van cholera en tyfus, kwamen epidemieën dank zij meer zorg voor de hygiëne, veel minder voor dan vroeger.
Er vond dus een moderniseringsproces plaats, waardoor de Europese samenleving drastisch veranderde. Op vele gebieden (economisch, sociaal, politiek, cultureel en religieus) waren de veranderingen ingrijpend. Men noemde dit 'De Verlichting'.

De Vrede van Aken (1748), die het einde van de Oostenrijkse successieoorlog betekende, bracht ook wat rust en vrede in onze gebieden tot aan de dood van Keizerin Maria-Theresia. Dan begon het Oostenrijkse bewind zich alhier met van alles te bemoeien en de Keizer-koster Jozef II mengde zich in het bestuurlijke, juridische en kerkelijk leven wat door onze bevolking niet in dank werd aangenomen en tenslotte leidde tot de Brabantse Omwenteling van 1789.

De Franse Revolutie

Op 20 april 1792 verklaart Frankrijk de oorlog aan Oostenrijk en annexeert in 1793 de Zuidelijke Nederlanden die nu België genoemd worden, bij Frankrijk. Die inlijving bracht hier enig soelaas, daar de stelselmatige plunderingen door de legers fel afnamen. Dit duurde echter maar tot de staatsgreep van 1797 waarna de wetten tegen de weerspannige priesters die de eed niet wilden zweren en de conscriptiewet, die vele jongens van bij ons voor enkele jaren uit hun familie wegrukte, de aanleiding werd voor de 'Boerenkrijg' die bloedig onderdrukt werd.
Het concordaat van Napoleon met de Paus uit 1801 brengt wat rust maar de bevolking bleef zich door vreemden of meelopers onderdrukt voelen.
De wetten van Napoleon hadden ook hun voordelen. Het feodale systeem werd afgeschaft en de alles overheersende invloed van de kerk en de adel werd beknot. De kloof tussen rijken en armen bleef wel bestaan maar men leerde breder en vrijer denken. Omstreeks 1825 begon in onze regio het liberale katholicisme veld te winnen.

De 1e Industriële Revolutie

De Franse Revolutie heeft op het continent verhinderd dat de industriële revolutie die in Engeland al op het einde van de 18de eeuw gestart was naar ons overkwam. In Wallonië was men hiermee wel reeds gestart op het einde van de 18de eeuw maar het betrof open mijnen en eerder primitieve ijzerbewerking. In België echter begon de Industriële Revolutie reeds tijdens het bewind van Napoleon en ons land werd dan ook het eerste geïndustrialiseerde land van het vasteland. Nu werden oude wegen verbreed en verhard en nieuwe aangelegd, kanalen gegraven en men maakte plannen voor een spoorwegnet dat in 1835 een eerste realisatie mocht noteren. Hierdoor werd het transport van goederen, grondstoffen en afgewerkte producten een stuk gemakkelijker.

We zien achtereenvolgens verschillende regio's zich specialiseren in het mechanisch bewerken van grondstoffen.
Zo is Verviers met o.a. William Cockerill vanaf 1799 het centrum voor het vervaardigen van gespecialiseerde getouwen voor wolbewerking en wordt hierdoor de bakermat van de industriële revolutie op het Europese vasteland.

Gent gaat zich specialiseren in katoen en vlas en groeide in de 19de eeuw uit tot het Manchester van het continent. De reusachtige fabrieken van de katoen- en vlasindustrie zorgden er voor dat Gent in die periode de belangrijkste industriestad van Vlaanderen werd. Men begon met het vervaardigen van massaproducten. In Engeland was in 1733 door de wever Kay de schietspoel uitgevonden wat de prestatie van de wevers verdrievoudigde. Het spinnen bleef nog een probleem tot in 1764 de "Spinning Jenny", een spinmachine uitgevonden door James Hargreaves, op de markt kwam en wat later in 1769 reeds werd aangevuld met de "Waterframe", een uitvinding van Richard Arkwright. De eerste machine was geschikt voor de inslag, de tweede voor de kettingdraden. In 1790 verscheen een combinatie van de twee die "Mule Jenny" werd genoemd. Het was een constructie van Samuel Crompton. Een jaar later werd ze reeds door stoomkracht aangedreven. Het was deze machine die door Lieven Bauwens in onderdelen naar België werd gesmokkeld en hier tot razernij van de Engelsen op grote schaal werd nagemaakt.
De stoommachine die in 1776 door Watt was op punt gesteld en die door middel van staven en riemen een groot aantal machines tegelijk kon aandrijven, betekende de definitieve doorbraak van het fabriekssysteem. Het was 'de' uitvinding van de eeuw, maar in de textielbranche de ondergang van de "thuiswevers".

In 1817 maakte John Cockerill, de zoon van William, de regio Luik tot het centrum van steenkoolwinning, staalbewerking en glasproductie. Rond 1820 bouwde hij zijn eerste hoogoven gestookt met cokes in plaats van houtskool. De ruwe ijzer- en staalproducten werden er verwerkt tot machines, onderdelen voor de scheepsbouw en spoorwegmateriaal. Na 1830 leverde Cockerill de locomotieven en de rails voor de eerste spoorweg in België en later voor heel Europa. In 1838 vormde hij het eerste grote geïntegreerde industriële complex met hoogovens, staalgieterij, walserijen, smederijen en constructiewerkplaatsen aan de oevers van de Maas, ontsloten door een eigen haven en via spoorwegen verbonden met nabijgelegen erts- en kolenmijnen.

In 1901 werden in Vlaanderen de eerste kolen door André Dumont bovengehaald in de gemeente As. De mijn van Winterslag was de eerste werkende mijn in het Kempisch Plateau vanaf 1917. De andere mijnen zijn alle pas enkele jaren na de eerste wereldoorlog in productie gekomen.

De weerslag op de bevolking

De gevolgen van de industrialisatie waren te zien in het proces van de snelle urbanisatie van voorheen relatief kleine steden en dorpen waar nieuwe fabrieken kwamen. Steden als Luik, Charleroi en Gent veranderden in vuile en ongezonde industriesteden. De stoommachines bliezen dikke rookwolken over de hele stad en de ververijen loosden hun afvalwater direct in de rivier. Omdat de arbeiders best dicht bij hun fabriek woonden werden op goedkope, soms moerasachtige gronden ganse rijen arbeidershuisjes gebouwd met twee kamers waarin dan een heel gezin moest wonen: de beruchte beluiken of forten. Erg hygiënisch was het er niet, er was amper proper drinkwater, één pomp voor tien huisjes en één stinkend toilet voor een zestal huisjes. De gemiddelde levensverwachting was er laag en de kindersterfte hoog.

De bazen en de elite aanvaardden het vuil van de fabrieken als een onontkoombare prijs voor hun succes. De schoorstenen waren symbolen van economische macht, maar ook van maatschappelijke ongelijkheid.
Door het wegvallen van de mogelijkheid om met huisnijverheid tegen de massafabricage te concurreren moesten mannen vrouwen en kinderen in de fabrieken gaan werken om in hun levensonderhoud te voorzien. Het levensdoel van de bezitloze en diens gezin bestond, vanaf de kindertijd tot het lichaam het opgaf, louter uit werken om in leven te blijven. Pas veel later werden kinderen en vrouwen vrijgesteld van die arbeid. Mannen moesten vanaf het einde van de 19de eeuw, vaak ver van huis en door het maken van extreem lange werkdagen, de kost verdienen voor vrouw en kroost.

De industriële revolutie leidde door de afwezigheid van de vaders tot ernstige verandering in de positie van het vaderschap. Niet alleen konden ze door hun fysieke afwezigheid niet deelnemen aan de dagelijkse opvoeding van hun kinderen maar ook hun eigen gevoelsleven veranderde daardoor. Dit kan, naast de zware werkomstandigheden, mede oorzaak geweest zijn voor het toenemend alcoholgebruik, dat later door de wet 'Vandevelde' sterk werd beteugeld. Men ging ook veel jonger huwen.

De slechte omstandigheden van de arbeidersklasse gedurende de industrialisatie wordt ook wel de sociale kwestie genoemd. Ze hadden door het kiessysteem geen politieke macht. Die was voorbehouden aan de kapitaal- en grondbezitters. De arbeiders zullen om hun werk- en leefomstandigheden te verbeteren in de loop van de eeuw een politieke beweging vormen op socialistische, anarchistische en later ook op confessionele grondslag. Door het onrecht bewogen denkers zoals Engels en Marx zullen in hun publicaties de kapitalistische uitbuiting hekelen en macht opeisen voor de arbeidersklasse.

De 2de Industriële Revolutie

De industriële revolutie zorgde op den duur toch voor een hoger gezinsinkomen zodat vrouwen en kinderen niet meer in de fabrieken hoorden te werken. De leerplichtwet van 1914 hield de jonge kinderen uit de fabrieksarbeid. In de landbouwgebieden was deze wet niet welgekomen daar men om den brode de hulp van de kinderen best kon gebruiken voor kleine taken op de hoeve. In de steden daarentegen hield de wet de kinderen van straat tot ze na hun schooltijd ook konden gaan werken.
Verschillende nieuwe uitvindingen gaan vanaf het einde van de 19de eeuw de industriële ontwikkeling beïnvloeden. Een van de bekendste is de verbetering van de elektrische gloeilamp door Thomas Edison. Ook de uitvinding van de wisselstroommotor door Nikola Tesla zal als nieuwe krachtbron in de fabrieken van grote betekenis zijn. Het voordeel van elektriciteit tegenover de tot dan gebruikte stoom is dat het gemakkelijk te verplaatsen is en ook in kleine werkplaatsen kan gebruikt worden. Ook particulieren kunnen nu van gas op elektriciteit overschakelen voor de binnenhuisverlichting.
Deze elektriciteit werd opgewekt door stoomturbines die na een moeilijk begin bij de aanvang van de 20ste eeuw op punt waren gesteld. Redelijk snel werd de verdeling van stroom aangepakt en zag men langs de wegen hoge palen verschijnen waaraan de leidingen werden bevestigd.
Midden de 19de eeuw gebruikte men als kleine krachtbron een tweetakt gasverbrandingsmotor met vonkontsteking, ontworpen door Etienne Lenoir.

Toen kwam de aardolie, voor het eerst opgepompt in de Verenigde Staten aan het eind van de 19de eeuw. Was dit in het begin vooral van belang voor de ontwikkeling van de automotor, met de uitvinding van bakeliet en andere kunststoffen, ontstond de petrochemische industrie. In bijna alle industriële producten zijn tegenwoordig aardoliederivaten verwerkt, of anders is het transport ervan wel afhankelijk van aardolie. De consumptie stijgt nog steeds en om toekomstige tekorten te vermijden wordt naarstig gewerkt aan het ontwikkelen van alternatieve bronnen van energie en om kunststoffen en transportbrandstoffen te fabriceren uit plantaardige bestanddelen zoals suikerriet, koolzaad e.a.

De 3de Industriële Revolutie

Door de uitvinding van een aantal nieuwe communicatievormen die zich tijdens W.O. I begonnen te ontwikkelen werd steeds meer belang gehecht aan de communicatie. Na de tweede wereldoorlog komen eerst telefoon en later fax tot een snelle verspreiding, niet alleen in de bedrijven maar ook bij de particulieren. Als dan begin de jaren tachtig van de 20ste eeuw de Personal Computer op de markt komt is de start gegeven voor een bijna niet meer te volgen ontwikkeling van diverse communicatiesystemen en toestellen zoals laptops, g.s.m.'s, black-berry's, I-phones, smart-phones en i-pads. Er is naast Internet en Skype ook de opkomst van de sociale netwerken zoals Facebook, Twitter en andere.

Volgens veel analisten is nu een nieuw tijdperk aangebroken: dat van de informatiemaatschappij of diensteneconomie. Hierbij is de verwerving en kanalisering van informatie belangrijker geworden dan pure productie. We kunnen dit gerust betitelen met de naam: **"De Digitale Revolutie"**.

ABONNEMENTSHERNIEUWING

Dit is het eerste nummer van onze krant voor 2012. Als U ook de volgende nummers wenst te ontvangen en U hebt uw bijdrage nog niet gestort, wil dan zo vlug mogelijk **€ 9,00** overschrijven op het IBAN nummer: BE93-0680-6683-7067 van VVF- BRUGGE, Kerklaan 30, 8310 Assebroek; BIC: GKCCBEBB Voor het buitenland wordt dit **€ 12,00**. Als U het lidgeld van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde ten bedrage van **€ 35,00** overschrijft op het IBAN nummer: BE58-4141-1712-2179 van Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Van Heybeeckstraat 3 te 2170 Merksem, BIC: KREDBEBB, ontvangt U om de twee maanden **'Vlaamse Stam'** en **'Genealogie en Heraldiek in Vlaanderen'** en U krijgt er ons krantje **gratis** bij als U in het arrondissement Brugge woont.

We kunnen tevens met enige trots mededelen dat onze afdeling voor 2011 veruit het grootste aantal leden telde van de provincie West-Vlaanderen. Met 232 leden hebben we maar drie leden verloren ten opzichte van 2010. Vlug uw abonnement vernieuwen als dit nog niet is gebeurd!

VOORDRACHT ASSEBROEK

"Het parochiearchief en de parochiale structuur van Assebroek door de eeuwen heen"

Op het platteland was destijds de structuur heel simpel: het dorp viel samen met de enige parochie en de kerk stond in het midden. Niet zo echter voor Assebroek. Wat nu de (deel)gemeente Assebroek is, had onder het ancien régime een ingewikkelder structuur, zowel burgerlijk als kerkelijk. De parochie Sint-Catharina was deels in de stad Brugge, deels in het huidige Assebroek gelegen, en de parochie Assebroek besloeg slechts een fractie van de latere gemeente. In de voordracht wordt de parochiale evolutie van het huidige Assebroek behandeld en wordt het parochiearchief nader bekeken. Wil U er het fijne van te weten komen dan bent U verwacht op **10 februari a.s. in de zaal Patria in de Kerklaan 37** op ver Assebroek. De voordracht omvat ook de presentatie van de nieuwe publicatie over de DOPEN VAN DE PAROCHIE ASSEBROEK (1639-1910) van Jo Patteeuw. Het boek zal op de voordracht beschikbaar zijn aan 16 euro.

WAT VINDT JE OP DE COMPUTER IN HET LOKAAL

Eddy Dubruqué

* Database van het SAB

Regesten oorkonden 1080-1796 / Doop- trouw- begraafboeken 1565-1796
Private oorkonden 1& 2 de reeks 1284-1913(regesten) / poortersboeken 1418-1450
Wetsvernieuwingen, Hallegeboden, Plakkaten, volkstelling 1748 Brugge /
Registers van de zestendelen, oud kadaster 1580-1800.

Belastingen zestendelen / Fortificaties / Verluydboeken 1611-1795 / Klerken van de vierschaar voor 1580 Staten van Goed 16de – 18de eeuw / familiearchief Moentack
Burgelijke stand geboorten, huwelijken (en deelgemeenten) en overlijdens Brugge.
Bevolkingsregisters / Bouwvergunningen Brugge en deelgemeenten / Vergunningen graf-monumenten / Hinderlijke inrichtingen / Belasting deuren en vensters 1800 / Bellebrieven / Werkboekjes 19de eeuw enz.

* Alle data gemaakt door de vrijwilligers van het RAB.

BS-Geboorten, Huwelijken en Overlijdens West-Vlaanderen
PR-Dopen, Huwelijken en Begrafenissen West-Vlaanderen
Erfenisaangiften, notariaat, procesbundels, wezerijakten enz.

47.332 ingescande bidprentjes/ 9290 ingescande rouwbrieven / 273 kwartiersaten met foto's/
47 kadastrale leggers
* Parochieregisters 19de eeuw van Assebroek en Sint-Pieters 19de eeuw
* Tijdschriften database met 61900 records / Inventaris kiezerslijsten West-Vlaanderen en rest Belgie.
Archief Mechelen / Aanvaardingboek Brugse Vrije / Brugse Vrije monsterrollen / lijst Miliciens Brugse Vrije, Sanders / poorters & vreemden in het Brugse Vrije 16de eeuw / Handschift De Hooghe.

* Digitaal archief van Wilfried Gilliaert met uitgewerkte stambomen met foto's / 208 genealogien*
Journaal Niklaas Despars 1478 / Kroniek van Vlaanderen door Niklaas Despars / Verscheidene kaarten /
* Zeven eeuwen Genealogisch overzicht / Wezerijakten Brugse Vrije Noord kwartier 1762-1796 en nog zoveel meer.

Achternaam	Voornaam	Herkomst	Jaar Vertrek	Schip	Beroep	Maand brief	Eind jaar	Eind omschrijving	Eind plaats	Type persoon
Schellebroek	Jacob	Oostende	1727	Zoetelingskerke	Soldaat	Nee	1-7-1727	Overleden	Azië	Opvarende
Scholaert	Mattheus	Oostende	1723	Valkenisse	Matroos	Nee	1726	Gerepatrieerd	Schip d 'Uno	Opvarende
Schollaart	Jacob	Oostende	1718	Kockengen	Matroos	Nee	1-11-1719	Vermist	Azië	Opvarende
Schoolaerd	Matthijs	Oostende	1729	Cats	Opperkuiper	Nee	30-6-1730	Overleden	Azië	Opvarende
Schotteij	Reijnier	Oostende	1734	Nieuw Walcheren	Matroos	Nee	2-4-1736	Overleden	Schip Huis te Rensburg	Opvarende
Schrijver	Jan	Brugge	1712	Oosterstein	Soldaat	Nee	14-10-1718	Overleden	Azië	
Schrijver	Judocus	Oostende	1723	Hoedekenskerke	Jongmatroos	Nee	1730	Gerepatrieerd	Schip Geertruid	Opvarende
Schupeij	Pieter	Oostende	1732	Jonge Willem	Soldaat	Nee	22-8-1732	Overleden	Schip Jonge Willem	Opvarende
Schurkens	Jan	Brugge	1720	Hoedekenskerke	Soldaat	Nee	27-10-1720	Overleden	Kaap de Goede Hoo	
Semeer	Joseph	Oostende	1709	Huis ter Boede	Matroos	Nee	31-10-1709	Overleden	Schip huis ter boede	Opvarende
Semeijn	Joseph	Oostende	1720	Raadhuis van Middelburg	Jongmatroos	Nee	3-1-1721	Overleden	Schip Raadhuis van Middelburg	Opvarende
Seres	Bernardus	Oostende	1717	Cats	Timmerman	Ja	25-2-1719	Overleden	Azië	Opvarende
Serlippens	Cornelis	Oostende	1705	Sirjansland	Matroos	Nee	1708	Gerepatrieerd	Schip huis te loo	Opvarende
Shasseleijn	Pieter	Oostende	1745	Herstelder	Bosschieter	Nee	3-4-1747	Overleden	Azië	Opvarende
Siejou	Johannes	Oostkamp	1767	Blijdorp	Matroos	Nee	18-1-1769	Overleden	Schip Renswoude	Opvarende
Sifile	Joseph	Brugge	1720	Raadhuis van Middelburg	Jongmatroos	Nee	1722	Gerepatrieerd	Schip Margareta	
Sijket	Michiel	Koolkerke	1731	Slot Aldegonde	Soldaat	Nee	8-6-1746	Overleden	Azië	
Sijmons	Adriaan	Brugge	1708	Zandhorst	Soldaat	Nee	8-10-1709	Overleden	Azië	
Silvester	Dominicus	Brugge	1713	Berbices	Soldaat	Nee	30-11-1715	Overleden	Azië	
Simons	Philips	Oostende	1753	Rhoon	Soldaat	Nee	27-4-1763	Laatste vermelding	Azië	Opvarende
Sin	Marinus	Brugge	1701	Grimmestein	Bosschieter	Nee	15-7-1708	Overleden	Azië	
Sinders	Jacobus	Brugge	1718	Meijenburg	Soldaat	Nee	28-9-1721	Overleden	Azië	
Siters	Francois	Brugge	1719	Wassenaar	Adelborst	Nee	4-3-1759	Overleden	Azië	
Sitter	Dominicus	Brugge	1722	Herstelde Leeuw	Soldaat	Nee	3-7-1727	Overleden	Kaap de Goede Hoo	

=Opvarenden bij de VOC uit de regio Brugge-Oostende=

Achternaam	Voornaam	Herkomst	Jaar Vertrek	Schip	Beroep	Maand brief	Eind jaar	Eind omschrijving	Eind plaats	Type persoon
Slichtingh	Pieter	Brugge	1708	Zandhorst	Timmerman	Nee	1714	Gerepatrieerd	Schip hoedekenskerke	
Slijper	Francois	Brugge	1704	Huis ter Duine	Soldaat	Nee	13-8-1714	Overleden	Azië	
Sluijs	Laurens	Oostende	1727	Noordbeek	Bosschieter	Nee	1730	Gerepatrieerd	Schip Geertruid	Opvarende
Smit	Bernard	Brugge	1717	Raadhuis van Vlissingen	Soldaat	Nee	31-8-1738	Laatste vermelding	Azië	
Smit	Gerrit	Oostende	1728	Duinbeek	Bosschieter	Nee	1732	Gerepatrieerd	Schip Duinbeek	Opvarende
Smit	Johannes	Oostende	1762	Radermacher	Bosschieter	Nee	14-1-1764	Laatste vermelding	Azië	Opvarende
Smit	Pieter	Brugge	1718	Meijenburg	Soldaat	Nee	3-10-1719	Overleden	Schip meijenburg	
Sneder	Theodorus	Oostende	1745	Hercules	Soldaat	Nee	10-4-1746	Overleden	Schip hercules	Opvarende
Snip	Philippus	Oostende	1722	Middelwoud	Hooploper	Nee	1728	Gerepatrieerd	Schip Midloo	Opvarende
Snip	Philippus	Oostende	1734	Vlissingen	Konstabelsmaat	Nee	2-7-1735	Overleden	Azië	Opvarende
Snip	Robbert	Oostende	1722	Middelwoud	Jongmatroos	Nee	1725	Gerepatrieerd	Schip Doornik	Opvarende
Sobels	Joos	Brugge	1718	Berbices	Soldaat	Nee	4-2-1719	Overleden	Azië	
Sonne	Jacobus	Oostende	1733	Groenswaart	Soldaat	Nee	8-9-1733	Overleden	Schip Groenswaart	Opvarende
Sonneville	Jacob	Brugge	1701	Concordia	Matroos	Nee	1703	Gerepatrieerd	Schip Oosterstein	
Soomer	Pieter	Oostende	1703	Abbekerk	Matroos	Nee	1707	Gerepatrieerd	Schip belvliet	Opvarende
Sorge	Marcus	Brugge	1701	Gouden Phoenix	Matroos	Nee	31-8-1706	Overleden	Azië	
Sottij	Gerrit	Brugge	1717	Meijenburg	Soldaat	Nee	1723	Gerepatrieerd	Schip boekenrode	
Spence	Robbert	Brugge	1715	Arendsduin	Soldaat	Nee	17-5-1715	Overleden	Schip arendsduin	
Sprot	Pieter	Brugge	1700	Karthago	Soldaat	Nee	6-8-1710	Overleden	Azië	
Stamps	Jacobus	Oostende	1737	Klarabeek	Bosschieter	Nee	1738	Gerepatrieerd	Schip klarabeek	Opvarende
Stamps	Jacobus	Oostende	1738	Vlissingen	Bosschieter	Nee	1740	Gerepatrieerd	Schip Vlissingen	Opvarende
Stanges	Jacobus	Oostende	1722	Middelwoud	Jongen	Nee	1730	Gerepatrieerd	Schip Zoetelingskerke	Opvarende
Stans	Jacob	Oostende	1722	Middelwoud	Matroos	Nee	1724	Gerepatrieerd	Schip Middelwoud	Opvarende
Steen	Jan	Oostende	1730	Meijenburg	Soldaat	Nee	26-6-1778	Overleden	Azië	Opvarende

Achternaam	Voornaam	Herkomst	Jaar Vertrek	Schip	Beroep	Maand brief	Eind jaar	Eind omschrijving	Eind plaats	Type persoon
Steenkiste	Jan	Brugge	1705	Belois	Opperkuiper	Nee	1711	Gerepatrieerd	Schip standvastigheid	
Steenman	Joos	Brugge	1718	Hogenes	Soldaat	Nee	16-9-1719	Overleden	Azië	
Steijne	Pieter	Oostende	1763	Huis Om	Hooploper	Nee	1768	Gerepatrieerd	Schip ritthem	Opvarende
Stene	Abraham	Brugge	1702	Beieren	Matroos	Ja	5-8-1714	Vermoord	Azië	
Strings	Pieter	Oostende	1745	Hof d'uno	Bosschieter	Nee	1748	Gerepatrieerd	Schip Anna	Opvarende
Strink	Anthonij	Oostende	1737	Klarabeek	Bosschieter	Nee	1740	Gerepatrieerd	Schip diemermeer	Opvarende
Strobbe	Lieven	Brugge	1704	Domburg	Adelborst	Nee	29-6-1704	Overleden	Schip domburg	
Strubbe	Pieter	Oostende	1720	Oudenaarde	Korporaal	Nee	25-12-1720	Overleden	Schip oudenaarde	Opvarende
Strullens	Ignatius	Brugge	1705	Belois	Soldaat	Nee	15-2-1711	Overleden	Azië	
Stuaard	Jan	Brugge	1701	Gouden Phoenix	Soldaat	Nee	0	Gestraft	Azië	
Sturck	Anthonij	Brugge	1701	Concordia	Adelborst	Nee	14-8-1710	Overleden	Azië	
Sturm	Jacob	Brugge	1710	Raadhuis van Middelburg	Matroos	Nee	15-10-1710	Weggelopen	Kaap de Goede Hoo	
Sutter	Jan	Brugge	1700	Karthago	Matroos	Nee	6-6-1703	Overleden	Azië	
Swart	Frans	Brugge	1702	Peperboom	Bosschieter	Ja	13-9-1703	Overleden	Azië	
Swart	Jan	Oostende	1750	Naarstigheid	Bosschieter	Nee	14-8-1751	Overleden	Azië	Opvarende
Swarts	Jan	Oostende	1767	Kattendijke	Soldaat	Nee	15-12-1773	Overleden	Azië	Opvarende
Swartson	Francois	Oostende	1726	Hogenes	Soldaat	Nee	28-11-1748	Overleden	Azië	Opvarende
Tammaker	Alexander	Brugge	1710	Raadhuis van Middelburg	Soldaat	Nee	31-8-1711	Laatste vermelding	Azië	
Tange	Jan	Brugge	1720	Hoedekenskerke	Matroos	Nee	8-9-1720	Overleden	Schip Hoedekenskerke	
Tanier	Francois	Brugge	1725	Ravestein	Matroos	onduidelijk	1726	Schip vergaan	Azië	
Terwen	Simon	Brugge	1721	Nieuwvliet	Soldaat	Nee	17-5-1730	Overleden	Azië	
Teuvel	Francois	Brugge	1700	Karthago	Soldaat	Nee	25-12-1711	Overleden	Azië	
Thant	Jasper	Brugge	1715	Ellemeet	Soldaat	Nee	1719	Gerepatrieerd	Schip Linschoten	
Thiebaut	Michiel	Brugge	1704	Schonewal	Soldaat	Nee	6-8-1708	Overleden	Azië	

=Opvarenden bij de VOC uit de regio Brugge-Oostende=

Achternaam	Voornaam	Herkomst	Jaar Vertrek	Schip	Beroep	Maand brief	Eind jaar	Eind omschrijving	Eind plaats	Type persoon
Thienen	Cornelis	Brugge	1702	Beieren	Soldaat	Nee	23-1-1706	Laatste vermelding	Azië	
Thuijn	Cornelis	Blankenberge	1763	Zuid-beveland	Matroos	Nee	11-9-1764	Weggelopen	Kaap de Goede Hoo	Opvarende
Tibout	Jan	Brugge	1713	Schellenberg	Soldaat	Nee	23-8-1727	Overleden	Azië	
Tibout	Joris	Brugge	1710	Oosterstein	Grofsmid	Nee	26-4-1710	Overleden	Schip Oosterstein	
Tienpond	Alexander	Brugge	1718	Hogenes	Matroos	Nee	1-11-1719	Vermist	Azië	
Timmerman	Piet	Brugge	1703	Kattendijk	Jongen	Nee	1715	Gerepatrieerd	Schip schonewal	
Timmerman	Pieter	Brugge	1716	Westhoven	Soldaat	Nee	18-8-1718	Overleden	Azië	
Tolleer	Gillis	Brugge	1717	Valkenisse	Jongmatroos	Nee	13-4-1744	Overleden	Azië	
Tomkens	Jan	Brugge	1718	Zandenburg	Soldaat	Nee	1727	Gerepatrieerd	Schip hof niet altijd zomer	
Top	Jan	Oostende	1707	Huis ter Duine	Soldaat	Nee	6-8-1709	Overleden	Azië	Opvarende
Trawand	Francois	Brugge	1718	Hogenes	Soldaat	Nee	27-2-1719	Overleden	Azië	
Tromp	Jan	Oostende	1726	Hof niet Altijd Zomer	Jongmatroos	Nee	5-2-1726	Overleden	Schip Hof niet altijd Zomer	Opvarende
Tromper	Willem	Oostende	1739	Sint Laurens	Oppertimmerman	Nee	5-5-1741	Overleden	Azië	Opvarende
Vacle	Guilhelmus	Brugge	1702	Zuiddorp	Adelborst	Nee	1704	Gerepatrieerd	Schip Sirjansland	
Valedt	Guilliaam	Oostende	1771	Popkensburg	Kwartiermeester	Nee	1773	Gerepatrieerd	Schip zuid-beveland	Opvarende
Valenteijn	Jacob	Oostende	1709	Noordbeek	Matroos	Nee	6-12-1709	Overleden	Azië	Opvarende
Valet	Guilliaam	Oostende	1760	Gustaaf Willem	Matroos	Nee	1769	Gerepatrieerd	Schip nieuw rhoon	Opvarende
Veelaart	Pieter	Brugge	1704	Huis ter Duine	Bosschieter	Nee	30-6-1706	Laatste vermelding	Azië	
Veer	Pieter	Oostende	1721	Meijenburg	Soldaat	Nee	24-4-1746	Vrouw	Azië	Opvarende
Veere	Johannes	Oostende	1731	Heinkenszand	Kwartiermeester	Nee	1740	Gerepatrieerd	Schip Drechterland	Opvarende

wordt vervolgd

F° 29v **Mattheus Vutwas** geboren te Middelburg in Zeeland en wonend te Amsterdam

Misdaad: Hoewel gezond en sterk van lichaam heeft hij van de ene stad naar de andere gelopen met verdacht gezelschap. Hij heeft binnen deze stad en in Oostende, Damme en nog elders 11 dagen lang naar de markten en taveernen gegaan om te drinken, spelen en "tuyschen". Hij heeft simpele landslieden en anderen in het spel gelokt en hen hun geld afgenomen. Alles wat tegen de plakkaten en de wetten ingaat.

Straf: Moet vertrekken uit de stad en zich buiten het Graafschap Vlaanderen ophouden zonder terug te keren binnen 6 jaar

F° 30 **Gillis Hazebaert** geboren te Gent – boraatwerker – laatst gewerkt te Amsterdam

Midaad: Heeft 18 à 20 jaar gewerkt bij de provoost generaal van den Hove. Hij is, 5 of 6 jaar geleden uit dienst gegaan. Samen met Mattheus Vutwas als vagebond rondgelopen. Verder: zie hierboven

Straf: Moet vertrekken uit de stad en zich buiten het Graafschap Vlaanderen ophouden zonder terug te keren binnen 6 jaar.

F° 30v **Gillis Van Ghendt** geboren te Menen – borduurwerker

Misdaad: Is drie jaar geleden in het Land van Luxemburg gegeseld en gebrandmerkt geworden omdat hij had geholpen om het geld te verteren dat kwam van de verkoop van klederen die hij gestolen had. Hoewel de straf die hij toen gekregen heeft hem zou moeten weerhouden van kwaad te doen, heeft hij rondgedwaald als vagebond. Enkele dagen geleden is hij in de stad gekomen en heeft in de kerken alhier het geld uit de offerblokken voor de armen gestolen. Onder andere heeft hij dat gedaan in de Sint-Salvatorskerk daags voor Allerheiligen. Hij is verdacht verschillende diefstallen op diverse plaatsen gepleegd te hebben.

Straf: Op schavot om gegeseld te worden met scherpe roeden op zijn naakt lichaam en om gebrandmerkt te worden. Daarna verbannen voor 10 jaar uit Brugge en het Brugse Vrije op straf van de galg.

05.12.1615

F° 31 **Joan Pelerijn** geboren te Cortemiglia in Piemonte – fs. Jaspar

Misdaad: Niettegenstaande hij, dienaar zijnde in "de woeker" dezer stad , zijn meesters trouw behoorde te dienen , heeft hij diverse panden die daar beleend werden uit de woeker gehouden en die daarna opnieuw aan zijn meester laten belasten voor merkelijke sommen. Hij is 's avonds om 10 uur, door een dienaar van de woeker, kunnen binnengaan door de achterdeur met intentie van een groot kostelijk pand van hem te ontvangen en daarmede weg te gaan. Hij is door zijn meester aangehouden en in het bezit gevonden van diverse speciën in goud voor de beleende panden.

Straf: Verbannen buiten land en Graafschap Vlaanderen voor 20 jaar op straf van de galg.

07.01.1616

F° 32 **Guilliame Lodewycx** geboren in Hottem in Luxemburg

Misdaad: Leeft reeds vele jaren als vagebond. Hij wordt verdacht van diefstal van twee mantels alhoewel hij dat loochent. Hij werd reeds als dief in Middelburg gevangen gestopt. Zijn vrouw is bevonden geweest met een beurs die hij enkele weken geleden in Vlissingen had gestolen.

Straf: Verbannen uit het land en Graafschap Vlaanderen voor 20 jaar op straf van de galg

07.01.1616

F° 32v **Anthoine De Bois** geboren te Boulogne aan Zee in Frankrijk – boraatwerker

Misdaad: Sedert vele jaren als vagebond rondgelopen. Verdacht van diefstallen. Bij hem is een ring gevonden die in Middelburg werd gestolen samen met andere kostelijke juwelen. Hij beweert de ring in het huis waar hij logeerde gevonden te hebben. Verder wordt hij verdacht van meerdere dergelijke diefstallen.

Straf: Verbannen buiten het land en Graafschap Vlaanderen voor 20 jaar op straf van de galg.

07.01.1616

F° 33 **Jehan Pessneur** geboren te Dowaai – maarschalk (paardenknecht) van beroep

Misdaad: Enkele jaren geleden heeft hij in de herberg "Sint-Christoffel ", bij nacht, een peluw en een deken gestolen. Hij heeft die in bewaring gegeven aan de huisvrouw van Hermes De Labere. Hij loochent dit feit. Heeft enkele jaren als vagebond geleefd in gezelschap van bekende dieven. Hij wordt verdacht vele diefstallen gepleegd te hebben.

Straf: niet ingevuld

07.01.1616

F° 34 **Jan Van Landerghem** gezeid Mirolle – geboren te Kwaremont bij Oudenaarde

Misdaad: Ettelijke tijd geleden heeft hij, zonder toestemming van zijn kapitein, zijn dienst voor Zijne Koninklijke Hoogheid verlaten. In het gezelschap van Michiel Canbore en nog drie andere medeplichtigen heeft hij, een vijftal weken geleden, in deze stad in twee verscheidene hoven ingebroken en een hoeveelheid lijnwaad gestolen dat op het grasplein te bleken lag. Daarvoor heeft hij de deur ontgrendeld nadat de genoemde Michiel een plank van de deur gebroken had. Springend op de muur van een andere tuin zag hij ook daar lijnwaad liggen en met de hulp van Michiel is hij over de muur geraakt en heeft hij het lijnwaad gestolen. Daar stal hij nog een koperen ketel . In een derde tuin heeft hij hennen en hoenders gestolen. Alles hebben ze naar het huis van Michiel gedragen en er verstopt. Een paar dagen nadien heeft hij, alweer met dezelfde Michiel, 's nachts over de muur van een andere hof geklauterd. Met een ladder is hij naar het achterhuis gegaan van de herberg "Het Bardekin". Hij heeft de ladder tegen het dak gezet, er enkele tegels van weggenomen en een paar latten gebroken. Zo is hij op de zolder gekomen . Daar heeft hij ook een grote hoeveelheid lijnwaad en andere goederen gestolen en die door het venster op de straat gegooid naar Michiel. Dat alles hebben ze ook in zijn huis verborgen.

Straf: Hij wordt veroordeeld om geëxecuteerd te worden met de koord tot de dood er op volgt, waarvan de executie terstond werd uitgevoerd.

Vrijdag 05.07.1616

F° 35 **Michiel Canbore** – lijnwever - in de wandeling genoemd "Grilton" – geboren te Berchem in de kasselrij Oudenaarde.

Misdaad: Hij werd reeds veroordeeld door de schepenen van Kwaremont en Ruye wegens enkele diefstallen. Er werd hem reeds eens door de Doorluchtige Hoogheden gratie verleend voor het plegen van diefstallen. Maar in plaats van zich te beteren heeft hij samen met Jan Van Landereghem, hierboven vernoemd, diverse diefstallen gepleegd. (Zie het vonnis hier boven.)

Straf: Dezelfde straf als hier boven;

Vrijdag 05.07.1616

wordt vervolgd

Brugse Stam

België-Belgique
8310 Assebroek
PB 3/5104- P007782

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
regio Brugge

44ste JAARGANG NR.: 2, maart-april 2012 TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

URL: www.familiekundebrugge.be Verantw. Uitg.: P. Coghe, Biekorfstraat 3, 8000 Brugge

Voordracht over
Jean De Bruges
door Jacques De Blauwe
op 26 maart 2012 om 20 uur
in 'de Zorge'

"HELDEN"

Helden is het thema voor de komende erfgoeddag op 21 april e.k. Familielunde Vlaanderen, regio Brugge werkt voor die gelegenheid mee met de Koninklijke Heemkundige Kring M. Van Coppenolle aan een tentoonstelling in de Zorge te Sint-Kruis met dit thema.

Wat is volgens de dikke Vandale een held? Iemand die uitmunt door grootse daden, door moed in moeilijke omstandigheden. Het is dus niet altijd iemand die zijn leven heeft gegeven voor de goede zaak maar ook diegenen die wisten welk onheil hun kon overkomen als gevolg van hun standpunten en die standpunten toch bleven verdedigen.

Daar we vertrokken zijn van Brugse straatnamen kwamen we vanzelf vooral bij oorlogshelden uit de tweede wereldoorlog terecht die als herinnering een straatnaam hebben gekregen. Daar veel inwoners van die straten niet eens meer weten wie die helden waren en wat hun heldendaden geweest zijn, zal de tentoonstelling even het geheugen opfrissen met een bondig overzicht per "held".

Niet allen zijn gestorven. Sommigen werden gedeporteerd en hadden het geluk te kunnen terugkeren. Dat zijn de stille helden.

Helden worden niet enkel post mortem, maar ook bij leven geëerd. Sportlui op het hoogste trapje krijgen een lauwerkrans, militairen worden dan weer glimmende medailles opgespeld en verdienstelijke burgers mogen zich verheugen over oorkonden en andere eerbewijzen. Daarom zal de Numismatische Kring Brugge ook een collectie medailles voorstellen op onze tentoonstelling.

TIJDSCHRIFT
regio Brugge

Abonnement € 9,00
op rekening
IBAN: BE93-0680-6683-7067
BIC: GKCCBEBB
van VVF-Brugge
p/a Kerklaan 30
8310 Assebroek

Buitenland: € 10,00
Gratis voor FV-leden van het arrrondissement Brugge

SECRETARIAAT
Baron Ruzettelaan 401
8310 Assebroek
Tel.: 050.35.07.01
e-mailadres:
vvf.brugge@skynet.be

LOKAAL:
Kleine Hertsbergestr. 3
2e verdieping
8000 Brugge

LIDMAATSCHAP
FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
€ 35,00
op rekening
IBAN: BE58-4141-1712-2179
BIC KREDBEBB
o.n.v.:
FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
Van Heybeeckstraat 3
2170 MERKSEM

INHOUD VAN DIT NUMMER :

Jo Vandeghinste
Honger in Vlaanderen

Roland Verté
Parochiekosten van Gistel

Eddy Dubruqué
Opvarenden bij de VOC regio Brugge-Oostende

Paul Coghe
Verluidboek

Elke auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn of haar teksten.

Redactie Jo Vandeghinste

MEDEDELINGEN

LOKAAL

Het lokaal in de Kleine Hertsbergestraat nr. 3 (tweede verdieping) is toegankelijk iedere eerste en derde maandag, telkens gevolgd door de vrijdag van de zelfde week. Met andere woorden: op **maandag** 5 en 19 maart, ook op 2 en 16 april van 14 tot 17 uur en op **vrijdag** 9 en 23 maart en op 6 en 20 april van 19.30 tot 22 uur. Verder elke tweede woensdag van de maand gewone openstelling van het lokaal (genealogische vormingsnamiddag) van 14 tot 17 uur. Op deze woensdagsessies kan men ook terecht voor specifieke computerproblemen. Volgende sessies op 14 maart en 11 april 2012.

VOORDRACHT EN

*Op **maandag 26 maart**, om 20 uur, vertelt Jacques De Blauwe over **Jean de Bruges**, een Bruggeling in dienst van de Franse koning. Hij gaat op zoek naar nog bestaande bronnen over zijn leven en de Librije van Gruuthuuse.

*Op **maandag 23 april**, om 20 uur, komt Dhr. Claude Gekiere met een voordracht "Van Mozes tot Nicolaas, vondelingen in elk tijdperk."

Kinderen te vondeling leggen is een primitieve vorm van gezinsplanning die over gans Europa voorkwam en sporadisch nog voorkomt. Het Franse bewind verplichtte vondelingenregisters bij te houden, waardoor we beschikken over heel wat interessante gegevens over die personen die meestal uit de lagere bevolkingsklassen kwamen en anders geen sporen nalieten.

Deze voordrachten, in samenwerking met de Koninklijke Heemkundige Kring Maurits Van Coppenolle, vinden plaats in het Lokaal 'De Zorge', Moerkerkesteenweg 194, 8310 St-Kruis. Voor leden is de toegang gratis, anderen betalen 2,50 €.

DIGITALISERING ROUWBRIEVEN

Volgende bijeenkomsten op donderdag 8/03 – 26/04 en 10/05 en dinsdag 20/03 – 17/04 en 22/05 vanaf 13.30 in het lokaal.

INTERESSANT!

Op onderstaande link van de **stad Blankenberge** kan men gegevens van de overledenen en hun begraafplaats op het stedelijk kerkhof terugvinden
http://geoloket.cevi.be/Geoloketten/Blankenberge/BGP/Begraafplaats_Scharebrugstraat/loket/GeoloketBGP.html

UW BIJDRAGE VOOR DIT TIJDSCHRIFT is nog niet betaald als er op uw adresetiket een rood bolletje staat. Gelieve dit per kerende te doen anders was dit het laatste nummer dat wij U toestuurden!
U schrijft 9 euro over naar onze rekening BE93 0680 6683 7067 o.n.v. FV-BRUGGE, Kerklaan 30 te 8310 Assebroek.

Onze regio wordt gesteund door:

BRUGGE
WERELDERFGOEDSTAD

Dienst Cultuur

DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

HONGER IN VLAANDEREN 1846-1849

Jo Vandeghinste

Zoals in mijn voorgaand artikel reeds vermeld betekende de opkomst van de fabrieken met mechanische weefgetouwen de ondergang van de thuiswevers. Het grootste deel van het oude graafschap Vlaanderen was halfweg de 19de eeuw nog altijd landbouwgebied waar honderdduizende mensen een klein boerderijtje hadden, meestal niet groter dan 5 ha. Ze hadden door de band ook een weefgetouw waar de man van 's morgens tot de 's avonds mee slaafde om wat bij te verdienen en zo het hoofd boven water te houden. Ze verloren uiteraard de concurrentiestrijd met de machines die vooral in en rond Gent geconcentreerd waren. Ze kozen voor een van de twee oplossingen. Een deel gaf het op en vertrok met pak en zak naar de grote stad om er als loonarbeider te gaan werken. De lonen waren laag en daalden nog door de grote toevloed van kandidaat arbeiders. Zij die op het platteland bleven kozen voor nog harder werken voor wat aardappelen, roggebrood en ajuinsaus. Meer hadden ze niet. De cijfers van het leger spreken boekdelen, de lotelingen beginnen te krimpen van armoede. Soms worden ze onmiddellijk terug naar huis gestuurd omdat ze als 18 jarige al krom lopen, te klein of te uitgemergeld zijn.

En dan begint de hongersnood. Vanaf de 19de eeuw was de aardappel het volksvoedsel bij uitstek omdat hij de maag beter vulde dan brood en ook goedkoper was. In juli en augustus 1845, geholpen door een vochtige atmosfeer, veroorzaakte een extreem virulente vorm van de schimmel Phytophtora Infestans, vooreerst in Vlaanderen en later ook in de rest van Europa, een onvoorstelbare misoogst. In Vlaanderen ging meer dan 90% van de oogst verloren. Het jaar erop verscheen de ziekte opnieuw en blakerden in twee drie weken tijd de aardappelvelden zwart. De strenge winter van 1844-1845 vernietigde ook een groot deel van tarwe- en rogge-oogst zodat het brood, het bassisvoedsel voor de meeste mensen, te duur werd. De verzwakte bevolking had geen weerstand meer tegen opkomende epidemieën. Wanhopige hongerlijders aten alles wat ze vonden, van rotte aardappelen tot kadavers. Het was in West-Vlaanderen een echt "Biafra".

De gevolgen bleven niet uit. In 1847 brak een typhusepidemie uit en het jaar daarna was het de cholera. Heel Vlaanderen raakte ontwricht. Overal trokken bendes uitgehongerde bedelaars rond op zoek naar voedsel, en soms trokken ze massaal naar de steden in de hoop daar eten te vinden. Het plunderen van een bakkerij te Brugge op 2 maart 1847 was het signaal voor een hongeroproer die zich ook in andere steden manifesteerde.

De eerste hulp kwam van de door Napoleon ingestelde 'Commissie voor Openbare Onderstand'. In 1848 was 35% van de bevolking afhankelijk. De totale tol van de hongersnood in Vlaanderen wordt geschat op 50.000 extra overlijdens. Twee jaar na de crisis moest nog altijd 40% van de West-Vlamingen gesteund worden om te kunnen overleven. Er was natuurlijk ook de privé-liefdadigheid en daarin was de rol van de kerk zeer belangrijk. Vele pastoors gaven bij wijze van spreken hun laatste centen weg om hun parochianen te helpen. Er was echter een prijs voor deze hulp want de kerk predikte berusting, onderwerping en gehoorzaamheid. Nog vele Vlaamse generaties zullen er die braafheid, zelfs die kruiperigheid bij hun kinderen inpompen, een mentaliteit die nog altijd niet totaal verdwenen is.

De armoede in Vlaanderen stak af tegen de rijkdom van Wallonië dat dankzij de kolen en het staal een goed inkomen kon verzekeren aan zijn arbeiders. "Le mal flamand" was toen een staande uitdrukking. Het betekende: sterven aan ondervoeding en uitputting.
De Belgische regering sloot de grenzen voor uitvoer en ging over tot een actieve aankoop in het buitenland van noodzakelijke levensmiddelen, plantaardappelen en granen.

Veel mensen uit het oude Graafschap Vlaanderen zijn tot diep in de 20ste eeuw naar Brussel gevlucht om eerst aan de honger en dan aan de armoede te ontsnappen. Ze konden gemakkelijk verfranst geworden want ze waren ver van huis en begrepen direct wie er de macht en het geld hadden. Hun kinderen moesten Frans leren om het beter te hebben dan zijzelf. In de jaren 60 en 70 kwamen in Brussel de meeste cafébazen, slagers, bakkers en schoenmakers uit 'de Vlaanders'. •

PAROCHIEKOSTEN GISTEL

Roland Verté

RA Brugse Vrije, reg. 3129 – Ommestelling aanvang half maart 1659, eindigend half maart 1660
Alles in gemeten en roeden

Acqueyn Franchoys	13	39
Acqueyn Loys	3	251
Adams Lieven	0	30
Ameyt Pauwels	0	253
Barbier Jan	4	10
Becku Anthuenis	2	51
Beernaert Cornelis	4	251
Bens Dieryck	46	6
Bertsen Bernaert	55	133
Beyts Jan	25	59
Billet Ferdinande, op zijn molen	6	0
Billio Philip	1	0
Blanckaert Inghel	2	290
Boerman Philip	0	240
Bollaert Carel	44	127
Bollaert Karel, libri	10	136
Boudewyn Dobbelaere	1	26
Bousseel Jan	1	0
Boussemaere Pieter	4	82
Boydens Jan	7	112
Boydens Michiel	0	10
Breemersch Jan	32	244
Breemesch Carel	16	156
Briffier Jan	24	10
Brunee Joris	30	77
Buetere Maryn	0	400
Cabootere Symon	1	6
Casteleyn Pieter[1]	1	0
Cateleyn Jan	7	39
Claeys Anthuenis	34	73
Claeys Bartholomeus	39	29
Claeys Jacques	8	197
Coffyn Christiaen	1	0
Coppeyn Andries	23	26
Corteys Pieter	5	37
De Bou Adriaen	3	90
De Ceuninck Aernout	1	0
De Clercq Ruebert	76	156
De Fraeye Cornelis	0	180
De Kempynck Rycquaert	4	58
De Meuninck Jan, fs Pieter	22	230
De Mol Pieter	3	25
De Muldere Joos	1	70
De Pape Hendryc	41	124
De Pape Pieter, fs Hendryk	20	101
De Pape Pieter, fs Pieter	66	147
De Pauw Joris	4	122
De Pauw Joris, op zijn molen	4	0
De Schaepere Adriaen	1	0
De Schaepere Jacques [2]	1	0
De Smet Claeys	45	177
De Smit Lyeven	25	243
De Toer Jan	5	147
De Veldere Lucas	215	117
De Veldere Pieter	57	135
De Vestele Franchoys	0	407
De Vos Adriaen	1	0
De Vos Jooris	29	131
De Weert Martinus	3	106
Denys Jan	75	116
Dheye Jan	56	261
Dobbelare Geeraert	115	83
Dyckers Jan	10	21
Eelman Carel	11	42
Fermael Geeraert	17	277
Fermael Jan	19	264
Frans Hecx, de weduwe	56	97
Gheertsens Matthys	13	168
Gheldolf Pieter	4	245
Ghyleman Jan	8	138
Goebaert Franchoys	6	178
Goormachtich Cornelis	25	180
Heyndrycx Cornelis	69	184
Heyndrycx Dieryck	10	221
Heyndrycx Jan	34	3
Houfnaghele Pieter	4	68
Inghelaere Jan	1	0
Lambeyt Jan	4	21
Lamere Joos	9	115
Lanoye Philip	1	20
Leroy Huebeert	5	28
Lotens Adriaen	8	283
Lust Maerten	8	0
Maelbesyn Adriaen	72	33
Maelevalle Anthuenis	5	35
Maertens Adriaen	0	230
Maes Joos	1	0
Meganck Cessemus	2	187
Merseman Jacques	9	179
Meulenaere Gillis	9	236
Missuwe Jan, fs Jacques	31	250
Missuwe Joos, fs Rycquaert	0	266
Mombailliu Jan	25	91
Niclays, de capelaan	2	45

[1] Uit de hofstede van Schipman.

[2] De schaper van Dobbelaere.

NN Pieter[3]	1	0
Obiers Franchoys	35	61
Ombejaeghen Pieter, fs Inghel	26	223
Pakeleyn Gillis	0	475
Pastoor van Gistel	0	250
Penninck Gillis	3	61
Pottye Jan	0	28
Raemaeckere Jan	1	0
Ramoudt Symoen	48	226
Reyniers Jacques, de wwe	2	115
Sanders Gillis	43	139
Sanders Jacques	3	0
Savoreau Ferdinande	11	262
Schadts Clays	0	113
Schipman Vincent	102	252
Seys Jan	21	142
Spierynck Andries	3	259
Steelant Cornelis	9	100
Steelant Jan	15	5
Steyaert Laureyns	11	146
Swaels Pieter	46	125
Thomaes Jan	4	256
Thuerloot Jacques	35	162
Tratsaert Jacques	5	222
Trotsaert Pieter	4	175
Tughels Lieven	27	237
Van Bilcke Jan	5	118
Van Commynei Andries	0	205
Van Elverdynghe Frans	2	0
Van Ghistele, baron van	75	47
Van Hove Pauwels[4]	64	195
Van Laecken Joos	14	171
Van Maldeghem Geeraert	12	268
Van Mullem Joos	13	224
Van Mullem Joris	11	212
Van Mullem Vincent	62	173
Van Overbeke Frans	28	262
Van Thienen Jacques, fs Geeraert	3	274
Vande Pitte Andries	29	100
Vande Respaillie Andries	24	283
Vande Voorde Jacques	42	198
Vande Walle Jan	6	66
Vande Weghe Jan	8	204
Vanden Bussche Adriaen	48	289
Vanden Bussche Jan	0	244
Verbeke Vedast	6	247
Vercamere Pieter	0	12
Vercruyce Vincent	5	174
Vergiete Jan	9	132
Verpoorte Jan, Snaaskerke	4	0
Verysere Pieter	0	113
Vincent Jacques	29	212
Vyncke Anthuenis	3	269
Vyncke Jan	0	430
Weyts Pieter	59	95
Willems Pieter	0	1097
Zeegaert Jan	10	133
Zeegaert Pieter	42	272
Zeghers Jacques	0	464
Samen	2.973	292

[3] Gehuwd met een dochter van Gillis Maelbesyn.
[4] Was tesamen met het klooster van Sint Godelieve.

RAB, Brugse Vrije, reg. 3128 – Ommestelling anno 1793 in ponden, shellingen en grooten.

Anchemant, sterfhuis	1	10	2
Baert Pieter, de weduwe	1	15	0½
Bauwens Bernard	0	12	11
Beirens Jan	0	9	11½
Beirens Jan	1	11	0
Benoot Pieter	0	18	7½
Blanckaert Lucas	2	15	2
Boyden Carel	3	13	10
Brion Carel	3	13	0
Brugge, seminarie	6	16	7
Bultynck Frans	5	5	8½
Bultynck Frans	14	17	2
Cheins Joseph, de jonge	0	17	9
Cheins Joseph, de oude	1	8	10½
Claeys Cornelis	3	5	3 ½
Craeynest Joseph	2	19	6
De Bo Jacques	0	11	6
De Clerck Alexander	6	5	2
De Clerck Alexander	17	1	2
De Clerck Jan	1	19	0
De Coster Cornelis	3	0	11
De Flo Joseph	0	9	3
De Groote Jan Baptiste	5	5	2½
De Groote Jan Baptiste	10	17	6½
De Ketelaere Martinus	8	14	0½
De Nys Adriaen	0	2	10½
De Nys Jacob	1	15	3½
De Nys Jacob	12	14	2
De Rouck Benedictus	0	4	4
De Visch Gillis	1	4	7
De Visch Joseph	4	17	2
Den Doven Jan	7	9	7 ½
Den Doven Jan	15	10	2½
Du Gardin Jan	0	12	11
Galle Bernard	14	8	6½
Galle Gabriel	10	3	8
Galle Gabriel	23	10	1
Galle Ignace	10	0	6½
Hene Engelbert	3	2	6
Heyse Pieter	0	9	0½
Hollevoet Geeraerd	2	4	1½
Ingelbrecht Coryn	5	15	3½
Ingelbrecht Coryn	27	4	5
Ingelbrecht Jan	3	5	4
Janssens Carel	2	5	0
Janssens Hendrick	1	1	9
Janssens Joseph	1	1	6
Janssens Joseph	1	1	9
Janssens Pieter	0	8	3
Jonckheere Carel	3	18	9
Kemel Jan	4	6	10
Lersberghe Pieter, de weduwe	1	3	4
Meseure Andries	0	12	8½
Meseure Joseph	0	10	8 ½
Mestdagh Adriaen, de weduwe	2	2	5½
Meulemeester Pieter	2	13	9
Meulemeester Pieter	13	8	7
Meyns Jan	3	16	0
Momorency Jan	0	9	9
Moyaert Pieter, de weduwe	0	10	10½
Muuls, stokhouder	10	0	4
Oudenburg, kerk	2	5	1
Potjé Jacob	3	11	1
Roels Frans	6	0	11½
Roels Philip	4	7	4
Roels Philip	9	1	5½
Sanders Jan	1	4	1½
Strubbe Pieter, weduwe	0	0	0½
Stube Pieter, de weduwe	13	0	11
Van Exe Bernard	1	10	3½
Van Exe Bernard	2	19	10½
Van Geluwe Augustin	0	5	5
Van Hee Philip	1	12	0½
Van Hoorne Pieter	1	15	7½
Van Kerckhove Jan, de weduwe	25	9	0½
Vande Kerckhove Jan	21	5	0
Vande Zande Andries	1	10	2
Vander Poorte Michiel, de weduwe	14	0	4½
Verbeke Engelbert	1	8	4
Vergriete Christiaens	9	16	9
Verhulst Pieter 10	16	11½	
Verstickele Bernard	0	5	4
Vervey Augustin	2	18	5½
Vervey Augustin	4	17	4
Vogelaere Pieter	0	6	4
Vogels Jan	0	14	2½
Willaeys Jan, de weduwe	0	7	10
Witsels Joseph	0	8	8½
Zegers Frans	11	1	5½
Totaal	**454**	**1**	**11½**

Achternaam	Voornaam	Herkomst	Jaar Vertrek	Schip	Beroep	Maand brief	Eind jaar	Eind omschrijving	Eind plaats	Type persoon
Velde	Frans	Brugge	1723	Valkenisse	Soldaat	Nee	22-1-1731	Overleden	Azië	
Velder	Pieter	Oostende	1716	Herstelde Leeuw	Lanspassaat	Nee	15-10-1749	Overleden	Azië	Opvarende
Verbeek	Cornelis	Oostende	1739	Ouwerkerk	Bosschieter	Nee	1741	Gerepatrieerd	Schip Arnestijn	Opvarende
Verbeeke	Cornelis	Oostende	1736	Boot	Matroos	Nee	1739	Gerepatrieerd	Schip westkapelle	Opvarende
Verbeeke	Joseph	Brugge	1720	Raadhuis van Middelburg	Timmerman	Nee	4-1-1721	Overleden	Schip raadhuis van Middelburg	
Verbouwe	Jan	Oostende	1751	Nieuwvijvervreugd	Bosschieter	Nee	10-4-1752	Overleden	Schip Nieuwvijvervreugd	Opvarende
Verbouwen	Jacob	Brugge	1725	Ravestein	Oploper	onduidelijk	1733	Gerepatrieerd	Schip Everswaart	
Verbrugge	Carel	Oostkamp	1745	Herstelder	Metselaar	Nee	1755	Gerepatrieerd	Schip Kattendijke	Opvarende
Vercruijse	Jacob	Oostende	1718	Zandenburg	Soldaat	Nee	1719	Gerepatrieerd	Schip middelwoud	Opvarende
Verdens	Coenraad	Oostende	1738	Arnestijn	Bosschieter	Nee	1741	Gerepatrieerd	Schip Schellag	Opvarende
Verdiest	Coenraad	Oostende	1743	Dishoek	Bosschieter	Nee	20-1-1744	Overleden	Schip Dishoek	Opvarende
Verdiest	Coenraad	Oostende	1736	Sijbekarspel	Matroos	Nee	1738	Gerepatrieerd	Schip Sijbekarspel	Opvarende
Verdiest	Coenraed	Oostende	1727	Zoetelingskerke	Bosschieter	Ja	1734	Gerepatrieerd	Schip 't Vliegend Hart	Opvarende
Verhage	Pieter	Oostende	1726	Middelwoud	Matroos	Nee	15-9-1730	Laatste vermelding	Azië	Opvarende
Verhale	Boudewijn	Brugge	1703	Karthago	Soldaat	Nee	1705	Gerepatrieerd	Schip Belois	
Verhale	Boudewijn	Brugge	1712	Zuiderbeek	Soldaat	Nee	1725	Gerepatrieerd	Schip heinkenszand	
Verhamme	Joos	Brugge	1721	Meijenburg	Soldaat	Nee	14-8-1721	Overleden	Kaap de Goede Hoop	
Verhulst	Johannes	Oostende	1736	Adrichem	Soldaat	Nee	16-2-1737	Overleden	Azië	Opvarende
Verkarre	Jan	Oostende	1736	Meijenburg	Bosschieter	Nee	1737	Gerepatrieerd	Schip Nieuwvliet	Opvarende
Verkarre	Johannes	Oostende	1731	Schuitwijk	Matroos	Nee	1735	Gerepatrieerd	Schip huis te marquette	Opvarende
Verkarre	Johannes	Oostende	1723	Nederhoven	Oploper	Nee	1729	Gerepatrieerd	Schip Haaksburg	Opvarende

=Opvarenden bij de VOC uit de regio Brugge-Oostende=

Achternaam	Voornaam	Herkomst	Jaar Vertrek	Schip	Beroep	Maand brief	Eind jaar	Eind omschrijving	Eind plaats	Type persoon
Verkest	Jacobus	Oostende	1738	Loverendaal	Bosschieter	Nee	28-4-1740	Overleden	Azië	Opvarende
Verlee	Pieter	Brugge	1707	Zuiddorp	Adelborst	Ja	25-4-1708	Overleden	Azië	
Verleen	Pieter	Oostende	1724	Wickenburg	Koksmaat	Nee	26-11-1725	Overleden	Azië	Opvarende
Verleij	Gillis	Brugge	1716	Westhoven	Soldaat	Nee	20-3-1723	Overleden	Azië	
Vermais	Jan	Brugge	1700	Karthago	Soldaat	Nee	26-6-1722	Overleden	Azië	
Vermais	Pieter	Oostende	1711	Unie	Soldaat	Nee	1717	Gerepatrieerd	Schip Elisabeth	Opvarende
Vermeers	Josep	Brugge	1715	Ellemeet	Onderkuiper	Nee	16-10-1717	Overleden	Azië	
Vermeulen	Carolus	Oostende	1769	Duinenburg	Matroos	Nee	1770	Gerepatrieerd	Schip huis te bijweg	Opvarende
Vermeulen	Francies	Oostende	1764	Torenvliet	Matroos	Nee	1767	Gerepatrieerd	Schip 's lands welvaren	Opvarende
Vermeulen	Pieter	Brugge	1718	Barbestein	Soldaat	Nee	1733	Gerepatrieerd	Schip everswaart	
Verplancke	Francois	Brugge	1713	Waarde	Soldaat	Nee	1721	Gerepatrieerd	Schip Slot Aldegonde	
Verplanke	Vincent	Brugge	1704	Hoedekenskerke	Bosschieter	Nee	1708	Gerepatrieerd	Schip Oegstgeest	
Verplanke	Vincent	Brugge	1711	Unie	Bosschieter	Nee	15-3-1712	Overleden	Azië	
Verplasse	Boudewijn	Oostende	1716	Herstelde Leeuw	Ondertimmerman	Nee	1722	Gerepatrieerd	Schip vaderland getrouw	Opvarende
Verplasze	Boudewijn	Oostende	1723	Wolphaartsdijk	Oppertimmerman	Nee	1728	Gerepatrieerd	Schip middelwoud	Opvarende
Verpols	Adriaan	Oostende	1715	Ellemeet	Matroos	Nee	1717	Gerepatrieerd	Schip Strijkebolle	Opvarende
Verrugge	Jozeph	Brugge	1709	Huis ter Boede	Soldaat	Nee	5-4-1741	Overleden	Azië	
Verschelde	Adriaan	Oostende	1718	Slot Aldegonde	Matroos	Nee	1-2-1720	Overleden	Azië	Opvarende
Verstraate	Edmond	Brugge	1721	Nieuwvliet	Soldaat	Nee	1729	Gerepatrieerd	Schip Wickenburg	
Verstraate	Jan	Oostende	1702	Beieren	Matroos	Nee	14-4-1703	Overleden	Azië	Opvarende
Verstraate	Mattheus	Brugge	1719	Rijnestein	Soldaat	Nee	13-8-1739	Overleden	Azië	
Verstraate	Pieter	Brugge	1718	Kockengen	Soldaat	Nee	31-8-1721	Laatste	Azië	

Achternaam	Voornaam	Herkomst	Jaar Vertrek	Schip	Beroep	Maand brief	Eind jaar	Eind omschrijving vermelding	Eind plaats	Type persoon
Verstraete	Adriaen	Brugge	1702	Zuiddorp	Matroos	Ja	1704	Gerepatrieerd	Schip Ijsselmonde	
Verstrate	Jannis	Brugge	1717	Valkenisse	Soldaat	Nee	1726	Gerepatrieerd	Schip Kasteel van Woerden	
Verstrate	Joseph	Brugge	1710	Donau	Soldaat	Nee	17-3-1715	Overleden	Azië	
Vervis	Jan	Brugge	1710	Donau	Matroos	Nee	1711	Gerepatrieerd	Schip arendsduin	
Vervis	Jan	Brugge	1717	Rijssel	Roerslotenmaker	Nee	28-4-1738	Overleden	Azië	
Vervisch	Jan	Brugge	1719	Valkenisse	Soldaat	Nee	22-4-1720	Overleden	Schip valkenisse	
Vervisch	Pieter	Brugge	1708	Waarde	Soldaat	Nee	25-10-1719	Overleden	Azië	
Vervist	Jacob	Brugge	1707	Westhoven	Soldaat	Nee	1714	Gerepatrieerd	Schip Mijnden	
vestel	Pieter	Brugge	1725	Ravestein	Opperkuiper	onduidelijk	16-8-1727	Overleden	Azië	
Vianen	Pieter	Brugge	1709	Kiefhoek	Matroos	Nee	1716	Gerepatrieerd	Schip vaderland getrouw	
Victor	Francois	Oostende	1731	's Heer Arendskerke	Kwartiermeester	Nee	23-3-1739	Overleden	Azië	Opvarende
Vijfven	Judocus	Brugge	1700	Karthago	Soldaat	Nee	1701	Gerepatrieerd	Schip donkervliet	
Vijven	Johannes	Brugge	1718	Meijenburg	Soldaat	Nee	31-7-1721	Overleden	Azië	
Vijven	Judocus	Brugge	1702	Peperboom	Adelborst	Nee	1711	Gerepatrieerd	Schip Huis te Loo	
Vinke	Fracois	Brugge	1725	Ravestein	Scheepstimmerman	onduidelijk	3-5-1728	Overleden	Azië	
Vlaenderding	Nicolaas	Oostende	1710	Donau	Matroos	Nee	5-11-1710	Overleden	Schip donau	Opvarende
Vlieger	Jan	Oostende	1761	Burch	Bosschieter	Nee	3-10-1761	Absent bij afvaart	Nederland	Opvarende
Vogelaar	Jan	Oostende	1767	Zuid-beveland	Matroos	Nee	1-5-1768	Overleden	Schip Zuid-Beveland	Opvarende
Vol	Francois	Knokke	1772	Duinenburg	Soldaat	Nee	18-5-1774	Overleden	Kaap de Goede Hoop	Opvarende

=Opvarenden bij de VOC uit de regio Brugge-Oostende=

Achternaam	Voornaam	Herkomst	Jaar Vertrek	Schip	Beroep	Maand brief	Eind jaar	Eind omschrijving	Eind plaats	Type persoon
Volder	Pieter	Brugge	1717	Meijenburg	Adelborst	Nee	1718	Gerepatrieerd	Schip meijenburg	
Vorelst	Pieter	Brugge	1700	Karthago	Soldaat	Nee	21-1-1712	Overleden	Azië	
Vos	Carel	Brugge	1705	Herstelde Leeuw	Soldaat	Nee	30-5-1715	Overleden	Azië	
Vos	Francois	Brugge	1718	Meijenburg	Soldaat	Nee	2-4-1736	Overleden	Azië	
Vos	Jacobus	Brugge	1715	Schellenberg	Konstabel	Nee	23-4-1718	Overleden	Azië	
Vos	Jacobus	Oostende	1719	Wassenaar	Matroos	Nee	5-9-1719	Overleden	Schip Wassenaar	Opvarende
Vragt	Francois	Oostende	1730	Wickenburg	Matroos	Nee	7-7-1731	Overleden	Azië	Opvarende
Vranneman	Adriaen	Brugge	1719	Steenhoven	Soldaat	Ja	21-1-1720	Overleden	Schip Steenhoven	
Vree	Johannes	Oostende	1759	Duinenburg	Matroos	Nee	1762	Gerepatrieerd	Schip Keukenhof	Opvarende
Vrijberge	Pieter	Brugge	1721	Raadhuis van Vlissingen	Korporaal	Nee	15-8-1726	Overleden	Azië	
Vrijbergen	Jan	Brugge	1721	Meijenburg	Korporaal	Nee	1723	Gerepatrieerd	Schip Johanna	
Vuijlsteeg	Cornelis	Brugge	1707	Zuiddorp	Soldaat	Nee	27-1-1716	Overleden	Azië	
Waal	Frans	Oostende	1738	Vlissingen	Bosschieter	Nee	28-4-1739	Overleden	Azië	Opvarende
Waal	Jacobus	Brugge	1723	Castor en Pollux	Soldaat	Nee	11-12-1723	Overleden	Azië	
Waal	Maarten	Brugge	1706	Concordia	Soldaat	Nee	16-8-1712	Overleden	Azië	
Waart	Maria	Oostende	1737	Buvegnies			0			Begunstigde
Waas	Lourens	Brugge	1717	Raadhuis van Vlissingen	Onderkuiper	Nee	3-4-1722	Overleden	Kaap de Goede Hoop	
Wabel	Carel	Brugge	1719	Wassenaar	Soldaat	Nee	15-8-1733	Laatste vermelding	Azië	
Waele	Pieter	Oostende	1751	Nieuwvijvervreugd	Scheepskorporaal	Nee	9-4-1752	Overleden	Schip Nieuwvijvervreugd	Opvarende
Waest	Jan	Brugge	1716	Borssele	Soldaat	Nee	1-10-1718	Weggelopen	Azië	
Wagemans	Pieter	Brugge	1705	Herstelde Leeuw	Bosschieter	Nee	1710	Gerepatrieerd	Schip diemen	
Wagt	Francois	Oostende	1721	Heinkenszand	Matroos	Ja	1723	Gerepatrieerd	Schip Heinkenszand	Opvarende
Wakkernel	Francois	Oostende	1744	Nieuw Vijvervreugd	Soldaat	Nee	1-3-1745	Weggelopen	Azië	Opvarende

wordt vervolgd

F° 35v **Mailliaert Pieters** - ° te Sint Winoksbergen – hovenier van beroep

Misdaad: Hij heeft bekend dat hij onlangs te Oedelem gelogeerd heeft in zekere herberg. 's Anderendaags, terwijl de waard en de waardin vertrokken waren naar de markt in Brugge, is hij langs achter naar de herberg teruggekeerd en er langs een venster binnengedrongen. Op de kamer heeft hij een koffer gevonden die hij met een bijl opengebroken heeft. Daaruit heeft hij twee stukken van acht schellingen , een Filips daalder, een *honghers* dukaat en wat kleingeld gestolen. Daarbij stal hij nog een zwart lijveken dat hij daags voordien aan de waardin verkocht had, een broek, een paar kousen , enz...
In St.-Laureins heeft hij het slot van de voordeur van een huis opengebroken en zo binnen geraakt. Daar heeft hij ook een koffer die er stond opengebroken en daaruit diverse klederen gestolen.
Te Waardamme heeft hij in het huis van een brouwer aldaar, waar hij bier tapte, uit een schapraai een beurs met geld en een *"woekerbriefje"* genomen. Dat heeft hij ter kwader trouw voor twee stukken van acht schellingen verkocht. Hij wordt tevens verdacht veel diefstallen gepleegd te hebben.

Straf: Geëxecuteerd met de koord tot de dood er op volgt. De executie werd terstond uitgevoerd.

Vrijdag 05.07.1616

F° 36v **Anthoine Cock** geboren te Kaaster in het land van Gullik – brouwersknecht

Misdaad: Hij was in dienst als brouwersknecht in de stad en had een zeer goed loon. In plaats van zijn meester trouw te dienen heeft hij de sleutel van de lade van de kast in de bierkamer van zijn meester gevonden. Daarmee heeft hij tot twee maal toe de lade geopend. Daaruit heeft hij de eerste maal 2 stukken van acht stuivers en daarna twee stukken van zestien stuivers gestolen. Daarmede was hij nog niet tevreden en heeft hij uit een schapraaiken de som van 4 ponden groten gestolen.

Straf: Gebracht te worden op het schavot om gegeseld te worden tot bloedens toe. Daarna verbannen uit het Graafschap Vlaanderen voor 20 jaar . De executie werd terstond gedaan.

Vrijdag 05.07.1616

F° 37 **Niclaijs Rousseau** genoemd " gros curé " – geboren te Simaij in Henegouwen

Misdaad: Reeds veel jaren heeft hij als vagebond rondgezworven van prochie naar prochie en er de landslieden lastig gevallen met bedelen van voedsel of met het schooien van geld. Het is zo ver gekomen dat hij een slechte manier van leven heeft gekweekt en dacht dat te mogen doen en te leven zoals hij het goed vond. Zo heeft hij op verzoek van een vrouw op een avond een konvooi begeleid. Op de wagen lag o.a. een zak met klederen. Toen hij op weg was van Oudenburg naar Snaaskerke heeft hij met alle geweld de zak langs achter van de wagen afgenomen. Hij nam ook de beurs van de vrouw af maar omdat er geen waardevolle dingen in staken heeft hij die niet gehouden. Door het geroep van de vrouw en doordat een andere persoon afkwam om haar te helpen is hij met de zak weggelopen en heeft hij zich verborgen in het bos. 's Anderendaags heeft hij de zak met klederen willen belenen in de "Berg van Caritate" . Hij zegt dat hij dat alles gedaan heeft omdat hij dronken was. Hij wordt ook verdacht van veel kwade zaken die hij zou gedaan hebben gedurende de tijd dat hij heeft.

Straf: Hij wordt veroordeeld op een schavot gebracht te worden op de Burg om daar, met de strop om de hals, gegeseld te worden tot bloedens toe. Daarna moet hij gebrandmerkt worden met het gewone teken en tenslotte verbannen voor 25 jaar uit het Graafschap Vlaanderen op straf van zijn hoofd. De straf werd terstond uitgevoerd.

Vrijdag 05.07.1616

F° 38 **Adriaen Van Beneden** – geboren in het Land van Aalst.

Misdaad: Enkele jaren terug heeft hij rondgedwaald zonder enig ambacht uit te oefenen maar wel heeft hij goede lieden met sinistere praktijken bedrogen. Op de zesden van deze maand werd hij door een burger achtervolgd omdat hij een diefstal had willen plegen in de winkel van zijn buurman. Adriaen heeft de burger, met een snijder van extraordinaire grootte, die meer scheen te dienen als moordwapen dan als broodmes, gekwetst aan zijn linker duim en ook willen steken naar zijn hoofd. Daarbij heeft hij de rand van zijn hoed getroffen. Dezelfde avond nog heeft Adriaen in nog een andere winkel de lade gestolen.

Straf: Verbannen uit de stad Brugge en drie mijlen in de omtrek voor tien jaar op straf van geseling en brandmerking.

Zaterdag 27.07.1616

F° 39 **Lucas Van St.-Joan** – geboren te Valladolid in Spanje

Misdaad: Hij bekent dat hij enige jaren geleden met zijn vrouw gewoond heeft te Montignies sur Sambre in het Land van Luik en dat hij daar gekend is als een dief. Hij is er verbannen geweest door de justitie van Luik. Toen hij hoorde dat hij zou aangehouden worden is hij bij nacht vertrokken. Met zijn vrouw is hij toen binnen de stad Brugge komen wonen alwaar hij wel drie maal van kwartier en woonst veranderd is. Hij is gevangen geweest in Antwerpen en in Thuin in het land van Luik. Hij heeft als vagebond gelopen van markt naar markt met jonge gasten die hij in dienst had en die moeten stelen en beurzen snijden tot zijn profijt. Hij onderhield ze en voorzag ze van klederen. Hij gaf hen instructies en leerde hen stelen. Op de rug van Lucas hebben ze een brandmerk gevonden. Veel jaren geleden is hij op een galei gesteld geweest. Is in Antwerpen in het tuchthuis opgesloten geweest omdat hij gehuwd was met een lichtekooi uit een bordeel. In Douwai heeft hij de beurs van een landsman gestolen. In Gent heeft hij in de kerk van de paters een beurs gestolen met ettelijke dukaten en zilverstukken. In Den Haag in Holland heeft hij een beurs gestolen met enkele goudstukken en een gouden ketting die hij in Delft heeft verkocht.

Straf: Op de Burg van Brugge geëxecuteerd worden met de koord zodat de dood er op volgt. Het vonnis werd terstond uitgevoerd.

Zaterdag 13.10.1616

F° 40 **Marije De Lagnij** – geboren in Picardië – huisvrouw van Lucas van St.-Joan

Misdaad: Enkele jaren geleden, toen ze met haar man in Montigny sur Sambre woonde heeft ze als vagebond rondgelopen van stad tot stad en van markt naar markt met een kleine jongen in haar en haar mans dienst. Zij was verplicht te stelen en beurzen te snijden. Gedurende dezelfde vier reizen heeft ze van de jongen grote sommen gestolen geld ontvangen. Hier in stad heeft ze een gestolen riem en andere dingen verkocht die ze van de jongen, die ze gestolen had, gekregen had.

Straf: Op schavot gebracht met de bast om de hals om gegeseld te worden ten bloede, gebrandmerkt en daarna verbannen voor 25 jaar uit Vlaanderen en Brabant op straf van de galg.

Zaterdag 13.10.1616

wordt vervolgd

Brugse Stam

België-Belgique
8310 Assebroek
PB 3/5104- P007782

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
regio Brugge
Kennisknooppunt voor familiegeschiedenis

44ste JAARGANG NR.: 3, mei-juni 2012 TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

URL: www.familiekundebrugge.be Verantw. Uitg.: P. Coghe, Biekorfstraat 3, 8000 Brugge

Jaarlijks Archiefbezoek
op zaterdag 30 juni om 10 uur
Stichting De Bethune
Kasteeldreef 10 MARKE

JAARLIJKS ARCHIEFBEZOEK

Vroeger sloot het werkjaar af zoals het schooljaar, namelijk op het einde van juni. Ondertussen rekenen we het werkjaar met de jaarrekening van januari tot december, maar we beperken onze werking wel een beetje tijdens de zomermaanden juli en augustus om er dan weer volop tegenaan te gaan met september.

Het is een traditie dat we in juni dan ook een archiefbezoek inrichten voor de leden zodat ze op een simpele manier kennis kunnen maken met de bestaande archieven. Na ons succesvol bezoek aan het stadsarchief van Tielt verleden jaar, viel de keuze dit jaar op een wat minder gekend maar daarom niet minder interessant privéarchief, namelijk de 'Stichting De Bethune' te Marke.

De Stichting De Bethune is een private stichting die in 2004 opgericht werd door Emmanuel de Bethune. Ze heeft als doel de unieke archief- en bibliotheekcollectie van de familie de Bethune als één erfgoedgeheel te bewaren.
Om deze doelstellingen te kunnen verwezenlijken, loopt sedert juli 2009 – met de steun van de Vlaamse Overheid – een project bij de Stichting om haar archief en bibliotheek te ontsluiten en voor het brede publiek bekend en toegankelijk te maken.
Het archief beslaat ca 600 lopende meter en er wordt een onderscheid gemaakt tussen familiearchief en de documentaire collecties. Het heeft een kleine leeszaal waar de stukken kunnen geraadpleegd worden. Deze is uitgerust met een computer en draadloos internet om het bezoek zo comfortabel mogelijk te laten verlopen. Dit bezoek is kosteloos en gebeurt op afspraak. De inventarissen zijn op het internet te raadplegen.
De bibliotheek heeft een omvang van bij de 1000 strekkende meter en is ingedeeld in drie delen: naslagwerken, gespecialiseerde collectie over West-Vlaanderen en tijdschriften. Deze bibliotheek is volledig ontsloten met steekkaarten en wordt nu gedigitaliseerd.
Naast het ontsluiten van de archief- en bibliotheekcollectie staat de Stichting ook in voor de publicatie van enkele boeken over de familie de Bethune. Verdere gegevens en de inventarissen zijn te vinden op hun website: http://www.stichtingdebethune.be

Voor inlichtingen over ons bezoek zie p. 26

TIJDSCHRIFT
Brugse Stam

Abonnement € 9,00
op rekening
IBAN: BE93-0680-6683-7067
BIC: GKCCBEBB
van VVF-Brugge
p/a Kerklaan 30
8310 Assebroek

Buitenland: € 10,00
Gratis voor FV-leden van het arrrondissement Brugge

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
REGIO BRUGGE
SECRETARIAAT
Baron Ruzettelaan 401
8310 Assebroek
Tel.: 050.35.07.01
e-mailadres:
vvf.brugge@skynet.be

LOKAAL:
Kleine Hertsbergestr. 3
2e verdieping
8000 Brugge

LIDMAATSCHAP
FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
€ 35,00
op rekening
IBAN: BE58-4141-1712-2179
BIC KREDBEBB
o.n.v.:
FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
Van Heybeeckstraat 3
2170 MERKSEM

INHOUD VAN DIT NUMMER :

Jo Vandeghinste
De Tyfusepidiemie in Vlaanderen

Tone Strypsteen
Digitalisering Rouwbrieven

Roland Verté
Pachten van de CBG

Eddy Dubruqué
Opvarenden bij de VOC regio Brugge-Oostende

Paul Coghe
Verluidboek

Elke auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn of haar teksten.

Redactie Jo Vandeghinste

MEDEDELINGEN

LOKAAL

Het lokaal in de Kleine Hertsbergestraat nr. 3 (tweede verdieping) is toegankelijk iedere eerste en derde maandag, telkens gevolgd door de vrijdag van de zelfde week. Met andere woorden: op **maandag** 7 en 21 mei, ook op 4 en 18 juni van 14 tot 17 uur en op **vrijdag** 11 en 25 mei en op 8 en 22 juni van 19.30 tot 22 uur. Verder elke tweede woensdag van de maand gewone openstelling van het lokaal (genealogische vormingsnamiddag) van 14 tot 17 uur. Op deze woensdagsessies kan men ook terecht voor specifieke computerproblemen. Volgende sessies op 9 mei en 13 juni 2012.

DIGITALISERING ROUWBRIEVEN

Volgende bijeenkomsten op donderdag 10/05 – 14/06 en dinsdag 22/05 en 5/06 vanaf 13.30 in het lokaal. In juli en augustus zijn geen bijeenkomsten. Na een weldoende zomervakantie starten we weer op donderdagen 20/09 en 18/10 en dinsdagen 25/09 en 9/10.
We hebben dringend nog enkele vrijwilligers van doen. Kom het eens af en informeer met wat je ons kan helpen. (Zie ook p. 28)

JAARLIJKSE UITSTAP

Dit jaar gaat onze uitstap naar de Stichting de Bethune in Marke. (Zie editoriaal) We vragen U zich vooraf in te schrijven om organisatorische redenen, ofwel met een mailtje of per telefoon (050/35 51 36 – ook uw nummer opgeven-) naar de secretaris.
We worden er verwacht rond 10 uur en krijgen een rondleiding van één à anderhalf uur. Daarna volgt de traditionele afsluitdrink in een plaatselijke drankgelegenheid U aangeboden door de vereniging.
In principe gaan we met eigen vervoer en zijn er plaatsen beschikbaar voor mensen die willen meerijden. De ingeschrevenen worden verder op de hoogte gehouden.

Onze regio wordt gesteund door:

BRUGGE
WERELDERFGOEDSTAD

Dienst Cultuur

DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

DE TYFUSEPIDEMIE IN VLAANDEREN 1847-1855

Jo Vandeghinste

In mijn voorgaande artikel had ik het over de honger in Vlaanderen die oorzaak was van sterfte maar ook van verzwakking van de bevolking. In crisistijd ligt het sterftecijfer altijd hoger dan het gemiddelde maar niet zozeer door uithongering als wel door de zwakke lichamelijke gesteldheid van de bevolking waardoor ziekten meer kans krijgen. Van 1846 woede over heel de westerse wereld een tyfusepidemie die in Vlaanderen uitbrak begin 1847 en duurde tot begin augustus 1849 en vooral de armere klassen uit de steden en de verarmde bevolking van het platteland aantastte. Ze werd gevolgd door dysenterie, bij ons 'Rode Loop' genoemd, en cholera.

De tyfusinfectie wordt veroorzaakt door de bacterie Salmonella Typhi. De besmetting kan veroorzaakt worden door het drinken van ongekookte melk, water of door voedsel dat door een drager besmet was. De ziekteverschijnselen manifesteren zich na een incubatieperiode van 7 à 14 dagen met hoofdpijn, opgezette buik en buikpijn, misselijkheid en diarree. De koorts loopt langzaam op vanaf de eerste week tot temperaturen boven de 40 °C. Heel jonge kinderen en volwassenen vormen het grootste aantal slachtoffers. 10 % van de getroffenen overleed. De jeugd, die het best gevoed was omdat de ouders soms het eten uit de mond spaarden voor hun kroost en die veel buitenkwamen, boden het best weerstand en overleefden veelal de ziekte. In 1848 lag in Vlaanderen het sterftecijfer 22.000 eenheden boven het gemiddelde en van de borelingen haalden 27,7 % het eerste levensjaar niet. In sommige gemeenten, vooral uit de vlasstreek[1], raakte men er mee vertrouwd elke dag acht tot twaalf doodskisten voor het kerkportaal te zien.

Als we voor de eerste vijf maanden van 1848 de geboorte- en sterftecijfers van 40 Westvlaamse gemeenten bekijken zien we 1.024 geboorten en 3.476 sterfgevallen. In sommigen gemeenten liggen die sterftecijfers zeer hoog. In Ardooie 293, Kachtem 104, Lichtervelde 131, Moorslede 106, Rumbeke 137, Staden 107, Izegem 140, Roeselare 120, Meulebeke 232, Pittem 210, Ruiselede 146, Wingene 216, Zwevezele 135 en Tielt 276. In Wingene stonden half 1849 nog 26 'uitgestorven huizen' waarvan alle inwoners dus overleden waren.

In november 1849 stelt men een andere kwaal vast als gevolg van de desastreuze hygiënische toestand: de cholera is in het land! Daar er in het voorbije jaar een redelijk goed georganiseerde hulpverlening is tot stand gekomen verdwijnt deze epidemie nogal vlug. Nochtans zullen in de jaren die volgen nog regelmatig gevallen van besmettelijke ziekte met buikloop onze bevolking teisteren zoals de 'Rode Loop'.

Deze immense nood wekte ook de naastenliefde op. Menig dokter of geestelijke die zich de zorg van die sukkelaars aantrokken moest het soms met eigen leven bekopen. Gemeentebesturen vaardigden ordonnanties uit om de hygiëne te verbeteren.

Dit fysisch getekende volk zocht wanhopig naar een uitweg. Sommigen trokken dagelijks, wekelijks of definitief naar de stad of grotere industriecentra in de hoop werk of voedsel te vinden of om er te bedelen. Het was zo erg dat de stad Brugge in 1848 na de bakkersopstand besloot de poorten van de stad te sluiten voor deze inwijkelingen. Anderen gingen als seizoensarbeiders voor enkele maanden in Frankrijk werken.

[1] De vlas- en linnenhandel was door de crisis zozeer achteruitgegeaan dat vlasboeren, vlasbewerkers en –handelaars in armoede waren beland met alle gevolgen daarvan. 27

DIGITALISERING ROUWBRIEVEN

Tony Strypsteen

Sinds enkele maanden beschikken we in ons lokaal te Brugge over een semiprofessionele scanner die in enkele minuten honderden documenten verwerkt.
In eerste instantie willen we met dit toestel het wekelijks aangroeiende aantal rouwbrieven verwerken: mensen blijven nu eenmaal sterven! Na verloop van tijd volgen dan ook de rouwbrieven die alfabetisch gerangschikt zijn op de "zolder", en nog later ook de andere documenten in ons bezit.
Hoe gaan we tewerk:

- de binnenkomende rouwbrieven krijgen een nummer
- de rouwbrieven worden gescand
- de "onzuiverheden" worden via Photoshop verwijderd
- de rouwbrieven worden in JPEG-formaat op de lokale PC opgeslagen met volgende gegevens:
  - ✓ een bestand bestaande uit:
  - ✓ familienaam
  - ✓ voornaam
  - ✓ geboortejaar
  - ✓ overlijdensjaar
  - ✓ gemeente van overlijden
  - ✓ volgnummer
  - ✓ fysieke locatie van de rouwbrief

Dit wordt gepubliceerd op:

- de lokale PC
- op de website van FV regio Brugge: http://familiekundebrugge.brugseverenigingen.be/Rouwbrieven
- leden kunnen ofwel:
- in het lokaal een kopie afdrukken
- via email een hard of soft kopie bestellen (tegen een kleine vergoeding)

Hoe kunnen de leden uit Brugge of omgeving ons helpen?

- leden die in het lokaal willen helpen de rouwbrieven te sorteren op grootte, en ze te nummeren
- leden die in het lokaal met hun eigen laptop willen helpen de informatie van de rouwbrieven in een bestand te zetten
- leden die hetzelfde thuis willen doen

We hopen op jullie medewerking! Moesten er vragen zijn, stuur gerust een email naar tony.strypsteen@telenet.be of bel me op 050622388.

We hebben echt wel nog enkele vrijwilligers nodig. Hebt U een paar namiddagen per maand tijd bent U de man of de vrouw die wij zoeken.
Tot kijk!

INTERESSANT!

Voor mensen die gegevens van militairen zoeken uit de Franse tijd, hier een website van het Franse leger: http://servicehistorique.sga.defense.gouv.fr

Achternaam	**Voornaam**	**Herkomst**	**Jaar Vertrek**	**Schip**	**Beroep**	**Maand brief**	**Eind jaar**	**Eind omschrijving**	**Eind plaats**	**Type persoon**
Walle	Cornelis	Brugge	1719	Valkenisse	Adelborst	Nee	17-2-1724	Overleden	Azië	
Walle	Fredrik	Oostende	1742	Everswaart	Matroos	Nee	1747	Gerepatrieerd	Schip zeelandia	Opvarende
Walle	Jacobus	Oostende	1764	Snoek	Jongmatroos	Nee	22-1-1766	Overleden	Azië	Opvarende
Walle	Jan	Brugge	1707	Zandenburg	Soldaat	Nee	14-2-1708	Weggelopen	Azië	
Walle	Pieter	Brugge	1719	Steenhoven	Soldaat	Nee	1735	Gerepatrieerd	Schip Boot	
Wallegem	Jacobus	Brugge	1722	Herstelde Leeuw	Timmerman	Ja	23-4-1726	Overleden	Azië	
Walrave	Jan	Oostende	1764	Walcheren	Matroos	Nee	11-4-1767	Laatste vermelding	Azië	Opvarende
Wap	Jannis	Brugge	1716	Westhoven	Soldaat	Nee	2-2-1729	Overleden	Azië	
Warne	Joseph	Brugge	1718	Kockengen	Soldaat	Nee	13-12-1744	Overleden	Azië	
Warnier	Jan	Brugge	1716	Westhoven	Jongmatroos	Nee	1725	Gerepatrieerd	Schip Goudriaan	
Warnij	Pieter	Brugge	1718	Kockengen	Soldaat	Nee	11-11-1718	Overleden	Azië	
Waterloot	Willem	Oostende	1742	Everswaart	Hoogploper	Nee	1747	Gerepatrieerd	Schip dishoek	Opvarende
Watermaler	Anthonij	Oostende	1764	Westerveld	Soldaat	Nee	21-10-1767	Overleden	Azië	Opvarende
Weege	Jan	Oostende	1762	Vlissingen	Schrijnwerker	Nee	6-12-1763	Overleden	Azië	Opvarende
Weege	Joseph	Oostende	1764	Vosmaar	Matroos	Ja	1-11-1765	Overleden	Schip Zuid-Beveland	Opvarende
Weekart	Jan	Oostende	1763	Barbara Theodora	Matroos	Nee	8-8-1772	Overleden	Azië	Opvarende
Weemaels	Jacobus	Brugge	1701	Gouden Phoenix	Soldaat	Nee	9-8-1709	Overleden	Azië	
Weert	Adriaan	Brugge	1710	Westhoven	Matroos	Nee	1715	Gerepatrieerd	Schip Wassenaar	
Weert	Jan	Brugge	1702	Beieren	Soldaat	Nee	1-10-1703	Laatste vermelding	Azië	
Wege	Joseph	Oostende	1760	Barbara Theodora	Jongmatroos	Nee	1762	Gerepatrieerd	Schip torenvliet	Opvarende
Weijland	Jan	Brugge	1720	Berbices	Soldaat	Nee	10-6-1720	Overleden	Schip berbices	
Weijtens	Pieter	Oostende	1767	Blijdorp	Matroos	Nee	1769	Gerepatrieerd	Schip jonge Samuel	Opvarende
Weiters	Emanuel	Brugge	1721	Heinkenszand	Soldaat	Nee	3-10-1721	Overleden	Schip Heinkenszand	

Achternaam	**Voornaam**	**Herkomst**	**Jaar Vertrek**	**Schip**	**Beroep**	**Maand brief**	**Eind jaar**	**Eind omschrijving**	**Eind plaats**	**Type persoon**
Well	Johannes	Oostende	1753	Zaamslag	Bosschieter	Nee	10-3-1756	Weggelopen	Azië	Opvarende
Weseman	Dominicus	Oostende	1716	Herstelde Leeuw	Matroos	Ja	28-3-1717	Overleden	Azië	Opvarende
Wesepoel	Johannes	Jabbeke	1768	Geinwens	Matroos	Nee	15-8-1769	Overleden	Kaap de Goede Hoop	Opvarende
Wiecke	Vincent	Brugge	1707	Westhoven	Soldaat	Nee	8-5-1712	Overleden	Azië	
Wijdens	Emanuel	Oostende	1728	Stabroek	Soldaat	Nee	3-8-1733	Overleden	Azië	Opvarende
Wijmer	Jacob	Oostende	1716	Herstelde Leeuw	Matroos	Ja	1-4-1719	Overleden	Azië	Opvarende
Wijnaart	Pieter	Oostende	1742	Kleverskerke	Bosschieter	Nee	2-5-1744	Overleden	Azië	Opvarende
Wijnoi	Joseph	Oostende	1736	Meijenburg	Matroos	Nee	15-8-1737	Weggelopen	Azië	Opvarende
Wijnsberge	Francois	Brugge	1705	Herstelde Leeuw	Soldaat	Nee	1708	Gerepatrieerd	Schip oegstgeest	
Wijnsbergen	Frans	Brugge	1713	Schellenberg	Matroos	Nee	1717	Gerepatrieerd	Schip meerhuizen	
Wilde	Michiel	Oostende	1718	Barbestein	Soldaat	Nee	19-7-1732	Overleden	Azië	Opvarende
Willand	Dokus	Brugge	1721	Heinkenszand	Oploper	Nee	10-4-1722	Overleden	Schip Heinkenszand	
Willems	Bartha	Oostende	1738	Papenburg			0			Begunstigde
Willemsen	Jacobus	Oostende	1711	Berbices	Matroos	Nee	23-5-1711	Weggelopen	Kaap de Goede Hoop	Opvarende
Willemsz	Jan	Oostende	1738	Sara Jacoba	Bosschieter	Nee	0	Kamer Amsterdam	Onbekend	Opvarende
Willes	Joseph	Oostende	1749	Bosbeek	Soldaat	Nee	19-10-1766	Overleden	Azië	Opvarende
Wint	Jan	Brugge	1703	Karthago	Soldaat	Nee	12-8-1717	Overleden	Azië	
Winter	Philippus	Oostende	1764	Burch	Matroos	Nee	31-3-1765	Overleden	Schip Burch	Opvarende
Winter	Pieter	Oostende	1707	Zandenburg	Soldaat	Nee	2-10-1708	Overleden	Azië	Opvarende
Witte	Daniel	Oostende	1700	Huis te Loo	Bosschieter	Nee	1708	Gerepatrieerd	Schip IJsselmonde	Opvarende
Witte	Philippus	Oostende	1753	Hercules	Jongmatroos	Nee	7-1-1754	Overleden	Schip hercules	Opvarende
Wolf	Guiliaem	Brugge	1710	Herstelde Leeuw	Opperkuiper	Nee	1711	Gerepatrieerd	Schip Herstelde Leeuw	
Wolf	Guillian	Brugge	1712	Zuiderbeek	Kuiper	Nee	1715	Gerepatrieerd	Schip zuiderbeek	

Achternaam	**Voornaam**	**Herkomst**	**Jaar Vertrek**	**Schip**	**Beroep**	**Maand brief**	**Eind jaar**	**Eind omschrijving**	**Eind plaats**	**Type persoon**
Wolf	Jacob	Oostende	1723	Raadhuis van Vlissingen	Jongmatroos	Nee	10-7-1730	Overleden	Schip Heinkenszand	Opvarende
Wolff	Francoijs	Brugge	1720	Raadhuis van Middelburg	Soldaat	Nee	14-4-1721	Overleden	Schip Bleijenburg	
Wolff	Guiljaam	Brugge	1721	Ravestein	Opperkuiper	onduidelijk	15-7-1723	Laatste vermelding	Azië	
Wolff	Joseph	Brugge	1712	Popkensburg	Soldaat	Nee	1716	Gerepatrieerd	Schip Belvliet	
Wolph	Joseph	Brugge	1717	Cats	Matroos	Nee	1720	Gerepatrieerd	Schip zandenburg	
Wouter	Jan	Oostende	1764	Walcheren	Matroos	Nee	23-9-1764	Vermist	Azië	Opvarende
Woutier	Jacob	Brugge	1712	Zuiderbeek	Oploper	Nee	31-10-1714	Overleden	Azië	
Wulpe	Pieter	Oostende	1701	Gent	Koksmaat	Nee	17-8-1702	Overleden	Azië	Opvarende
Zegers	Pieter	Brugge	1707	Zuiddorp	Soldaat	Nee	1711	Gerepatrieerd	Schip Raadhuis van Middelburg	
Zulje	Jan	Oostende	1755	Hof d'uno	Matroos	Nee	5-12-1755	Overleden	Schip Hof d'Uno	Opvarende
Zutter	Jan	Brugge	1711	Berbices	Matroos	Nee	1-7-1713	Overleden	Azië	

Bron: Nationaal Archief Nederland

Einde

EEN MEDAILLE OF STRAATNAAM – ERKENNING VOOR EEN HELD

Onze vereniging werkte in het kader van Erfgoeddag samen met de heemkundige kringen M. Van Coppenolle en Arsbroeck en met Numismatica Brugge en het Vrije aan een tentoonstelling onder bovenstaande titel in De Zorge te Sint-Kruis. De 650 bezoekers waren heel enthousiast want men kende de ‘helden ‘ wel van de straatnamen maar in de tentoonstelling werd duidelijk gemaakt met welke daden en houdingen ze die titel verdiend hebben. Heel wat nazaten uitten dan ook hun dankbaarheid voor de verzorgde herinnering aan hun voorouders of verwanten. De goede samenwerking tussen de verschillende inrichtende verenigingen is op zich al een garantie voor verdere zorg en inzet voor het Brugse erfgoed, waarvoor onze nazaten hopelijk ook dankbaar en aangemoedigd zullen zijn.

PACHTEN V/D COMMISSIE VAN BURGERLIJKE GODSHUIZEN

(Arch. OCMW CBG pachtbrieven boek 11 – 1847) **Roland Verté**

De **C**ommissie van de **B**urgerlijke **G**odshuizen (CBG) verpachten de hen (circa 1798) toebedeelde goederen. De onroerende goederen kwamen van diverse Godshuizen zoals: de Burgerlijke Godshuizen van Sint-Jan(shospitaal); de Magdalena met onder andere de Nazaretten; Sint Juliens; de Potterij; de Scholieren van de Wijngaard; de Infirmerie van de Wijngaard, enzomeer. De CBG werd opgegevolgd door de COO, nu het OCMW.

Bij de verpachting van 1847 werden de hiernavolgende onroerende goederen verpacht. Per rij werd het volgende genoteerd:

-volgnummer,
-oppervlakte in hectaren, aren en centiaren,
-soort land. Zie de voetnoot,
-plaats waar de goederen lagen,
-de naam van de pachter met zijn beroep, woonplaats en “pachter”vermelding,
-de pachtsom,
-de naam van de borg met zijn beroep, woonplaats en “borg”vermelding,
-de oorsprong van de onroerende goederen. Dit kan bvb interessant zijn als men de wateringen natrekt.

In de tekst: bebouwende grond staat voor <u>grond met een huis</u>.

1	8.31.80	Z&G	St-Jan-in-Eremo	Vervaet Jan Baptiste	landbouwer	St-Margriete	pachter	400	
				De Sutter Vincent	landbouwer	St-Laureins	borg	Potterie, 3[1]	
2	2.57.90	Z&G	St-Jan-in-Eremo	Vervaet Jan Baptiste	landbouwer	St-Laureins	pachter	270	
				De Sutter Vincent	landbouwer	St-Laureins	borg	Potterie, 3[2]	
3	1.88.90	Z	St-Jan-in-Eremo	Vervaet Jan Baptiste	landbouwer	St-Margriete	pachter	225	
				De Sutter Vincent	landbouwer	St-Laureins	borg	Potterie, 3[3]	
4	3.37.10	Z	St-Jan-in-Eremo	Demeulemeester Engelbert	metser	St-Laureins	pachter	315	
				De Jaegher Jan Baptiste	landbouwer	St-Margriete	borg	Potterie, 3[4]	
5	1.05.50	Z	St-Jan-in-Eremo	Geersens Désiré	doctoor	St-Laureins	pachter	72	
				Kockhuyt Charles	bakker	St-Laureins	borg	Potterie, 3[5]	
6	0.65.00	Z	St-Jan-in-Eremo	Geersens Désiré	doctoor	St-Laureins	pachter	32	
				Kockhuyt Charles	bakker	St-Laureins	-	Potterie, 3[6]	
7	1.13.25	Z	Middelburg	Leliaert Louis	herbergier	Middelburg	pachter	80	
				Debackere Alexander	klompkapper	Middelburg	borg	Bogaerde, 6	
8	1.95.25	Z	Middelburg	Dumonceau François	gemeentesecretaris	Middelbrug	pachter	112	
				Vannieuwenhuyze Joseph	zaakwaarnemer	Maldegem	borg	Bogaerde, 7	
9	0.10.91	Z	Aardenburg	Onverpacht	-	-	-		
								Potterie, 1	
10	0.93.10	Z	Adegem	Vyncke François	timmerman	Adegem	pachter	41	
				Vyncke Jean	landbouwer	Adegem	borg	Nazareth, 15[1]	

B=hofstede. G=gras. VG=vettegras.MG=Maaigras. Hg=hooigras. Z=zaailand. BG=bebouwde grond . HB= Herberg. L=land. Rb= te rooien bos. HH=hoveniershof. W=weide.

| | | |

30	1.52.62	Z&G	Klemskerke	Dezutter Dorothea, weduwe Breydel	grondeigenares	Brugge	pachtster	148	
				Lucq Louis	landmeter	Brugge	borg	Infirmerie, 48[1]	
31	6.26.25	VG	Zuienkerke	Boddez François	landbouwer	Vlissegem	pachter	1.210	
				Minne Joannes	landbouwer	Bredene	borg	St-Jan, 55[2]	
32	4.89.41	Z	Zuienkerke	De Beyere Philip	landbouwer	Zuienkerke	pachter	280	
				Van Renterghem Frans	landbouwer	Zuienkerke	borg	St-Jan, 58	
33	1.44.37	Z&G	Zuienkerke	Demuynck Michiel	landbouwer	Uitkerke	pachter	90	
				Van Hove Karel	landbouwer	Uitkerke	borg	St-Jan, ex 59	
34	3.60.53	G	Zuienkerke	Bossier Augustin	landbouwer	Zuienkerke	pachter	380	
				Schoutteeten Simon	landbouwer	Heist, burgemeester	borg	St-Jan, 140, ex 142, 143	
35[1]	3.98.21	Z&G	Zuienkerke	Van Loocke Henri	landbouwer	St-Pieters	pachter	300	
				Huys Louis	landbouwer	Ramskapelle	borg	Madeleine, 138	
35[2]	1.04.24	Z&G	Zuienkerke	Provoost Jacob	landbouwer	Zuienkerke	pachter	132	
			& St-Pieters	Van Loocke Henri	landbouwer	St-Pieters-Brugge	borg	Madeleine , 138	
36	4.40.26	Z	Zuienkerke	Deruytter Karel	landbouwer	Zuienkerke	pachter	220	
				Dupont Mattheus	landbouwer	Zuienkerke	borg	St-Julien, 12	
37	0.90.69	Z	Zuienkerke	Vande Capelle Joannes	wagenmaker	Zuienkerke	pachter	100	
				Van Renterghem François	landbouwer	Zuienkerke	borg	Infirmerie, 24	
38	2.92.26	Z	Zuienkerke	Liebaert François	landbouwer	Zuienkerke	pachter	190	
				Liebaert Joannes	landbouwer	Zuienkerke	borg	Infirmerie, 25	
39	0.82.49	Z	Zuienkerke	Freyne Cornelis	landbouwer	Zuienkerke	pachter	100	
				Vergaerde Karel	landbouwer	Zuienkerke	borg	Infirmerie, 26	
40	1.55.89	Z	Zuienkerke	Deruyter Marie, weduwe Karel Van Loocke	landbouwster	Zuienkerke	pachtster	150	
				Van Loocke Louis	landbouwer	Zuienkerke	borg	Madeleine, 141	
41	71.59.68	B	Zuienkerke	Liebaert Joannes	landbouwer	Zuienkerke	pachter	5.500	
				Liebaert François	landbouwer	Zuienkerke	borg	St-Jan, 55[1]	
42	4.86.80	VG	Zuienkerke	Liebaert Joannes	landbouwer	Zuienkerke	pachter	955	
				Liebaert François	landbouwer	Zuienkerke	borg	St-Jan, 55[2]	
43	69.24.70	B	Zuienkerke	Bossier Augustin	landbouwer	Zuienkerke	pachter	4.800	
				Schoutteeten Simon	landbouwer	Heist, burgemeester	borg	St-Jan, 45[1], 59[1], 60[1]	
44	0.70.48	Z	Uitkerke	Bossier Augustin	landbouwer	Zuienkerke	pachter	45	
				Schoutteeten Simon	landbouwer	Heist, burgemeester	borg	St-Jan, 45[2]	
45	4.57.88	G	Zuienkerke	Mermuys Ignacius	landbouwer	Zuienkerke	pachter	550	
				Dhoedt Louis	landbouwer	Houtave	borg	St-Jan, 60[3]	

B=hofstede. G=gras. VG=vettegras.MG=Maaigras. Hg=hooigras. Z=zaailand. BG=bebouwde grond . HB= Herberg. L=land. Rb= te rooien bos. HH=hoveniershof. W=weide.

F° 41 **Lambijn Noë** - geboren te Courière bij Douwai – schoenmaker

Misdaad: Nog zeer jong zijnde heeft hij te Brussel leren stelen door in het gezelschap van andere kleine diefjes te vertoeven. Hij is dan in dienst gekomen bij Lucas van St.-Joan, een vermaarde dief. Hij bekent vele beurzen gestolen te hebben te Namen, Leuven, Gent en nog veel andere plaatsen en dat alles aan Lucas gegeven te hebben die hem onderhield.
Te Brussel heeft hij tijdens de laatste kermis van een Hollander een beurs met 10 gulden gestolen.

Straf: Op het schavot op de Burg van Brugge gebracht worden om er gegeseld te worden ten bloede, gebrandmerkt en verbannen te worden uit Vlaanderen en Brabant voor tien jaar.

Zaterdag 13 oktober 1616

F° 42 **Niclaijs Le Doulx** – geboren te Doornik – *naarstelynckmaeker* van stiel

Misdaad: Heeft zich verleden maand vrijwillig in dienst begeven bij Lucas van St.-Joan.Hij bekent voor hem veel gestolen te hebben.
Zie hiervoor f° 40 en 39

Straf: Op het schavot op de Burg van Brugge gebracht worden om er gegeseld te worden ten bloede, gebrandmerkt en verbannen te worden uit Vlaanderen voor 10 jaar

Zaterdag 13 oktober 1616

F° 42v **Elisabeth Vanden Berghe** fa. Joos – geboren te Gent

Misdaad: Als dienstmeid heeft ze, niet lang geleden, gewerkt in het huis van een poorter van deze stad. Alhoewel ze haar meester en mevrouw getrouw moest dienen voor het loon dat ze beloofd was, heeft ze uit de kinderkorf twee kraagjes weggenomen en weggegeven. Van kleine diefstallen komen er grote. Toen haar meester en zijn vrouw op een avond uit gaan eten waren heeft ze op een behendige manier de knecht uit het huis gezonden. Uit de kleerkast in de slaapkamer heeft ze toen een laken keurslijf, twee vrouwenborsten (sic) enkele lobben, een zilveren kroes, vier of vijf hemden, twee klokken,twee of drie fluwijnen, enkele servetten en een paar schoenen gestolen. Al deze goederen heeft ze in een ledig staande woning verborgen. Zij is ook in dat huis blijven slapen maar daar betrapt geweest met deze goederen.

Straf: Op het schavot op de Burg van Brugge gebracht om met de bast om de hals gegeseld te worden ten bloede en daarna verbannen uit de stad en schependom en uit het Land van het Vrije voor tien jaar op straf van de galg.

Zaterdag 25.02.1617

F° 43v **Franchois Janssens** - kleermaker

Misdaad: Soldaat zijnde onder een compagnie, vanwege de Prins gezonden en gelogeerd om de stad en de gemeenten te beschermen tegen alle geweld van buiten en van binnen en zo in alle rust te houden, heeft hij gestolen in een huis van een vrouw. Hij wist dat ze arm was van goederen. Ze stelde hem te werk om beter zijn kost te verdienen en liet hem in haar huis komen. Een eerste maal heeft hij er overdag en hemd gestolen uit de hof en vier en een halve gulden uit haar schapraai. Een tweede maal, bij nacht, heeft hij uit haar spinde boter, brood en de eieren die er lagen gestolen. Om binnen te geraken heeft hij het traliewerk voor het raam afgebroken en het raam vernietigd. Hij bekent eveneens een hemd gestolen te hebben van een kameraad, maar hij beweert dat hij van mening was het te vergoeden.

Straf: Op het schavot op de Burg van Brugge gebracht worden om er gegeseld te worden ten bloede, daarna verbannen uit Vlaanderen voor zes jaar.

Zaterdag 25.02.1617

F° 44v **Jehan Pinson –** geboren te Boumgnies bij Douai – kammer van vette wol

Misdaad: Niettegenstaande hij zich had begeven als soldaat onder het garnizoen te Damme en de plicht had de Prins te dienen heeft hij, in gezelschap van nog twee anderen naar hij beweert, met huisbreuk zekere waard, wonende buiten de Kruispoort, bestolen. Uit de kamer stal hij een kulder, een wambaeys broek. Hij beweert dat hij enkel de wacht hield op het kerkhof . De goederen heeft men wel in zijn huis teruggevonden en hijzelf heeft in Damme aan enkele personen bekend dat hij het feit alleen gepleegd had. Nu loochent hij dat allemaal. Hij wordt daarenboven verdacht meer dergelijke feiten gepleegd te hebben.

Straf: Op een schavot op de Burg van Brugge om gegeseld te worden ten bloede, gebrandmerkt en verbannen uit Land en Graafschap Vlaanderen voor twaalf jaar op straf van de galg. De straf werd terstond uitgevoerd.

Zaterdag 25.02.1617

F° 45 **Hypolito Boula** – geboren te Cremona in hertogdom Milaan

Misdaad: Heeft bekend samen met Jan Lauwers, zijn zwager die bij hem woonde, het huis en “comptoir” van een zekere Juffrouw, wonende in Brugge, te beroven. Dat deden ze door een gat te branden in de deur en daardoor binnen te geraken. Uit een ijzeren kist hebben ze een grote hoeveelheid geld, goud, zilver, ringen en juwelen gestolen. Met zijn medeplichtige heeft hij nog een ander huis helpen beroven. Hij zelf hield de wacht voor de deur en nam de gestolen goederen door het venster aan, o.a. ammelakens, servetten, lijnwaad en andere goederen. Die heeft hij samen met de ladder waarmede ze het huis binnengeraakt zijn verstopt in zijn huis. Vele van deze goederen heeft hij verkocht. Hij wordt verdacht van het beroven van drie huizen van voorname personen maar hij ontkent dat . In alle genoemde gevallen was hij gewapend met een rapier en een ponjaard en zijn medeplichtige was gewapend met een broodmes

Straf: Op de Burg te Brugge op een schavot om geëxecuteerd te worden met de koorde tot de dood er op volgde waarvan de uitvoering terstond werd gedaan

01.07.1617

F° 46v **Pieter Metersys –** geboren te Ieper – smid van beroep maar hij heeft zich lang geneird met lijnwaad weven.

Misdaad: Sedert ongeveer twee en een half jaar geleden is hij in Ieper veroordeeld voor diefstal. In plaats zich te beteren is hij onlangs tussen 9 en 10 uur in de avond over een muur geklommen en heeft daar een deel lood van een citernebak gestolen. Zijn vrouw heeft dat verkocht. Enkele dagen daarna heeft hij om 10 uur in de avond opnieuw 62 pond lood gestolen van een goot. Daarbij gebruikte hij een ladder die hij in het naburige huis gestolen had. Dezelfde avond nog heeft hij lijnwaad gestolen uit een kuip en ook nog twee ketels. In dezelfde buurt heeft hij uit een loggia een zwart gelooid schaapsvel gestolen.

Straf: Op het schavot op de Burg om er gegeseld te worden met roeden tot den bloede. Daarna werd hij gebrandmerkt en verbannen voor 10 jaar uit de Provincie Vlaanderen op straf van de galg

Zaterdag 19.08.1617

wordt vervolgd

Brugse Stam

België-Belgique
8310 Assebroek
PB 3/5104- P007782

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
regio Brugge
Kennisknooppunt voor familiegeschiedenis

44ste JAARGANG NR.: 4, juli-augustus 2012 TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

URL: www.familiekundebrugge.be Verantw. Uitg.: P. Coghe, Biekorfstraat 3, 8000 Brugge

Het bestuur wenst U een

PRETTIGE ZOMERVAKANTIE

FOUTEN OP GENEALOGISCHE WEBSITES

Op de Nederlandse site 'STAMBOOM Forum' loopt een forum over de vraag: Hoe stopt men foute informatie op genealogische websites als Anchestry en Geneanet?

De conclusie is dat ieder vrij is van te publiceren wat hij wil en dat men moeilijk politie kan gaan spelen. Anderzijds is het voor een ernstige genealoog heel droevig als hij een hele boel verkeerde informatie over zijn eigen familie op het net terugvindt en moet vaststellen dat die verkeerde gegevens een eigen leven gaan leiden daar ze door anderen ook nog klakkeloos worden overgenomen.
Je kan natuurlijk de persoon die de gegevens plaatste contacteren en hem proberen te overtuigen van uw eigen gelijk door te verwijzen naar de door jou geraadpleegde akten, maar als hij of zij langs die kant doof is kan je er weinig aan doen.

Er moet worden vastgesteld dat sinds de komst van het internet er zich een achteruitgang in de kwaliteit van de genealogie voordoet en dat we nu opgescheept zitten met een grote groep "bureaugenealogen" die alleen vanachter hun computer een stamboom proberen op te maken. Het is veel te lastig naar de archieven te trekken en veel te moeilijk om dat vermaledijde oud schrift te leren lezen waarvoor men dan ook nog latijn moet kennen. Het is een verschijnsel van waardenverlies, eigen aan deze eeuw en het einde van de voorgaande.

Moeten we nu afstappen van de internetsites? In geen geval, het kan een zeer goede hulp zijn bij onze raamgenealogie als we zelf de gegevens nog eens nazien en op hun juistheid controleren. Als we die voorlopig overnemen en erbij vermelden dat we ze van deze of gene site hebben gehaald kan niemand ons verwijten dat we fouten op het net plaatsen. Ook vermelden we best zelf onze geraadpleegde bronnen. Anderzijds is het net een goed middel om contact te leggen met mensen die blijken verwant te zijn en die ons voorheen onbekend waren.

Genealogie zonder computer en internet is gewoon niet meer denkbaar. De sites hebben alle een forum waar men met gelijkgezinden kan communiceren en interessante weetjes opdoen over andere sites, computerprogramma's, nieuwe publicaties e.a. Het komt er bij het gebruik van genealogische internetsites dus op aan ernstig en eerlijk te zijn. De tijd van de geforceerde afstamming van Karel de Grote is voorbij.

TIJDSCHRIFT
Brugse Stam

Abonnement € 9,00
op rekening
IBAN: BE93-0680-6683-7067
BIC: GKCCBEBB
van VVF-Brugge
p/a Kerklaan 30
8310 Assebroek

Buitenland: € 10,00
Gratis voor FV-leden van het arrrondissement Brugge

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
REGIO BRUGGE
SECRETARIAAT
Baron Ruzettelaan 401
8310 Assebroek
Tel.: 050.35.07.01
e-mailadres:
vvf.brugge@skynet.be

LOKAAL:
Kleine Hertsbergestr. 3
2e verdieping
8000 Brugge

LIDMAATSCHAP
FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
€ 35,00
op rekening
IBAN: BE58-4141-1712-2179
BIC KREDBEBB
o.n.v.:
FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
Van Heybeeckstraat 3
2170 MERKSEM

INHOUD VAN DIT NUMMER :

Jo Vandeghinste
De loting voor militaire dienst

Roland Verté
Pachten van de CBG

Paul Coghe
Verluidboek

Elke auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn of haar teksten.

Redactie Jo Vandeghinste

MEDEDELINGEN

LOKAAL

Het lokaal in de Kleine Hertsbergestraat nr. 3 (tweede verdieping) is toegankelijk iedere eerste en derde maandag, telkens gevolgd door de vrijdag van de zelfde week. Met andere woorden: op **maandag** 2 en 16 juli, ook op 6 en 20 augustus van 14 tot 17 uur en op **vrijdag** 6 en 20 juli en op 10 en 24 augustus van 19.30 tot 22 uur. De tweede woensdag van de maand is er in juli en augustus geen openstelling van het lokaal.

DIGITALISERING ROUWBRIEVEN

We zijn nu iets meer dan een jaar bezig met het digitaliseren van de rouwbrieven. Van de oudere brieven zijn er nu 54 dozen gescand. De brieven die gedurende dit jaar binnengebracht zijn vullen nog eens 25 dozen. In totaal zijn er dus reeds 33038 brieven gescand.
Dit vertegenwoordigt een totaal van 2 schabben + 10 dozen.
Het verwerken van de brieven in een Access-bestand gaat echter iets trager. Hiervoor zouden we gerust nog een paar vrijwilligers kunnen gebruiken. Als de bereikbaarheid/toegang tot het lokaal moest verbeteren zijn er mogelijk meer kandidaten te vinden: dat was immers de algemene commentaar en/of bezwaar toen we naar vrijwilligers polsten tijdens de bijeenkomst in het RAB.
Zoals steeds rekenen we op jullie hulpvaardigheid. Kom het eens af en informeer waarmee je ons kan helpen.

In juli en augustus zijn geen bijeenkomsten.
Na een weldoende zomervakantie starten we weer op donderdagen 20/09 en 18/10 en dinsdagen 25/09 en 9/10, telkens vanaf 13.30 uur.

INTERESSANTE WEBSITES

Voor hen die opzoekingen doen in franstalige gebieden is er een site die een overzicht biedt van de mogelijkheden:
http://petitoutilgenealogie.eu5.org

Er is ook een site gespecialiseerd voor het departement Nord- Pas de Calais met een forum. Zeer handig voor zoekers in dit departement:
http://www.geneachtimi.com
Hier moet je wel registreren (gratis).

Familiekunde Vlaanderen, regio Brugge, wordt gesteund door:

BRUGGE
WERELDERFGOEDSTAD
Dienst Cultuur

DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

DE LOTING VOOR MILITAIRE DIENST

Jo Vandeghinste

We leerden op school dat de Boerenkrijg het gevolg was van het verzet tegen de **conscriptiewet** die in 1793 als gevolg van de bezetting door de Fransen in onze streken van toepassing werd. Frankrijk had deze wet reeds vanaf 1692 toegepast in zijn bezette gebieden zoals in de graafschappen Henegouwen en Namen.
Tot in de 17de eeuw waren militairen beroepsmensen. Daarna begon men te overwegen om een dienstplicht in te voeren als een soort nationale plicht. De overheden konden niet altijd beschikken over voldoende troepen met hun eigen milities en huurlingen. Ze waren dus gedwongen uit te kijken naar andere rekruteringsmogelijkheden.

In Italië hadden de 'de Medici' reeds in 1570 het principe van de 'loting' ingevoerd om de belangen van Florence te behartigen. In Frankrijk moest de baljuw in elk kanton de jongeren tussen 18 en 25 jaar die hem fysiek het best geschikt leken, aanduiden voor de militaire dienst. Deze manier van werken gaf aanleiding tot omkoperij en veel misnoegdheid, wat o.a. leidde tot desertie. Daarom besloot Richelieu in 1627 het Florentijnse model in te voeren. Men moest uit een beurs een nummer trekken. Wie een laag nummer trok moest dienst nemen, wie een hoog nummer trok was vrijgesteld.

In 1701 organiseerde Filips V de loting op grote schaal in de Zuidelijke Nederlanden. Op het platteland werd dit zeer negatief onthaald omdat de jongelieden een arbeidskracht waren op de hofstede en nu moesten ze voor drie jaar in het leger. Er waren uitzonderingen voor kostverdieners en er werd voorzien in een mogelijke vervanging zodat de welstellenden zich konden vrijkopen. Deze discriminatie was natuurlijk in het nadeel van de armen, wat de misnoegdheid enkel maar verhoogde.
Toen in 1793 de conscriptiewet werd ingevoerd waardoor alle jongelingen in geval van oorlog konden worden opgeroepen was het hek van de dam en probeerden velen onder te duiken of te deserteren. De repressie was meedogenloos en ook de familie werd lastig gevallen of gestraft. Het verzet hiertegen eindigde met de Boerenkrijg die bloedig onderdrukt werd.
Onder het Hollands Bewind werd de loting terug ingevoerd maar er was de mogelijkheid om bij het bestuur de zaak af te kopen voor ca 1600 toenmalige Belgische franken.

In 1830 nam het jonge België het Napoleontische dienstplichtsysteem over. Dat betekende dat er ieder jaar uit de beschikbare dienstplichtige jongens zo een dertienduizend rekruten geloot werden die vervolgens een dienstplicht van twee à drie jaar moesten vervullen. Dit gebeurde in elk kanton tijdens een speciale zitting van de militieraad in februari. De loting was een openbare gebeurtenis (zie aankondiging op volgende bladzijde): de lotelingen moesten uit een tamboer of legertrommel hun nummer trekken. Het systeem van een plaatsvervanger was weer de struikelsteen voor het gewone volk. Gegoede burgers konden voor hun ingelote kinderen een plaatsvervanger laten zoeken. Die taak werd uitgevoerd door ronselaars, in de volksmond 'zielehonden' genoemd. Het spreekt vanzelf dat die plaatsvervangers meestal jongens waren die het thuis heel wat minder breed hadden. Voor een premie van twaalfhonderd frank waren sommige arme volksjongens bereid de weinig benijdenswaardige plaats in het leger over te nemen. Het gezin had dan een mond minder te voeden en streek bovendien nog een premie op.

Op het einde van de negentiende eeuw kwam het lotelingensysteem zwaar onder druk te staan en dit niet enkel als gevolg van de opkomende democratische bewegingen zoals het socialisme, maar ook door het toedoen van het leger zelf. In 1871 had de mobilisatie tijdens de Frans-Duitse oorlog nog eens geïllustreerd tot wat voor een chaos het lotelingensysteem aanleiding gaf. Koning Leopold II en enkele generaals pleitten dan ook voor de invoering van een algemene dienstplicht, maar het parlement van cijnskiezers, dat belang had bij het voortbestaan van het oude systeem, stemde die voorstellen weg.

De socialisten begonnen heftig te reageren op de loting met allerhande protestacties en een agitatieblad 'De Loteling', maar dit haalde niet veel uit. Het heeft ten slotte nog geduurd tot 1913 voor de wet op de algemene dienstplicht van kracht werd. De toenmalige internationale spanning was daar zeker niet vreemd aan. Deze militiewet maakte een einde aan de zo gevreesde en verwenste loting.

Model litt. K.
Art. 74 der Wet.

Ligting van den jaere achttien honderd negen-en-dertig.

NATIONAELE MILITIE.

PROVINCIE WEST-VLAENDEREN.

2de Militie-Canton. *Gemeente Lauwe*

ADVERTENTIE.

Het Plaetselyk Bestuer van Lauwe verwittigt Lieutr Charles Louis ingeschreven voor de Nationaele Militie van dezen jaere, dat de alphabetische naemlyst van al de persoonen, die aen de ligting van dit jaer moeten deel nemen, ter visie van elk en eeniegelyk zal liggen op het Raedhuys, van Vry dag den 25 January tot Maendag den 5 february 183, des morgens van negen uer tot 3 middag ten eynde een ieder in staet zoude zyn, om in geval hem op die lyst eenige persoonen of omstandigheden mogten voortkomen, die op de zelve nog zouden behooren te worden aengeteekend of daer van moeten worden weggelaeten, daer van aen den Heer Militie-Commissaris kennis te geven; met last om u op den Dynsdag 6 february 184 des morgens ten negen ueren te bevinden te Moorsele in de Gemeente huis ten eynde aldaer voor den dienst der Nationaele Militie te loten en redenen van vrystelling hebbende, die alsdan op te geven, alsmede om de bewyzen tot staving der zelve, en by de wet gevorderd, uyterlyk binnen de vyf dagen na de loting, over te leggen aen het Bestuer der Gemeente.

Lauwe den 25 January 1839.

Het Hoofd van het Plaetselyk Bestuer voornoemd,

Aankondiging van de loting

PACHTEN V/D COMMISSIE VAN BURGERLIJKE GODSHUIZEN

(Arch. OCMW CBG pachtbrieven boek 11 – 1847) **Roland Verté**

46	3.08.73	G	Zuienkerke	Debouvere Franciscus	landbouwer	Zuienkerke	pachter	2.030
				Bouuaert Louis	notaris	Brugge	borg	St-Jan 60[2]
47	30.11.20	B	Zuienkerke	Debouvere Franciscus	landbouwer	Zuienkerke	pachter	(perceel 46+ 47)
				Bouuaert Louis	notaris	Brugge	borg	Madeleine, 4
48	00.74.76	Z	Uitkerke	Van Hove Karel	landbouwer	Uitkerke	pachter	95
				Bossée Pieter	landbouwer	Uitkerke	St-Jan, 44	
49	01.05.58	Z	Uitkerke	Bossée Pieter	landbouwer	Uitkerke	pachter	135
				Van Hove Karel	landbouwer	Uitkerke	Infirmerie, 21	
50	00.58.25	G	Uitkerke	Delanghe Pieter	landbouwer	Uitkerke	pachter	55
				Gheyle Françiscus	landbouwer	Zuienkerke	borg	Scholieren, 67
51	00.84.78	G	Uitkerke	Onverpacht -	-	-	- -	- Scholieren, 65
52	37.20.90	B	Houtave	Van Wynsberghe François	landbouwer	Houtave	pachter	2.450
				Van Damme François	landbouwer	Lissewege borg	Madeleine, 45	
53	01.03.86	HG	Varsenare	Schaeverbeke Joannes	stoker	Brugge	pachte r	102
			&Houtave	Arits Dionisius	koopman-in-hoornvee	Brugge	borg	St-Jan, 83
54	00.47.78	G	Houtave	Dhoedt Louis	landbouwer	Houtave	pachter	40
				Mermuys Ignatius	landbouwer	Zuienkerke	borg	St-Jan, 83[4]
55	01.92.43	VG	Houtave	Van Zuylen Joannes	grondeigenaar	Brugge	pachter	230
				Dhanins de Moerkerke Honoré	grondeigenaar	Moerkerke	borg	St-Jan, 84
56	01.45.25	G&L	Houtave	Van Lesberghe Joannes	hoefsmid	Meetkerke	pachter	125
				Zwaenepoel Karel	brouwer	Meetkerke,	vuilvlage borg	St-Jan, 85
57	03.42.84	B	Houtave	Demon Joannes	landbouwer	Uitkerke	pachter	575
				Demon Hypolite	landbouwer	Uitkerke	borg	Infirmerie, 30, 34
58	01.33.60	G&Z	Houtave	Cuypers Henricus	landbouwer	Houtave	pachter	85
				Van Eecke Constant	landbouwer	Koolkerke	borg	Madeleine, 87
59	01.17.96	G	Houtave	Muyls Joseph	landbouwer	Meetkerke	pachter	120
				Liebaert François	landbouwer	Zuienkerke	borg	Madeleine, 89
60	00.88.47	HG	Houtave	Huys François	landbouwer	Houtave	pachter	105
				Huys Livinus	landbouwer	Houtave	borg	Infirmerie, 32
61	35.23.91	B	Houtave	Claeys Jan	landbouwer	Meetkerke	pachter	150
			& Meetkerke	Claeys Philippus	landbouwer	Meetkerke	borg	Madeleine, 53[10] & 198
62	00.89.95	G&HH	Meetkerke	Huys Livin	landbouwer	Houtave	pachter	200
				Huys Frans	landbouwer	Houtave	borg	St-Jan, 68
63	01.92.43	G& Z	Meetkerke	Lemaire-De Clercq Philippus	negociant	Brugge	pachter	120
				Verstraete-Yserbyt Albertus	fabricant	Brugge	borg	Madeleine, 108

B=hofstede. G=gras. VG=vettegras.MG=Maaigras. Hg=hooigras. Z=zaailand. BG=bebouwde grond . HB= Herberg. L=land. Rb= te rooien bos. HH=hoveniershof. W=weide.

64	00.75.79	VG	Meetkerke	Onverpacht	-	-	-	-	Madeleine, 109
65	07.94.49	Z	Meetkerke	Zwaenepoel Franciscus	landbouwer	Zuienkerke	pachter	425	
			& Zuienkerke	Zwaenepoel Charles	brouwer	Meetkerke	borg	Infirmerie, 23	
66	02.43.60	VG	Dudzele	Decaluwe-De Madrid Franciscus	commissaris Brugge		pachter	280	
				De Madrid Charles	grondeigenaar	Brugge	borg	St-Jan, 37	
67	00.39.81	G&Z	Dudzele	Lambrecht Jacques	doctoor	Brugge	pachter	35	
				Vander Meersch Désiré	advocaet	Brugge	borg	Madeleine, 130	
68	01.28.29	G	Dudzele	De Maesschalck Henri	doctoor	Dudzele	pachter	125	
				Proot Frans	landbouwer	Dudzele	borg	Infirmerie, 13	
69	00.29.49	G	Dudzele	Fockedey Leonard	landbouwer	Oostkerke	pachter	25	
				Pape Pieter	gareelmaker	Koolkerke	borg	Infirmerie, 14	
70	00.15.78	Z	Dudzele	Van Moere Pieter	grondeigenaar	Brugge	pachter	15	
				De Smidt Pieter	landbouwer	Lissewege	borg	Infirmerie, 16	
71	00.85.67	Z	Dudzele	De Maeschalck Henri	doctoor	Dudzele	pachter	55	
				Proot Frans	landbouwer	Dudzele	borg	Scholieren, 20	
72	00.75.51	Z	Dudzele	Rotsaert Henri	landbouwer	Dudzele	pachter	50	
				De Maesschalck Henri	doctoor	Dudzele	borg	St-Jan, 34	
73	01.86.38	G	Nieuwmunster	Traen Joseph	landbouwer	Nieuwmunster	pachter	210	
				Traen Franciscus	landbouwer	Damme borg	Madeleine, 111		
74	01.08.62	BG	Zandvoorde	Brion Jacob	landbouwer	Zandvoorde	pachter	90	
				Demonie Pieter	landbouwer	Oudenburghoek	borg	St-Jan, 103	
75	00.70.04	VG	Zandvoorde	Zwaenepoel Cornelis	landbouwer	Zandvoorde	pachter	50	
				Dugardein Ferdinand	landbouwer	Oudenburg	borg	St-Jan, 100	
76	00.22.56	G	Zandvoorde	Zwaenepoel Cornelis	landbouwer	Zandvoorde	pachter	11	
				Dugardein Ferdinand	landbouwer	Oudenburg	Infirmerie, 61		
77	00.53.38	G&Z	Oudenburg	Vande Velde Pieter	landbouwer	Oudenburg	pachter	45	
				Vande Velde Hubert	landbouwer, herberbergier Oudenburg		borg	Scholieren, 34	
78	00.70.78	Z	Oudenburg	Stoens Jacob	landbouwer	Oudenburghoek	pachter	82	
				Vande Velde Hubert	landbouwer	Klemskerke	borg	Scholieren, 52	
79	15.83.82	BG&Z	Oudenburg	Vanden Berghe Joseph	landbouwer	Oudenburg	pachter	1.100	
				Bousson Henri Jan	notaris	Oudenburg	borg	Infirmerie, 4 & 60	
80	01.76.95	Z	Moerkerke	Dendooven Everardus	wagenmaker	Moerkerke	pachter	151	
				Van Brussel Donas	bierbrouwer	Middelburg	borg	St-Jan, 19	
81	00.95.85	BG&Z	Moerkerke	Gervoose Pieter	landbouwer	Moerkerke	pachter	60	
				Deweerdt Pieter	landbouwer	Moerkerke	borg	Potterie, 7	
82	01.02.04	BG	Moerkerke	Hillegeer Ambroise	landbouwer	Moerkerke	pachter	60	
				Burghgrave Pieter	landbouwer	Moerkerke	borg	Potterie, 8	
83	00.73.73	Z	Moerkerke	Jacxens Pieter	landbouwer	Moerkerke	pachter	40	
				Dumon Augustin	landbouwer	Moerkerke	borg	Potterie, 9	

84	02.64.40	BG&Z	Moerkerke	Deweerdt Pieter	landbouwer	Moerkerke	pachter	100	
				Gervoose Pieter	landbouwer	Moerkerke	borg	Madeleine, 167	
85	00.61.34	G	Damme	Watelle Leopold	landbouwer	Damme	pachter	50	
				Debel Norbert	landbouwer, koster	Damme	borg	Madeleine, 134	
86	00.51.46	G	Oostkerke	Strubbe Karel	landbouwer	Oostkerke	pachter	50	
				Dombrecht Casimir	landbouwer	Oostkerke	borg	Madeleine135,	
87	01.54.57	G	Oostkerke	Vansimay Philippus	landbouwer	Oostkerke	pachter	160	
				Slabbinck Joseph	landbouwer	Oostkerke	borg	Nazareth, 11	
88	00.82.86	G	Oostkerke	Jacxens Joseph	landbouwer	Oostkerke	pachter	110	
				Slabbinck Louis	landbouwer	Oostkerke	borg	Nazareth, 12	
89	01.67.58	G	Oostkerke	Vansimay Philip	landbouwer	Oostkerke	pachter	170	
				Slabbinck Joseph	landbouwer	Oostkerke borg	Nazareth, 13		
90	00.50.14	MG&L	Oostkerke	De Bel Norbert	koster	Damme	pachter	60	
				Watelle Leopold	landbouwer	Damme	borg	Scholieren, 13	
91	00.90.24	Z	Oostkerke	Bonte Franciscus	landbouwer	Oostkerke	pachter	70	
				Jacxens Joseph	landbouwer	Oostkerke	borg	Scholieren, 14	
92	25.87.26	B	Westkerke	Sanders Louis	landbouwer	Westkerke	pachter	1.300	
				Sanders Arnoldus	rentenier	Eernegem	borg	Madeleine, 52	
93	00.49.84	HB	-	Bruynooghe Therese,	rentenierster	Gistel	pachteres	75	wwe Carbonez Albert
				Carbonez Joannes	koopman	Eernegem	borg	Madeleine, 178	
94	00.51.61	G	Stene	Van Damme Henri	landbouwer	Stene	pachter	30	
				Osaer Henri	landbouwer	Leffinge	borg	Potterie, 80	
95	50.89.60	B	Aartrijke	Cool Joannes	landbouwer	Aartrijke	pachter	1.600	
				Cool Karel	landbouwer	Zedelgem	borg	St-Jan, 110, 111[2]	
96	00.82.58	Z	Aartrijke	Baessens Karel	landbouwer	Aartrijke	pachter	65	
				Bonte Joannes	landbouwer	Aartrijke	borg	Madeleine, 174	
97	01.04.39	Rb	Zedelgem[1]	Seghaert Josephus	landbouwer	Zedelgem	pachter	50	
				Taverne Joannes	landbouwer	Ruddervoorde	borg	Infirmerie, 73[1]	
98	00.43.79	Z	Leffinge	Osaer Henri	landbouwer	Leffinge	pachter	30	
				Tratsaert Philippe	landbouwer	Middelkerke	borg	Potterie, 79	
99	03.87.50	G	Oostkerke	Schoutteeten Jacobus	landbouwer	Leffinge	pachter	510	
				Maelfeyt Philippus	landbouwer	Vlissegem	borg	Nazareth, 13	
100	46.25.43	B	Leffinge	Osaer Hendriek	landbouwer	Leffinge	pachter	3.600	
				Tratsaert Philippe	landbouwer	Middelkerke	borg	Wyngaerd, 7[2]	
101	16.43.10	G	Bredene	De Knuyt Aimé	grondeigenaar	Bredene	pachter	900	
				Maryssael Charles	landmeter	Bredene, Slykens	borg	Potterie, 61, 62[6], 64	

B=hofstede. G=gras. VG=vettegras.MG=Maaigras. Hg=hooigras. Z=zaailand. BG=bebouwde grond . HB= Herberg. L=land. Rb= te rooien bos. HH=hoveniershof. W=weide.

[1] Kleynwyngaertbosch-in-Zedelgem.

102	01.17.90	BG	Bredene	Missuwe Pieter	landbouwer	Bredene	pachter	65
				Moerman Joannes	landarbeider	Bredene	borg	Potterie, 65
103	00.66.95	BG	Bredene	Jonckheere Franciscus	landbouwer	Bredene	pachter	40
				Van Houcke Philippus I	andbouwer	Bredene	borg	Potterie, 66
104	00.92.60	BG	Bredene	Van Houcke Philippus	landbouwer	Bredene	pachter	45
				Jonckheere Franciscus	landbouwer	Bredene	borg	Potterie, 67
105	00.36.27	BG	Bredene	Moerman Joannes	landbouwer	Bredene	pachter	20
				Missuwe Pieter	landbouwer	Bredene	borg	Potterie, 68
106	01.44.37	Z&G	Bredene	Montangie Jacob	koopman	Bredene	pachter	75
				Versluys Karel	landbouwer	Bredene	borg	Potterie, 71
107	01.13.84	Z	Bredene	Van Maldeghem Petrus	landbouwer	Bredene	pachter	90
				Vermander Engelbertus	landbouwer	Oudenburg	borg	Madeleine, 176
108	01.44.51	MG	Bredene	Van Hooren Amandus	landbouwer	Bredene	pachter	220
				Pydou Joseph	timmerman	Bredene	borg	Infirmerie, 53
109	00.70.78	G	Bredene	Pydou Joseph	timmerman	Bredene	pachter	65
				Van Hooren Amandus	landbouwer	Bredene	borg	Saint-Nicolas, 4
110	16.25.85	B	Snaaskerke	Cuypers Ludovicus	landbouwer	Snaaskerke	pachter	1.000
				Paschyn Engelbertus	landbouwer	Snaaskerke	borg	Infirmerie, 3
111	03.08.63	VG	Slijpe	Schouteeten Jacob	landbouwer	Leffinge	pachter	525
				Maelfeyt Philippus	landbouwer	Leffinge	borg	Meulenaere,1[3], Wyngaerde57[3]
112	00.56.48	G&Z	Mannekensvere	Maes Pieter	landbouwer	Mannekensvere	pachter	30
				Maes Engelbertus	landbouwer	Mannekensvere	borg	Infirmerie,64, Scholieren 35
113	26.58.48	B	Snellegem	Defevere Carolus	landbouwer	Snellegem	pachter	1.500
			Varsenare	Defevere Henricus	landbouwer	Houtave	borg	St-Juliens 3, Infirmerie,85, Scholieren, 49
114	02.21.48	Z	Varsenare	Baert Philippus	landbouwer	Varsenare	pachter	170
				Debruyne Carolus	maelder	Varsenare	borg	Madeleine, 161
115	01.26.52	MG	Varsenare	De Zutter Franciscus	winkelier	Brugge	pachter	140
				Devestel Petrus	voerman	Brugge	borg	Madeleine, 162
116	45.16.28	B	Snellegem	Jonckheere Joseph	landbouwer	Snellegem	pachter	1.600
			Stalhille, Jabbeke	De Vos Joannes	landbouwer	Oedelem	borg	St-Jan, 126
117	00.94.08	G	Stalhille	Stubbe Petrus	landbouwer	Stalhille	pachter	80
				Demonie Pieter	landbouwer	Oudenburg	borg	Infirmerie, 75
118	00.61.05	G&Z	Stalhille	Stubbe Petrus	landbouwer	Stalhille	pachter	40
				Demonie Pieter	landbouwer	Oudenburg	borg	Scholieren, 45

B=hofstede. G=gras. VG=vettegras.MG=Maaigras. Hg=hooigras. Z=zaailand. BG=bebouwde grond . HB= Herberg. L=land. Rb= te rooien bos. HH=hoveniershof. W=weide.

119	00.29.49	Z	Jabbeke	Onverpacht	-	-	-	-		Potterie, 97
120	00.49.55	G	Jabbeke	Vande Steene Ignacius	landbouwer	Jabbeke	pachter	30		
				De Bruyne Karel	molenaar	Varsenare	borg	Potterie, 96		
121	01.10.01	Z	Ettelgem	De Vissscher Alexander	landbouwer	Ettelgem	pachter	50		
				De Visscher Franciscus	landbouwer	Gistel	borg	Scholieren, 57		
122	00.37.18	G	Lissewege	Van Renterghem Fran.	landbouwer	Zuienkerke	pachter	25		
				Vande Cappelle Joannes	landbouwer	Zuienkerke	borg	Infirmerie, 17		
123	00.44.52	Z	Westkapelle	Lebailly Moles Denis	grondeigenaar	Brugge	pachter	30		
				Drubbele Jacob	landmeter	Brugge	borg	Algemeen bestuur		
124	10.76.01	B	Ardooie	Parmentier Joannes	landbouwer	Ardooie	pachter	800		
				Priem Louis	landbouwer	Egem	borg	Fondatie, Sucx		
125	01.86.68	BG	Knokke	Demunter Pieter	landbouwer	Knokke	pachter	60		
				Knudde Guillielmus	landbouwer	Knokke	borg	Arme Gebrekelijken		
126	00.82.42	BG	Knokke	Knudde Guillielmus	landbouwer	Knokke	pachter	30		
				Demunter Petrus	landbouwer	Knokke	borg	Arme Gebrekelijken		
127	00.40.11	G	Blankenberge	Willems Petrus	aannemer	Blankenberge	pachter	50		
				Dujardin Philippus	koopman	St-Pieters	borg	Infirmerie, 18		
128	01.17.52	G	Ramskapelle	De Madrid Charles	grondeigenaar	Brugge	pachter	110		
				Vermeire Joseph	landbouwer	Ramskapelle	borg	St-Jan, 36^{2}		
129	02.69.84	G	Ramskapelle	Beyne Martha	landbouwster	Ramskapelle	pachteres	235		
				Beyne Franciscus	landbouwer	Nieuwmunster	borg	Potterie, 12		
130	01.96.12	Z	Torhout	Verkempynck Hendriek	landbouwer	Torhout	pachter	145		
				Colpaert Joseph	landbouwer	Torhout	borg	St-Jan, 112		
131	01.81.22	Z	Torhout	Derinck Karel	landbouwer	Torhout	pachter	90		
				Vantomme Karel	landbouwer	Tornout	borg	Hertsberghe, 5		
132	00.29.49	Z	Torhout	Onverpacht	-	-	-	-	-	Hertsberghe, 6
133	00.54.12	Z	Torhout	Steelant Pieter	landbouwer	Torhout	pachter	30		
				Lammens Joseph	winkelier	Brugge	borg	Hertsberghe, 7		
134	06.47.48	Z	Oedelem	Vanbelleghem Joannes	landbouwer	Oedelem	pachter	425		
				Vanbelleghem François	landbouwer	Sijsele	borg	Potterie, 108		
135	02.13.81	Z	Oedelem	Wildemauwe Martinus	landbouwer	Oedelem	pachter	75		
				Blomme Ambroise	landbouwer	Maldegem	borg	Potterie, 114		
136	02.29.59	Z	Oedelem	Verstraete Alphonse	landb. & stoker	Sijsele	pachter	150		
				Stroobant Joannes	landbouwer	Oedelem	borg	Potterie, 115		
137	01.24.31	Z	Oedelem	De Vlieghere Casimir	landbouwer	Oedelem	pachter	60		
				Vandenbussche Joannes	landbouwer	Oedelem	borg	Nazareth, 10^{1}		

B=hofstede. G=gras. VG=vettegras.MG=Maaigras. Hg=hooigras. Z=zaailand. BG=bebouwde grond . HB= Herberg. L=land. Rb= te rooien bos. HH=hoveniershof. W=weide.

138	00.22.12	Z	Oedelem	Van Belleghem Basilius	landbouwer	Oedelem	pachter	12
				De Vlieghere Casimir	landbouwer	Oedelem	borg	Nazareth, 10[2]
139	00.28.61	Z	Oedelem	Dekeyzer Jacob	landarbeider	Oedelem	pachter	20
				Francois Augustinus	landbouwer	Oedelem	borg	St-Jan, 268
140	00.30.38	Rb	Oedelem	Francois Augustinus	landbouwer	Oedelem	pachter	15
				Dekeyzer Jacob	landbouwer	Oedelem	borg	Potterie, 110
141[1]	05.73.16	Z	St-Pieters-B	Fockenier Antonius	landbouwer	St-Pieters	pachter	600
				Dumon Pieter	landbouwer	Stalhille	borg	Madeleine, 55[1]
141[2]	01.80.78	Z	St-Pieters-B	Desmedt-Loonis Désiré	koopman	Brugge	pachter	390
				Desmet Dominiek	horlogemaker	Brugge	borg	Madelein, 55[2]
142	00.50.43	Z	St-Pieters-B	Drubbele Jacobus	landmeter	Brugge	pachter	45
				Jonckheere Josephus	landmeter	Brugge	borg	Madeleine, 55[3]
143	01.12.66	Z	St-Pieters-B	Delandmeter Livinus	landbouwer	St-Pieters	pachter	215
				Verbeke Joannes	landbouwer	Dudzele	borg	Madelein, 57[2]
144	01.54.24	Z	St-Pieters-B	Muyshont Pieter	landbouwer	St-Pieters	pachter	100
				Huys Emmanuel	landbouwer	St-Pieters	borg	Madeleine, 136
145	00.34.21	Z	St-Pieters-B	Van Loocke Hendriek	landbouwer	St-Pieters	pachter	50
				Huys Emmanuel	landbouwer	St-Pieters	borg	Madeleine, 139
146	00.15.78	BG	Assebroek	Vande Pitte Franciscus	broodbakker	Brugge	pachter	30
				Luyckx Theodore	hovenier	Brugge	borg	Lazareth, 16
147	00.17.69	BG&L	Oostkamp	Van Daele Petrus	zager	Oostkamp	pachter	85
				Van Daele Basile	timmerman	Oostkamp	borg	St-Jan, 122
148	00.17.69	BG&L	Oostkamp	Kesteloot Karel timmerman		Oostkamp	pachter	85
				Persyn Joannes	landbouwer	Oostkamp	borg	St-Jan, 123
149	00.17.69	BG&L	Oostkamp	Allaert Franciscus	metser	Oostkamp	pachter	80
				Allaert Bernard	brouwersknegt	Oostkamp	borg	St-Jan, 124
150	14.41.97	B	Oostkamp	Delanghe Pieter	landbouwer	Oostkamp	pachter	900
				Deloof Augustin	landbouwer	Oostkamp	borg	Infirmerie, 90
151	01.29.76	Z	St-Andries	De Clerck Joannes	hovenier	Brugge	pachter	180
				Bingjon Charles	hovenier	Brugge	borg	St-Jan, 144
152	00.90.63	Z	St-Andries	Luyckx Theodore	hovenier	Brugge	pachter	105
				Vande Pitte Franciscus	bakker	Brugge	borg	St-Jan, 147
153	00.32.54	Z	St-Andries	Arits Dionisius	koopman	Brugge	pachter	230
				Perquy Joseph	hovenier	St-Andries	borg	St-Jan, 148
154	03.67.00	Z	St-Andries	Arits Dionisius	koopman	Brugge	pachter	445
				Perquy Josephus	hovenier	St-Andries	borg	St-Jan, 149
155	00.90.73	Z	St-Andries	Bingjon Joannes	hovenier	Brugge	pachter	105
				Bingjon Charles	hovenier	Brugge	borg	St-Jan, 150

B=hofstede. G=gras. VG=vettegras.MG=Maaigras. Hg=hooigras. Z=zaailand. BG=bebouwde grond . HB= Herberg. L=land. Rb= te rooien bos. HH=hoveniershof. W=weide.

wordt vervolgd

F° 47 **Hans Jacobs** – fs. Gillis – geboren te Gent – leertouwer

Misdaad: Niettegenstaande hij om diverse kwade gedragingen en diefstallen in vier verscheidene malen in Gent gevangen genomen werd en uit de stad gezet geweest is en tenslotte op halfvasten laatstleden gegeseld, gebrandmerkt en verbannen werd uit Vlaanderen voor 10 jaar met verbod er in die tijd terug te keren op straf van hergeseling en verbanning of een andere arbitraire straf, heeft hij toch , in plaats van een eerlijk leven te beginnen, de verbanning verbroken. Hij is blijven rondlopen als een vagebond alhoewel hij sterk en gezond van leden is. Hij is hier teruggekeerd en heeft zijn ledig en onnuttig leven verder gezet. Hij heeft goede lieden bestolen . Om aan de justitie te ontsnappen heeft hij een andere naam aangenomen.

Straf: Hans Jacobs wordt veroordeeld om op het schavot op de Burg te komen om er gegeseld te worden met scherpe roeden op zijn naakt lichaam tot bloedens toe. Daarna werd hij verbannen uit het land en graafschap Vlaanderen voor 12 jaar met het verbod er terug te keren op straf van hergeseling en brandmerking en opnieuw verbannen te worden

Vrijdag 5 lauwe 1618

F° 48 **Coenraerdt Denijs** – geboren te Damme – schoenmaker

Misdaad: Op 28 lauwe 1614 werd hij na voorgaande correctie om zijn leven als vagebond en om diverse kwade “perten” en diefstallen uit de stad en het schependom Brugge gezet voor drie jaar.

Op 20 lauwe 1617 laatstleden is hij andermaal teruggekomen en opnieuw een dergelijk kwaad leven begonnen en diefstallen gepleegd. Hij werd door de schepenen veroordeeld om in de gevangenis aan “de cramme” gegeseld te worden en daarna werd hij voor drie jaar de stad uitgezet.

In de stad Veurne werd hij op 17 maart 1617 publiek gegeseld, gebrandmerkt en verbannen uit het land en graafschap Vlaanderen voor 20 jaar.

In de plaats dat hij zich, na zoveel veroordelingen, goed gedragen heeft, heeft hij toch zijn verbanning verbroken door in de provincie te blijven.

Een stuk fustijn dat door zijn handlanger werd gestolen heeft hij afgenomen en er mee weggelopen.

Straf: Op het schavot om er gegeseld te worden tot bloedens toe en voor 20 jaar verbannen uit de provincie Vlaanderen op straf van de galg. De executie werd terstond gedaan.

Zaterdag 20 lauwe 1618

F° 48v **Jan De Latere** – geboren te Kamerijk – landknecht van beroep

Misdaad: Op 13 november laatstleden werd hij verdacht uit de zak van een landman in het Boterhuis van deze stad een aanzienlijke som geld gestolen te hebben. Hij werd in de gevangenis opgesloten en daarna voor drie jaar de stad en het schependom Brugge uitgezet met het verbod er in die tijd terug te keren op straf van een arbitraire correctie.

Kort nadien is hij toch de stad binnengekomen. Hij heeft zijn handlanger een beurs van een landman doen stelen op de Korenmarkt. Nadat die dat gedaan had heeft hij het geld van zijn handlanger afgenomen. Dat geld werd bij hem gevonden en het werd hem afgenomen.

Straf: Op het schavot gebracht om er gegeseld te worden to bloedens toe en daarna verbannen uit de stad Brugge en het Brugse Vrije voor zes jaar op straf van opnieuw gegeseld en gebrandmerkt te worden

Zaterdag 20 lauwe 1318

F° 49v **Loijs Mozé** –geboren te IJzendijke - kent geen ambacht

Misdaad: Hij heeft lange tijd als vagebond rondgelopen zonder te werken. Op de 18de van vorige maand heeft hij met twee medeplichtigen, 's nachts tussen 1 en 2 uur, een glazen venster van een huis van een poorter opengebroken. Hij is door het raam geklommen met de intentie van daar te stelen. Maar de poorter is het gewaar geworden en heeft dat belet door hem vast te houden. Hij werd door de officieren in de gevangenis gestopt.

Straf: Op het schavot gebracht worden om met scherpe roeden op zijn naakt lichaam gegeseld te worden. Daarna gebrandmerkt en tenslotte verbannen uit het land en het graafschap Vlaanderen voor tien jaar op straf van arbitraire correctie.

Zaterdag 10 maart 1618

F° 50 **Robert Berdaille** – fs. Steven – geboren te Mons in de kasselrij Rijsel

Misdaad: Hij is hier eens gevangen genomen geweest en daarna op 5de van de hooimaand 1616 te Kortrijk veroordeeld geworden wegens diefstal met geweld en huisbraak gepleegd te Harelbeke. Hij werd publiek gegeseld en verbannen uit het land Vlaanderen.

In de stad Oudenaarde werd hij opnieuw verbannen voor zes jaar op straf van de galg

In Kortrijk werd hij op 10de van de hooimaand laatstleden veroordeeld tot geseling op de vier hoeken van de markt van Kortrijk en verbanning uit het land Vlaanderen voor 20 jaar wegens diefstal gepleegd te Wevelgem en poging tot uitbraak uit de gevangenis.

In plaats van zich te beteren heeft hij als vagebond en al stelend rondgelopen.

Op het eiland Kadzand heeft hij uit caritate mogen logeren en slapen in de schuur van een landman. Daar heeft hij een paar slaaplakens , een keurs en 5 of 6 pond garen gestolen. Hij heeft alles naar Brugge gebracht om het te verkopen en alzo zijn ban verbroken.

Straf: Op het schavot op de Burg van Brugge gebracht om er geëxecuteerd te worden met de koord tot de dood er op volgt. De executie werd terstond uitgevoerd.

Zaterdag 17 maart 1618

F° 51 **Maerten Van Ghewelde** fs. Gillis – geboren te Hamme in het land van Dendermonde

Misdaad: Alhoewel hij zijn kost kan verdienen met zijn stiel van landnering, wat hij een tijd lang gedaan heeft, heeft hij met een medeplichtige, bij nacht en ontij, met vooraf te bespieden, een merrie gestolen uit een boomgaard in de prochie van Sint-Michiels. Die heeft hij verkocht te Lokeren in het Land van Waas voor 10 pond grooten.

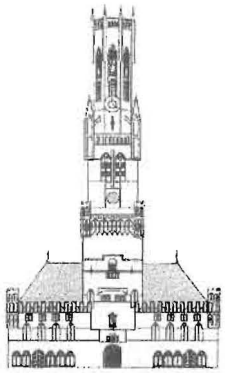
Enige dagen nadien heeft hij nog een merrie gestolen omtrent Zevekote. Die heeft hij verkocht te Opdorp in het land van Dendermonde voor 31 fl. Zijn medeplichtige heeft korte tijd nadien een ruinpaard gestolen in de prochie van Moerzeke in het Land van Dendermonde en verkocht te Zomergem voor de som van 20 gulden.

Daarenboven heeft hij op verzoek van zijn medeplichtige nog twee andere paarden gestolen , het ene te Damme en het tweede op de heerlijkheid van Lembeke bij Eeklo. Het eerste heeft Maerten verkocht te Schellebelle voor de prijs van 30 fl. Het andere heeft hij hier buiten de stad in een herberg gebracht waar de eigenaar het gevonden heeft. Dat heeft hij teruggegeven.

Straf: Op de Burg van Brugge om geëxecuteerd te worden met de koord tot de dood er op volgt. De straf werd terstond uitgevoerd.

Zaterdag 25 augustus 1618

wordt vervolgd

Brugse Stam

België-Belgique
8310 Assebroek
PB 3/5104- P007782

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
regio Brugge,
kennisknooppunt voor familiegeschiedenis

44ste JAARGANG NR.: 5, september-oktober 2012 TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

URL: www.familiekundebrugge.be Verantw. Uitg.: P. Coghe, Biekorfstraat 3, 8000 Brugge

Voordracht
W. PEENE
"CONTACTEN VAN ONZE 16de EEUWSE VOOROUDERS MET DE HUGENOTEN IN GROOT-BRITTANIË"
'De Zorge' - 29 OKTOBER 2012 – 20 uur

VERANDEREN

Als we de kiesprogramma's voor de komende gemeenteraadsverkiezingen doornemen willen alle partijen de burgers overtuigen dat het moet veranderen. Het was reeds zo in de kiescampagne van Obama en nu ook bij ons voor de verkiezingen in oktober.
Mensen schijnen verandering nodig te hebben maar elke verandering is geen verbetering. Elke verbetering is echter een welgekomen verandering.
Als we een maatschappij of een organisatie willen veranderen moeten we goed weten wat we willen verbeteren en moeten we dus de minpunten herkennen. Veranderen heeft soms een negatieve bijklank en vraagt dus een goede communicatie over wat moet aangepakt worden en hoe we dit denken te realiseren.
Als we onze vereniging eens onder de loep nemen stellen we vast dat in de loop der voorbije jaren ons publiek mee geëvolueerd is met de moderne communicatietechnieken en liever vlug eens op het 'net' gaat zoeken dan een boek open te slaan of zich te verplaatsen. Er is een verandering gebeurd waar de vereniging niet altijd heeft op ingespeeld.
We hebben ook moeten vaststellen dat wat wij aanbieden aan documentatie en initiatie, niet altijd beantwoordt aan de vraag van veel huidige genealogen die niet de interesse of het doorzettingsvermogen hebben om een degelijke familiegeschiedenis op te bouwen maar zich tevreden stellen met een raamgenealogie waarvan ze de informatie halen op het internet, van mensen die wel degelijk opzoekingswerk hebben verricht.
De vraag is dus: Wat zijn onze minpunten? "Wat moet er veranderen?".
Zijn wij en onze diensten voldoende bekend? Moeten we meer naar buiten komen om de mensen te begeesteren voor deze fantastische hobby en onze diensten aan te prijzen? Contacten met de pers?
Is ons lokaal goed bereikbaar en kan men in de buurt parkeren?
Kunnen we geïnteresseerden warm maken om in het archief te gaan zoeken. Moeten we helpen de drempelvrees voor de archieven weg te werken?
Beantwoordt onze website aan de verwachtingen van de genealogen in spe? Is ons tijdschrift niet aan verandering toe?
Vele vragen die niet onmiddellijk een antwoord vinden. Als we willen verbeteren gaan we moeten veranderen. We zoeken naar oplossingen!

TIJDSCHRIFT
Brugse Stam

Abonnement € 9,00
op rekening
IBAN: BE93-0680-6683-7067
BIC: GKCCBEBB
van VVF-Brugge
p/a Kerklaan 30
8310 Assebroek
Buitenland: € 10,00
Gratis voor FV-leden van het arrrondissement Brugge

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
REGIO BRUGGE
SECRETARIAAT
Baron Ruzettelaan 401
8310 Assebroek
Tel.: 050.35.07.01
e-mailadres:
vvf.brugge@skynet.be
LOKAAL:
Kleine Hertsbergestr. 3
2e verdieping
8000 Brugge

LIDMAATSCHAP
FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
€ 35,00
op rekening
IBAN: BE58-4141-1712-2179
BIC KREDBEBB
o.n.v.:
FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
Van Heybeeckstraat 3
2170 MERKSEM

INHOUD VAN DIT NUMMER :

Jo Vandeghinste
Onze streken onder Hollands Bewind

Roland Verté
Pachten van de CBG

Jo Patteuw & Jo Vandeghinste
Monsterrollen 1640

Paul Coghe
Schouwboek
Verluidboek

Elke auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn of haar teksten.

Redactie Jo Vandeghinste

MEDEDELINGEN

LOKAAL – LET WEL: Verandering openingsdagen !

Het lokaal in de Kleine Hertsbergestraat nr. 3 (tweede verdieping) is toegankelijk in de namiddag van 14 tot 17.30 uur, iedere **eerste** maandag en iedere **tweede** woensdag van de maand. Het is open 's avonds van 19.30 tot 22 uur de **vierde** vrijdag van de maand.

Met andere woorden: op **maandag** 3/09 en 1/10, ook op **woensdag** 12/09 en 10/10 en op **vrijdag** 28/09 en 26/10.

DIGITALISERING ROUWBRIEVEN

Na een weldoende zomervakantie starten we weer op donderdagen 20/09 en 18/10 en dinsdagen 25/09, 9/10 en 30/10, telkens vanaf 13.30 tot 16.30 uur, in ons lokaal.
We kunnen nog steeds hulp gebruiken.

VOORDRACHT

Op maandag 29 oktober 2012 om 20 uur, komt de heer **Werner Peene** ons uitleggen hoe de contacten van onze voorouders uit de 16de eeuw waren met de Hugenoten in Groot-Brittanië. Het is een gekend gegeven dat onze voorouders in de 16de eeuw onze streken verlieten omwille van hun godsdienstige overtuiging of uit economisch belang, sommigen naar Nederland, velen ook naar Groot-Brittanië. Enkelen van hen keerden later terug naar hier maar de meerderheid verkoos om ginder ter plaatse te blijven. Hun namen kregen een Engelse uitspraak en schrijfwijze.
Heel wat bronnen zijn nog voorhanden om deze voorouders te achterhalen. De 'Huguenot Society of Great Britain and Ireland' is een minder bekende organisatie die ons nochtans heel wat oplossingen biedt voor deze genealogische opzoekingen.
Wat er in Londen nog te vinden is over deze voorouders komen we in deze uiteenzetting te weten. Het wordt een boeiende voordracht met heel wat tips!
Zoals steeds gaat deze voordracht door in 'De Zorge', Moerkerkesteenweg 194 te St.-Kruis, in samenwerking met de Koninklijke Heemkundige Kring M. Vancoppenolle.
Toegangsprijs: € 3,- ; Leden van beide verenigingen gratis.

Familiekunde Vlaanderen, regio Brugge, wordt gesteund door:

BRUGGE
WERELDERFGOEDSTAD
Dienst Cultuur

DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

ONZE STREKEN ONDER HOLLANDS BEWIND

1815-1830

Jo Vandeghinste

In deze tijdsperiode maakten onze streken, de Zuidelijke Nederlanden, deel uit van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden, ook wel de zeventien provincies genoemd.

Nadat Russische en Pruisische troepen de Franse troepen in 1813 grotendeels verdreven hadden uit het latere Nederland, keerde Willem Frederik, de zoon van de laatste stadhouder Willem V na zijn landing in Scheveningen terug naar den Haag om er op 2 december 1813 de titel van 'Soeverein Vorst' te ontvangen van het Soevereine Vorstendom der Verenigde Nederlanden. Hij kreeg het opperbevel over leger en vloot, het oppergezag over de financiën en de overzeese koloniën. De grondwet verzekerde algemene godsdienstvrijheid.
Tijdens het Congres van Wenen in 1815 werd min of meer beslist tot het afstaan door Frankrijk van de Zuidelijke Nederlanden (België en Luxemburg). Willem zag bij de nederlaag van Napoleon de hereniging der Nederlanden wel zitten maar het initiatief kwam van de Britse minister van buitenlandse zaken, Henry Robert Stewart, die met volgende voorstellen een nieuwe bufferstaat tegen Frankrijk wou realiseren:

- De Noordelijke Nederlanden zouden hersteld worden binnen hun oude grenzen en de Zuidelijke Nederlanden zouden een barrièrestaat worden onder een grootmacht. Dit voorstel werd afgeschoten omdat Oostenrijk de Zuidelijke Nederlanden niet terug wou en een onafhankelijk Zuidelijk Nederland(België) te zwak was tegenover Frankrijk.
- De Noordelijke Nederlanden zouden gebiedsuitbreiding krijgen als de Zuidelijke Nederlanden (gedeeltelijk) Frans zouden blijven. Gedacht werd dus aan heel Vlaanderen en Brussel. In dit geval zou er ook gebiedsuitbreiding in Duitsland bij komen maar ook dit voorstel vond geen genade.

Ook een voorstel van Willem werd onaanvaardbaar verklaard door Pruisen.
Uiteindelijk kwam men overeen met de Acht Artikelen van Londen dat Willem het grondgebied zou krijgen van de Oostenrijkse Nederlanden in 1789 (dus zonder Frans-Vlaanderen), de oude Republiek en het Land van Luik mits enige grenzen werden rechtgetrokken. Luxemburg hoorde in principe niet tot het Verenigd Koninkrijk en maakte deel uit van de Duitse Bond, maar Willem verkreeg het in persoonlijke unie.

Op 13 februari 1815 werden de Nederlanden definitief verenigd in het Traktaat van de 38 Artikelen en riep Willem zich op 16 maart 1815, met instemming van de grote mogendheden uit tot Koning der Nederlanden als Willem I. Hij had de bedoeling, hierin gesteund door Metternich, van een eenheidsstaat uit te bouwen naar Frans model, omdat deze sterker zou staan tegenover Frankrijk dan een rijk dat uit twee aparte delen zou bestaan.

Deze samensmelting vereiste een nieuwe grondwet door beide delen goedgekeurd. Dit verliep niet van een leien dakje. De Zuidelijken wilden als grootse bevolkingsgroep ook een meerderheid in de nieuw te vormen Staten-Generaal maar dit ging niet door en er werd besloten tot een vertegenwoordiging van 55 leden elk. De koning reduceerde de Staten-Generaal tot een soort Tweede Kamer waarboven een Eerste Kamer kwam waarvan de leden door de koning benoemd werden. Daardoor nam de macht van de koning aanzienlijk toe. Deze Eerste Kamer bestond voornamelijk uit oude en nieuwe adel. De ministers moesten zich ook niet verantwoorden tegenover de Staten-Generaal maar rechtstreeks aan de koning. In feite voerden zij de bevelen van de koning uit en bracht de volksvertegenwoordiging daar weinig tegenin. Ook kon de vorst regeren per Koninklijk Besluit.

Het Verenigd Koninkrijk had twee regeringscentra: Den Haag en Brussel. Om het jaar zetelde de regering een jaar in Den Haag en een jaar in Brussel. De koning drong er op aan dat het Nederlands de algemene bestuurstaal moest zijn maar in de Tweede Kamer spraken alle Belgische afgevaardigden Frans (dat ook door de meeste Nederlandse afgevaardigden werd verstaan). De Zuidelijke Nederlanden hadden ruim 60% van de totale bevolking en van de soldaten was dan ook 60% uit het zuiden afkomstig. Van de officieren en hoge ambtenaren was evenwel de grote meerderheid uit het noordelijk landsdeel afkomstig.

Op economisch gebied ondergingen de Zuidelijke Nederlanden een metamorfose. Afgesloten van de Franse markt verminderde de continentale handel met Frankrijk maar de heropening van de Schelde en het Oost-Indische afzetgebied zorgden voor een toename van de economische activiteit. Zoals in een voorgaand artikel vermeld werd Gent in 1820 de textielhoofdstad van Europa met 30.000 redelijk goed betaalde arbeiders. Het havenverkeer in Antwerpen nam tussen 1819 en 1829 toe met 90%. Willem liet de wegen verharden en verbreden en liet kanalen graven, verbreden en verdiepen zowel in het noorden als in het zuiden (Gent-Terneuzen; Brussel-Charleroi).
Het financieel redelijk stabiele zuiden moest weliswaar de grote schuldenlast van het noorden mee helpen dragen en er bleef een grote kloof tussen rijk en arm. De grote winsten van de handel en nijverheid werden in nieuwe projecten geïnvesteerd of verdwenen in de zakken van de directeuren die geen persoonlijk heil zagen in het omarmen van de industriële revolutie.

Koning Willem I richtte voor het Zuiden de "Algemene Nederlandse Maatschappij ter begunstiging van de Volksvlijt" op (de latere Generale Maatschappij) als tegenhanger van de Bank van Amsterdam. Deze maatschappij heeft gedurende 150 jaar als openbare kredietverlener de Belgische economie een ware stimulans en de politieke geschiedenis van ons land mee gestalte gegeven.

Op cultureel gebied concentreerden Willems inspanningen zich op de 'volksontwikkeling'. In 1815 leefden er in het Zuiden 218.000 mensen die lezen noch schrijven konden, tegenover 23.000 in het Noorden. Hij bouwde tijdens zijn 15-jarig bewind in het Zuiden 1.500 scholen waar les werd gegeven in de volkstaal (Nederlands in Vlaanderen en Brussel). Het aantal kinderen in de lagere school verdubbelde van 150.000 naar 300.000. Hij voerde ook het metriek stelsel weer in, dat als reliek van de Franse revolutie, niet in dank werd aanvaard.

Koning Willem I slaagde er evenwel niet in om het – sinds 1585 langzaam ontstane – nationaal-godsdienstige antagonisme te overwinnen en een nieuw overkoepelend bewustzijn te scheppen tussen Belgen en Nederlanders. De zuidelijke en de noordelijke mentaliteit, het Bourgondische en het calvinistische, bleken elkaar niet goed te verdragen. In België behield zijn regime alleen onder grote zakenlui belangrijke steun en, in mindere mate, onder de antiklerikale intellectuelen. Kerkelijke en liberale grieven hadden de onvrede over de politieke achterstelling van het Zuiden zodanig aangewakkerd dat al in 1829 een revolutie onvermijdelijk scheen. Het Belgische separatisme vond nog enkel tegenstand bij de Zuid-Nederlandse orangisten en werd door het ondiplomatieke optreden van koning Willem als verlicht despoot nog aangewakkerd. Op de muren werden hier en daar 3 x 4 W's geschilderd. De twaalf letter stonden voor:

Wij willen Willem weg,
wilde Willem wijzer worden,
wij willen Willem weer.

In het zuiden was de administratieve taal en deze van de elite het Frans. Het Nederlands was er enkel de taal van bedienden en arbeiders. Maatregelen om in het hele Nederlandstalige deel van het koninkrijk het Nederlands als overheidstaal in te voeren stootte op heftig verzet van de Walen en de verfranste elite en mislukte dan ook.
De afkeer van het homogeen katholieke zuiden tegen het protestantse noorden en de zuidelijke wens tot invoering van het Rooms-katholicisme als staatsgodsdienst (in strijd met de grondwet) versterkten de roep om autonomie.

Frankrijk speelde op de achtergrond ook een doorslaggevende rol. Zo werd in Frankrijk met instemming van de Franse regering het *Légion belge parisienne* opgericht, gefinancierd met privésteun (o.a. door de broers De Merode) dat voor de revolutie twee bataljons van telkens 400 vrijwilligers leverde. Frankrijk wilde aldus een eventuele aanhechting van België bij Frankrijk bewerkstelligen.

Eén van de belangrijkste momenten in het begin van de revolutie vond plaats op 28 augustus 1830. In de Muntschouwburg te Brussel werd de opera "De stomme van Portici" opgevoerd. Als het koor begon te zingen: *'vive la liberté'* braken relletjes uit die op straat werden verder gezet.

PACHTEN V/D COMMISSIE VAN BURGERLIJKE GODSHUIZEN (Einde)

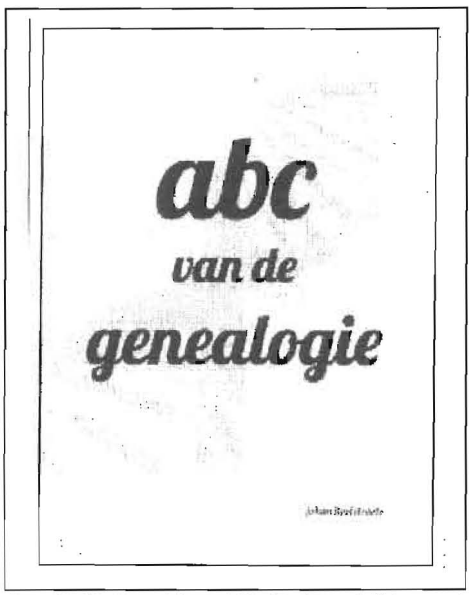
(Arch. OCMW CBG pachtbrieven boek 11 – 1847)

156	01.99.67	Z	St-Andries	Michot Ludovicus	hovenier	Brugge	pachter	302		
				Lagauw Josephus	hovenier	Brugge	borg	St-Jan, 151		
157	01.69.58	Z	St-Andries	De Clerck Cornelis	hovenier	Brugge	pachter	210		
				Lagauw Joseph	hovenier	Brugge	borg	St-Jan, 153		
158	02.87.69	BG&Z	St-Andries	Van Maele Isabella, weduwe Derre Pieter		hovenierster	St-Andries	pachter	120	
				Bruynooghe Franciscus	arbeider	St-Andries	borg	St-Jan, 158[1]		
159	02.65.42	BG&Z	St-Andries	Bruynooghe Franciscus	arbeider	St-Andries	pachter	130		
				Van Maele Isabella, weduwe Derre Pieter		hovenierster St-Andries	borg	St-Jan, 158[2]		
160	10.08.89	Z	St-Andries	Perquy Josephus	hovenier	St-Andries	pachter	600		
				Arits Dionisius	koopman	Brugge	borg	St-Jan, 161		
161	03.07.00	Z	St-Andries	Mamet Henri	stoker	St-Andries	pachter	280		
				Van Massenhove Joseph	landbouwer	St-Michiels	borg	Madeleine, 69		
162	02.65.42	Z	St-Andries	Luyckx Theodore	hovenier	Brugge	pachter	180		
				Vande Pitte Franciscus	bakker	Brugge	borg	Madeleine, 77		
163	01.57.78	Z	St-Andries	Arits Dionisius	koopman	Brugge	pachter	105		
				Perquy Josephus	hovenier	St-Andries	borg	Madeleine, 78		
164	00.25.07	Z	St-Andries	Wielmaecker Jan Baptiste	koopman	Brugge	pachter	30		
				Lagrange Edmundus	avoué	Brugge	borg	St-Jan, 157		
165	01.67.37	BG	St-Kruis	Boerjan Ambrosius	herbergier in De Vos, St-Kruis		pachter	148		
				Demuynck Bernardus	timmerman	Maldegem	borg	Madeleine, ex 152		
166	03.16.00	Z	St-Kruis	Gevens Robert	landbouwer	St-Kruis	pachter	440		
				Jonckheere Josephus	landmeter	Brugge	borg	Madeleine, 156		
167	00.30.89	G	St-Kruis	Jonckheere Josephus	landmeter	Brugge	pachter	15		
				Gevens Robertus	landbouwer	St-Kruis	borg	Algemeen Bestuur		
168	00.54.06	Bos	St-Kruis	Dherbe Agnes [1]	zaakwaarnemer	Brugge	pachter	30		
				Meulebrouck Joannes	herbergier in De Vossensteert, St-Kruis		borg	Algemeen bestuur		

B=hofstede. G=gras. VG=vettegras.MG=Maaigras. Hg=hooigras. Z=zaailand. BG=bebouwde grond . HB= Herberg. L=land. Rb= te rooien bos. HH=hoveniershof. W=weide.

[1] Karel Neirinck voor Agnes, weduwe Bernard Serweytens.

abc van de genealogie

Van ons bestuurslid Johan Roelstraete verscheen bij FARO een handig naslagwerk voor al wie zijn familiale erfgoed via een familiegeschiedenis wil onderzoeken, documenteren en beschikbaar stellen.
Johan Roelstraete is een eminentie in de wereld van de Vlaamse en internationale genealogie en heraldiek. Hij heeft reeds diverse toonaangevende publicaties met betrekking tot familiegeschiedenis op zijn naam staan.
Het zopas verschenen *"abc van de genealogie"* is een alfabetisch compendium waarin hij de kennis en ervaring met betrekking tot de familiekunde die hij tijdens de voorbije decennia heeft opgedaan, nu in een overzichtelijk geheel toegankelijk maakt voor iedereen. Zowel de beginnende als de gevorderde genealoog vinden daarin informatie over honderden termen die men bij zijn opzoekingen ontmoet, zowel historische zoals *leendenombrement* als hedendaagse zoals *mitochondriaal DNA.*
Je vindt er uitleg bij de beschikbare bronnen en hun bewaarplaats, webadressen van genealogische organisaties over heel de wereld en zeer uitvoerige verwijzingen naar bestaande literatuur en websites. Voor elke vraag die bij het werken aan een familiegeschiedenis kan opduiken, biedt dit *"abc van de genealogie"* een helder antwoord en een praktische verwijzing naar achterliggende bronnen en informatie.
Het boek telt 286 p. en kost € 20 (excl. verzendingskosten). Het kan besteld worden bij FAMILIEKUNDE VLAANDEREN en bij FARO.

Familiekunde Vlaanderen
Provinciale afdeling West-Vlaanderen

40ste West-Vlaamse Ontmoetingsdag

Roeselare - zondag 11 november 2012

De jaarlijkse ontmoetingsdag van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde - provinciale afdeling West-Vlaanderen - heeft dit jaar plaats op zondag 11 november 2012 in de VMS (Vrije Middelbare School), Arme Klarenstraat 40 8800 Roeselare.
De locatie is dit jaar onverwacht gewijzigd wegens stopzetting van de zaak te Rumbeke, ook de datum is noodgedwongen veranderd van 18 naar 11 november.

9.30 tot 12.30 uur : BOEKENBEURS

Er is een ruime keuze aan de talrijke stands: genealogische werken, formulieren, genealogische computersoftware, e.d.m.
Tevens is er gelegenheid tot **contact** met andere vorsers.
De aanwezigen kunnen eveneens gegevens uitwisselen.

Dit jaar is er geen middagmaal.

MONSTERROLLEN

Ettelgem

Lyste ende specificatie vande monsterbare mannen vande prochie van Ettelghem buyten den lande van contributie in vuldoenynghe vande ordonatie vande edele heeren burchmeester ende schepenen slants vande vryen in daten x° meye 1640 inder manieren naervolghende
32 mannen

Baert Jooris	roer ende capper	Janssens Dierick	roer ende capper
Behaghel Jacques	pycke ende capper	Luytte Jaecques	pycke ende capper
Bleckmerie Jan	pycke ende capper	Neyts Pieter	roer ende capper
Claeyssens Franssoeys	roer ende capper	Notaert Jaecques	roer ende capper
Claus Jaecques	roer ende capper	Olliviers Jan	roer ende capper
Cockuyt Segher	roer ende capper	Scharre Silvester	roer ende capper
De Backere Jan	pycke met een deghen	Van Hove Pieter	roer ende capper
De Blonde Maerten	pycke ende capper	Vande Casteele Jooris	roer ende capper
De Vroe Jan	roer ende capper	Verbeke Antheunis	pycke ende capper
De Wolf Pieter	pycke ende capper	Verburen Jacques	pycke ende capper
D'heere Carel	roer ende capper	Verschelden Pieter	roer ende capper
Dheere Jan	roer ende capper	Verschuren Laureyns	roer ende capper
Dhont Pieter	roer ende capper	Volmare Pieter	pycke ende capper
Goes Jan	pycke ende capper	Wallecamp Marcus	pycke ende capper
Have Jaecques, meulenaere	roer ende capper	We Wolf Aernout	pycke ende capper
		Wilters Guilleame	roer ende capper
		xxx Adriaen, den smet	pycke ende capper

Jabbeke

Dese naervolghende persoonen syn gemonstert opden elfsten meije xvi honderd veertich ende dat van de prochie van Jabbeke.

Moyses Lucas
Maertens Pieter
Coudevel Michiel
Van Langheraet Pieter
Coppens Anthuenis
Van Langheraet Adriaen
De Voghelaere Aernoudt
Valckeburgh Adriaen
Hoort Jaques
De Conijnck Michiel
De Cleene Pieter, nu doot 7 juny
Datens Franchois
Rycx Adriaen
Vande Poorte Jan
Storme Claeys
Verveste Pieter
Moyses Sebastiaen
De Somere Adriaen
Mersije Phlips
Monynck Franchois
De Wulf Franchois
Rots Franchois
Verstraete Victor
Gryspeere Jacques
Romeijn Pieter
De Deckere Sebastiaen
De Cleene Jan
Durel Jan
Vergoote Joos
Vande Poele Jaques
Rots Dierijck
Vanden Broele Jan
Strubbe Maerten
De Vyle Anthuenis
De Meestere Anthuenis
Suwier Jan
Caddey Joos
Van Outeren Gheeraert
De Voldere Carel
De Meulenaere Cornelis
Goethals Marijn

Dit sijn de persoonen die ghemonstert hebben op den elfsten meije 1640 ende commen tsamen eenenveertich mannen.

Keiem

Lijste vande weerbare mannen vande prochie van Keijhem xiiii meije 1640 voorzien van behoorlick gheweere

Aernout Jaecques
Avegheer Adriaen
Bekaert Franchois
Bekaert Phlips
Beyens Pauwels
Blancquart Jan
Bossaert Bertram
Breandt Jan
Breant Jan
Buuck Jooris
Caddaert Pieter
Carbout Servaes
Casseelle Anthoine
Cauweré Marteijn
Charlet Jan
Clarisse Anthoine
Clarisse Mahieu
Columbien Pieter
Couseijn Niclais
Coutenij Jan
De Clercq Jaecques
De Coninck Jan
De Deckere Laureijns
De Grave Jan
De Langhe Charle
De Loo Thomas
De Masiere Maerten
De Puudt Kaerle
De Rave Jaecques
De Smet Jan
De Stickere Omaer
De Suijttere Joos
De Wijntere Gheeraerdt
De Wilde Leijnaert
Deechbroot Adriaen
Den Stroijdecker Franchois
Diericx Guilleame
Ferrijn Charle
Feverij Maillaert
Ghesquiere Adriaen wde
Ghijs Jaecques
Ghijs Mahieu
Ghoeman Adriaen
Gillis Jaecques
Groeninck Jan
Hughebaert Andries
Hughebaert Daneel
Joijens Jaecques
Kokebaert Joos
Lansaert Jan
Lansaert Niclais
Lasthaghe Pieter
Laucordt Anthuenis
Lenij Franchois
Lievens Pieter
Maerten Andries
Mechelaere Joos
Mechelare Adriaen
Moenijn Jooris
Oore Pieter
Outers Franchois
Pattijn Pauwels
Pattijn Pieter
Rabaut Matthijs
Rijcquaert Jan
Schapman Joos
Sellij Pieter
Sergiant Clement
Stasen Heindrick
Stevens Adriaen
Terrijn Jan
Van Belle Omaer
Van Bovekercke Joos
Van Damme Joos
Van Vuijttrecht Abraham
Vande Cnocke Jaecques
Vande Voorde Leynaert
Vander Banck Cornelis
Vergheynst Jan
Vermeersch Jan
Vermeersch Victoor
Vermuelen Marcx
Vienne Adriaen
Wavereijn Jan
Willemet Maillaert
Willems Bartholomeus wde
Willems Leijnaert
xxx Joos, woont bij Columbien Pieter
Zwijnghedau Kaerle

Mij toorconden als hooftman der prochie van Keijhem, desen xiiii° meye 1640. Jan ...potter

SCHOUWBOEK

Paul Coghe

F° 60v 12.01.1761

Geschouwd het dode lichaam van **Pieternelle** – huisvrouw van Mathijs **Deuninck** – 70 j.
Heeft geen kneuzingen, wonden , ontwrichtingen, breuken . Ze is enkel versmacht door het water
Pieter de Meulenaere zoon van Joos , 25 jaar, geboren te Gent, slotmaker zegt dat hij gisteren om 13 uur gehoord heeft van zijn echtgenote dat er een vrouw verdronken was buiten de Smedenpoort. Hij heeft zijn werk laten staan en is gaan zien met iemand die hij niet kent. Hij ging langs de buitenvest en de onbekende ging langs de binnenvest. Vijftig roeden buiten de poort hebben ze het lichaam gevonden en hebben ze het aan de kant getrokken. Hij zegt dat hij van Mathijs Deuninck gehoord heeft dat zijn vrouw hem sedert vier weken heeft verlaten en is gaan wonen bij een nicht aan de Smedenpoort. De nicht heeft haar sedert zaterdag niet meer gezien en uit ongerustheid is zij naar Deuninck gegaan om het hem te zeggen. Pieter zegt dat hij gehoord heeft van Deuninck dat zijn huisvrouw mijmerde en dikwijls woorden had.
Ludovicus Aernout zoon van Pieter, 38 jaar, geboren te Brugge, boerenwerkman verklaart dat hij gisteren om 1u.15 buiten de Smedenpoort ging om zijn oom te bezoeken die aan de molen werkte bij de Raverye. Gekomen aan de ophaalbrug heeft hij iemand zien wenken. Hij heeft het dode lichaam zien liggen, is in het water gegaan en met de hulp van de voorgaande heeft hij het lichaam aan de kant getrokken.
De schepenen geven toelating tot begraven.

F° 61v 18.01.1761

Geschouwd het dode lichaam van **Jan Verhaeghen**, 52 jaar, hovenier
Zou nog levend uit het water gehaald zijn maar in convulsies (stuiptrekkingen) gevallen zijn en zo versmacht zijn door het water, oorzaak van de dood.
Barbara Swartvelt dochter van Raphael ; weduwe van Adriaen De Rydere , 5 jaar (sic) geboren en wonende te Brugge zegt dat zij om 9 u.30 uit huis is gegaan met een tinnen kan naar de rei om water. Zij is met Jan naar huis teruggekeerd omdat hij in het water gevallen was. Hij is er omtrent 10 uur overleden.
Jacob Raeckelburgh zoon van Jacob, 35 jaar. Geboren en wonend te Brugge , schipper , zegt dat hij deze morgen om 10.30 uur naar de kerk ging langs de andere kant van de rei? Hij zag Jan Verhaeghen in het water vallen. Hij is in zijn boot gesprongen en de persoon uit het water gehaald. Die leefde nog en met onbekenden hebben ze hem naar huis gedragen. Er was niemand bij hem toen hij in het water viel
Joseph De Ryckere zoon van Raphael, 27 jaar, geboren en wonend te Brugge, scheepstimmerman bevestigt de getuigenis van Jacob Raeckelburgh
19.01.1761 De zaak wordt aangezien als een ongeval. Schepenen geven toestemming tot begraven.

F° 62 23.02.1761

Geschouwd het dode lichaam van **Pieter De Rycke**; 60 jaar
Het lichaam is gedeeltelijk verrot omdat het al een lange tijd in het water gelegen heeft en aangezien zijn handen of vingers krom stonden oordelen ze dat hij verdronken is. Dat is de oorzaak van de dood.

F° 62 23.02.1761 Ondervraging in het Sint-Janshospitaal

Francois Kempe zoon van Pieter, molenaarsknecht, 56 jaar, geboren te Varsenare en wonend te Brugge . Gekwetst in bed liggend en gevraagd naar de oorzaak daarvan, zegt dat hij op weg was naar de molen , genaamd de kleine watermolen, om hem te *"korten"*. Toen hij bezig was met draaien heeft hij geroepen naar de knechten in de molen wanneer zij de

molen zouden vast leggen. Waarschijnlijk hebben ze het niet gehoord. Hij kwam vast aan het hekken waardoor hij naar boven ging. Hij is genoodzaakt geweest zich te laten vallen en is daardoor gekwetst.
24.02.1761 Pieter Descamps zoon van Louis,35 jaar, geboren en wonend te Brugge, meester bakker zegt dat hij gisteren namiddag in zijn tuin bezig was met werken toen hij een luide schreeuw hoorde en zag dat Kempe op een van de hekken van de molen die draaide stond en hem heeft zien vallen.
26.02.1761 Frans Dumorisse zoon van Frans, 17 jaar, geboren en wonend te Brugge, molenaarsknecht zegt dat Kempe weggegaan was om de zeilen van de hekken te korten. Hij hoorde roepen en door het gat van de molen heeft hij Kempe zien liggen
Er wordt beslist dat indien Kempe komt te sterven hij mag begraven worden zonder schouwing (+ St.-Janshospitaal 05.03.1761 – Nvdr)

F° 63 02.03.1761
Geschouwd het dode lichaam van Jan De Winter, in de 60 jaar oud,
Versmacht door het water wat de oorzaak is van zijn dood.
Getuigen ondervraagd in het stadhuis
- Jaecques Emanuel Deckers zoon van Jan, 25 jaar, geboren en wonend te Brugge, knecht in de gevangenis wordt ondervraagd wanneer hij laats Joannes De Winter van Zevekote heeft gezien. Hij zegt dat Joannes De Winter, vrijdag laatst iets voor zeven uur in de gevangenis is gekomen om te spreken met een zekere Charles, een gevangene waarmee hij 12 flessen wijn had gedronken. Hij is om 8 uur vertrokken en omdat het heel hard waaide en reeds donker was is hij met hem meegegaan om hem te begeleiden naar "De bonten Hond" waar hij gelogeerd was. Ze zijn gegaan langs het "Pannenreyken" en de "Cockuytbrugghe", Verder over de Eekhoutbrug en langs de Oudenburg voorbij het beenhuis. Gekomen omtrent de Halle wilde De Winter niet langs daar gaan. Ze zijn langs de Waterhalle en het Breidelstraatje gegaan en De Winter vroeg waar ze waren. Alhoewel ze op de markt waren zei De Winter dat ze op het kerkhof waren en ik heb geen uitstaans meer met je. Ik zag hem toen verder gaan langs de Vlamingstraat.
- Joannes Francois Cloppenburgh fs. Pieter , 52 jaar, geboren te 's Hertogenbos en wonend te Brugge, mestraper en visser wordt gevraagd wat hij weet aangaande de dood van Joannes De Winter. Hij verklaart dat hij heden morgen rond 11 uur viste omtrent het schip bij de Koningsbrug. Daar zag hij een slip van een "capote". Met zijn vislijn heeft hij gestoken en gezien dat het een mens was. Hij heeft geroepen naar de buren dat er iemand verdronken was. Daarop is de glazenmaker met een dreg het lichaam uit het water getrokken
- Alexander Gijdé, zoon van Pieter, 51 jaar, geboren en wonend te Brugge, metselaarsdiender verklaart dat hij iets na 11 uur op de Koningsbrug was en hoorde roepen dat er een mens in het water lag.. Baas Jacx, glazenmaker heft met en dreg het lichaam tot aan het schip getrokken en uit het water gehaald.
- Guilliame Jacx fs. Willem, 54 jaar, geboren en wonend te Brugge zegt dat hij een dreg haalde en het lichaam op het schip getrokken heeft
03.03.1761 De schepenen laten toe het lichaam aan de familie over te dragen en het te laten begraven

F° 64v 14.03.1761 in het hospitaal
Pieter Synave fs. Arnoldus, 7 jaar, geboren en wonend te Brugge ligt gekwetst in bed en wordt gevraagd naar de oorzaak daarvan. Hij verklaart dat hij gisteren namiddag in het huis van zijn vader van de trap gevallen is omdat hij "subbelde" over de kat.
De schepenen die het rapport gehoord hebben verklaren dat het kind mag begraven worden indien het zou sterven.

F° 51v **Guillaeme Baete** – geboren te Gent – schoenmaker

Misdaad: Heeft een valse naam aangenomen, nl. Jean Martin.
Is reeds twee maal in handen van justitie geweest wegens diefstal en verbannen uit de stad voor 12 jaar. Is teruggekomen en heeft opnieuw diefstallen gepleegd. Eerst in het conciërgehuis van het Vrije waar hij een hoed en een zilveren sleutelriem gestolen heeft. Daarna in de keuken van de brouwerij "De Sleutel" waar hij een zilveren bierkroes gestolen heeft. Hij heeft alles verkocht aan een andere dief voor 24 gulden. Daarna in het huis van een burger stal hij een mantel en een stuk lijnwaad die hij door een vrouw heeft laten verpanden in de "lombaerd" voor 4 ponden 10 schellingen grooten. Sedert zijn laatste vrijlating heeft hij als vagebond rondgelopen ren gestolen en werd hij in Rijsel publiek gegeseld en verbannen.

Straf: Op de Burg om gegeseld te worden ten bloede, de bast om de hals, gebrandmerkt en daarna verbannen uit het land en Graafschap Vlaanderen voor 25 jaar op straf van de galg.

Zaterdag 25.08.1618

F° 52v **Mahieu De Ruddere** – geboren te Watou – landman.

Misdaad: Op 12de lauwe 1617 werd hij in Poperinge, om diverse misdaden door hem bedreven, verbannen uit de stad en 3 mijlen in de omtrek voor de tijd van 5 jaar. Hij is er teruggekomen en gegeseld, gebrandmerkt en verbannen uit het land en Graafschap Vlaanderen voor 50 jaar. In plaats van zich te beteren heeft hij een oneerlijk en ongoddelijk leven geleid. Hij heeft *'vleeschelijk geconverseert'* met de huisvrouw van een gehuwde man die te lande woonde. Zij heeft haar man verlaten en ze zijn naar de stad gekomen. Hier heeft hij acht dagen met haar in overspel geleefd tot hij aangehouden werd.

Straf: Op het schavot op de Burg gegeseld met scherpe roeden op zijn naakt lichaam tot bloedens toe en daarna verbannen voor 50 jaar op straf van de galg.

Vrijdag 07.12.1618

F° 53 **Hans Robrecht** – geboren in het land van Luxemburg.

Misdaad: Niettegenstaande hij gezond en sterk genoeg van leden is om zijn kost te verdienen heeft hij op twee verscheidene plaatsen in deze stad diefstallen gepleegd. In de ene plaats heeft hij van een kleermaker en lap saai van acht ellen gestolen en op de andere plaats heeft hij van een goudsmid een zilveren en gouden ketting gestolen en er mee weggelopen. Hij is achtervolgd geworden en uit vrees heeft hij alles weggegooid

Straf: Verbannen uit het land en Graafschap Vlaanderen voor zes jaar op straf van openbare geseling en verbanning.

Vrijdag 15.03.1619

F° 53v **Tonynken De Groote** fa Wouter – huisvrouw van Jacques Daems

Misdaad: Zij heeft bekend dat zij, een gehuwd vrouw, tegen de goddelijke en wereldlijke rechten anderhalf jaar of meer een overspelige verhouding met haar stiefvader had. Dit sedert het overlijden van haar moeder. Ze is van haar man vertrokken uit het land. Ze heeft van hem een kind gekregen tot grote schande van iedereen/

Straf: In de vierschaar gebracht , gekleed in linnen, met een ongebrande toorts in de hand en er biddend tot God almachtig en de justitie om vergeving voor deze misdaad. Vandaar is ze geleid geworden naar de kapel van St.-Baselis en moest

daar de goddelijke dienst bijwonen om daarna voor zes jaar *'geconsineert'* te worden binnen de stad Brugge voor zes jaar op straf van arbitraire correctie.

Zaterdag 27.04.1619

F° 54 **Jan Hubert** – geboren in het land van Luik – tegenwoordig wonend in Aartrijke

Op 2 maart 1619 door de burgemeesters , schepenen en raad van Brugge veroordeeld geworden om in besloten kamer God en de justitie om vergiffenis te bidden en 100 ponden parisis te betalen om *"vleeschelijk geconverseert"* te hebben met een jonge dochter niettegenstaande hij gehuwd is.
Op 4 juni daarna is hij met dezelfde jonge dochter bevonden geweest bij nacht en ontij in haar huis. Hij werd voor de tweede maal veroordeeld om vergiffenis te vragen en 100 gulden te betalen met het verbod met dezelfde concubine te leven hetzij in haar huis of elders op straf van opnieuw voor de kamer te moeten verschijnen.

F° 54v **Jehan Pierre** – geboren te Barcelona

Misdaad: Op 3de lauwe 1611 is hij door de baljuw en de schepenen van St.-Baafs naast Gent verbannen geworden uit het land en Graafschap Vlaanderen voor 30 jaar. Kort daarna is hij teruggekeerd in de provincie en zo zijn ban verbroken. Hij heeft in de stad Brugge oneerlijk en schandalig huis gehouden tot groot misprijzen van iedereen.

Straf: Verbannen uit het land en Graafschap Vlaanderen voor 30 jaar op straf van geseling en verbanning of andere arbitraire straf.

Zaterdag 02.08.1619

F° 55 **Octaviaen De Cuenynck** fs. Jacob

Misdaad: Alhoewel hij 5 jaar geleden door de kerk- en de dismeesters van St.-Salvators verdacht was van diefstal en kerkroof en uit zijn officie van klokkenluider, dat hij enkele jaren bediend had,gezet werd, heeft hij in plaats van zich te beteren een kwaad en goddeloos leven geleid jegens zijn vader, zijn huisvrouw, enige buren en anderen. Hij werd uit het huis gezet. Verder heeft hij nieuwe diefstallen gepleegd volgens informatie van vele loofwaardige personen. Maar hij ontkent alles.

Straf: Verbannen uit de stad en Graafschap Vlaanderen voor 10 jaar op straf van arbitraire correctie

Zaterdag 02.08.1619

F° 55v **Cathelyne Heyndrycx** – fa. Matthys – geboren te Brugge

Misdaad: Een jaar geleden kwam ze in handen van de justitie omdat ze op een listige manier een *'halfkleed'* gestolen had uit het huis van haar buur. Wegens haar jonge leeftijd en op vaste belofte dat ze haar leven zou beteren werd ze niet gestraft. In plaats van, na die gratieverlening, zich te beteren heeft ze op verscheidene tijden enkele jonge onschuldige kinderen meegelokt naar de uitkanten van de stad met belofte dat ze appelen, kersen en andere dingen zouden krijgen. Daar heeft ze juweeltjes van de kinderen gestolen, o.a. zuilveren kettinkjes en een agnus dei. De kinderen liet ze achter tot grote benauwdheid, angst en droefheid van de kinderen en de ouders

Straf: Op het schavot gebracht om gegeseld worden op haar naakt lichaam met scherpe roeden tot discretie van de wet en daarna verbannen uit de stad en het Vrije voor tien jaar.

Zaterdag 02.08.1619

Brugse Stam

Belgïe-Belgique
8310 Assebroek
PB 3/5104-P007782

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
regio Brugge,
kennisknooppunt voor familiegeschiedenis

44ste JAARGANG NR.: 6, november-december 2012 TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

URL: www.familiekundebrugge.be Verantw. Uitg.: P. Coghe, Biekorfstraat 3, 8000 Brugge

Voordracht

'De Zorge' - 26 NOVEMBER 2012 – 20 uur

"De Geschiedenis van de Brugse Brouwerijen"

door Dhr. Paul Vanneste

VERANDEREN (2)

In ons vorige nummer hadden we het over veranderingen. We kunnen er nog even over doorbomen. U hebt wel vastgesteld dat we in het begin van dit jaar de naam van dit tijdschrift hebben gewijzigd. Dit was een gevolg van de beslissing van het hoofdbestuur van VVF om de naam te veranderen naar Familiekunde Vlaanderen.

Er was ook opgemerkt dat onze publicatie geen krant was maar wel een tijdschrift en dus moest VVF-krant verdwijnen en kwam er een totaal nieuwe hoofding waarin we met de Halletoren toch het Brugse accent wilden bewaren. Bij het eerste nummer hadden we nog geen naam voor ons tijdschrift maar van af het tweede nummer kreeg het de naam 'Brugse Stam' naar analogie met het tijdschrift 'Vlaamse Stam' van onze moederorganisatie Familiekunde Vlaanderen.

In de 21ste eeuw worden heel wat tijdschriften vervangen door digitale nieuwsbrieven en we hadden graag van de lezers eens geweten of ze ons tijdschrift nog op papier willen bekomen of dat we ook kunnen overstappen naar een digitale versie. Dit laatste zou ons heel wat kosten besparen. We houden er echter rekening mee dat er mensen zijn die zich nog niet thuis voelen in die digitale wereld en er aan houden een tijdschrift ter hand te kunnen nemen om te lezen. We hadden toch graag uw mening.

Van digitaliseren gesproken, nu kan U op onze webstek reeds een gans pak rouwbrieven terugvinden. Met een e-mail op volgend adres: fv_brugge_ rouwbrieven@tonystrypsteen.be kan U die ook bestellen (zie onze website). Ook kan U die kopie raadplegen op de computer in ons lokaal. Dit digitaliseren is een reuzenwerk, vooral het inbrengen op computer. Hiervoor zoeken we nog steeds vrijwilligers die thuis op hun computer die taak willen uitvoeren. Neem contact op een van de digitaliseringsnamiddagen in het lokaal.

We hebben pas onze klok een uur achteruitgezet en zo stappen we in een nieuwe tijd: de wintertijd. We gaan ons weer aan deze verandering moeten aanpassen. Nog een paar maanden en we starten een nieuw jaar met een nieuw gemeentebestuur. We vragen ons af of ons lokaal nog ooit zal verbouwd worden? Nieuwe meesters nieuwe wetten!

TIJDSCHRIFT
Brugse Stam

Abonnement € 9,00
op rekening
IBAN: BE93-0680-6683-7067
BIC: GKCCBEBB
van VVF-Brugge
p/a Kerklaan 30
8310 Assebroek
Buitenland: € 10,00
Gratis voor FV-leden van het arrrondissement Brugge

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
REGIO BRUGGE
SECRETARIAAT
Baron Ruzettelaan 401
8310 Assebroek
Tel.: 050.35.07.01
e-mailadres:
vvf.brugge@skynet.be
LOKAAL:
Kleine Hertsbergestr. 3
2e verdieping
8000 Brugge

LIDMAATSCHAP
FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
€ 35,00
op rekening
IBAN: BE58-4141-1712-2179
BIC KREDBEBB
o.n.v.:
FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
Van Heybeeckstraat 3
2170 MERKSEM

INHOUD VAN DIT NUMMER :

Jo Vandeghinste
De Belgische Omwenteling (1830)

Woordverklaring terminologie van de Staten van Goed

Jo Patteuw & Jo Vandeghinste
Monsterrollen 1640

Paul Coghe
Schouwboek
Verluidboek

Elke auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn of haar teksten.

Redactie Jo Vandeghinste

MEDEDELINGEN

LOKAAL – LET WEL: Veranderde openingsdagen !
(Ook anders dan in Vlaamse Stam)

Het lokaal in de Kleine Hertsbergestraat nr. 3 (tweede verdieping) is toegankelijk in de namiddag van 14 tot 17.30 uur, iedere **eerste** maandag en iedere **tweede** woensdag van de maand. Het is open 's avonds van 19.30 tot 22 uur de **vierde** vrijdag van de maand.
Met andere woorden: op **maandag** 5/11 en 3/12, ook op **woensdag** 14/11 en 12/12 (onder voorbehoud – zie de website) en op **vrijdag** 23/11.

DIGITALISERING ROUWBRIEVEN

Op donderdagen 15/11 en 13/12 en dinsdagen 27/11 en 04/12, telkens vanaf 13.30 tot 16.30 uur, in ons lokaal.
We kunnen nog steeds hulp gebruiken.

VOORDRACHT

Op maandag 26 november 2012 om 20 uur komt **Dhr. Paul Vanneste**, voormalig zaakvoerder van de brouwerij De Gouden boom in de Langestraat, ons de "Geschiedenis van de Brugse Brouwerijen" uit de doeken doen. Via het brouwen in de oudheid en de middeleeuwen komen we in de Lage Landen en in Brugge. Het gruut en Gruuthuse komen ook ter sprake. Hoe werd vroeger bier gebrouwen? Welke soorten bier er kwamen en waarom men bier dronk. Met welk water werd bier gebrouwen? Kennen we nog oude Brugse brouwerijen en nog veel meer…
Deze voordracht, in samenwerking met de Koninklijke Heemkundige Kring M. Vancoppenolle, gaat door in het lokaal 'De Zorge', Moerkerksesteenweg 194 te Sint-Kruis. Toegang: leden gratis, anderen € 3,-.

WEST-VLAAMSE ONTMOETINGSDAG

Op 11 november nemen we deel aan de boekenbeurs te Roeselare ter gelegenheid van de 40ste West-Vlaamse ontmoetingsdag. We bieden er onze uitaven te koop aan van 9.30 tot 12.30 uur. We hebben enkele interessante nieuwe publicaties.
Zie ook pagina 72.

Familiekunde Vlaanderen, regio Brugge, wordt gesteund door:

BRUGGE
WERELDERFGOEDSTAD
Dienst Cultuur

DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

DE BELGISCHE OMWENTELING (1830)

Jo Vandeghinste

De Belgische Omwenteling of Revolutie is net zoals de Brabantse Omwenteling ca veertig jaar vroeger, ingegeven door een aantal hervormingen van bovenaf die op zwaar verzet stuitten zowel bij adel, clerus als burgerij, wat we aantoonden in vorig artikel. Het waren echter niet alleen die politieke eisen die aan de basis van de revolutie lagen maar het ging de lagere klassen ook niet voor de wind. Veel arbeiders waren werkloos. Het was ook een sociale opstand, die, toen hij nog moeilijk was in te tomen, door de burgerij werd gekanaliseerd om haar doelstellingen te realiseren.

In 1830 mislukte de oogst en de bevoorrading kwam in het gedrang. Toen in juli 1830 in Parijs een revolutie uitbrak sloeg de onrust over op de lagere klassen in België. Ook in Polen en Pruisen braken opstanden uit. Als het oproer na 'De Stomme van Portici' op de straat kwam wilde de Brusselse burgerij zich hiertegen verdedigen en richtte een burgerwacht op. De leiders van die militie vroegen op 1 september aan prins Willem, zoon en opvolger van Willem I, die in Vilvoorde was gelegerd, om bij zijn vader te bemiddelen over een administratieve scheiding tussen Noord en Zuid. Willem I voelde zich gechanteerd en weigerde toe te geven.

De onlusten namen uitbreiding en van overal in België vooral uit het Luikse waar ook werkloosheid en hongersnood heerste, stroomden vrijwilligers toe om de opstand te steunen. De burgerwacht verloor haar controle op de gebeurtenissen. Het leger van Willem I, onder de leiding van zijn zoon prins Frederik rukte op naar Brussel. Dit bericht verzoende alle Belgische partijen en alle vrijwilligers keerden zich tegen de troepen uit het Noorden. Er was onder de muiters een zekere Franse sympathie, aangewakkerd door een aantal Franse radicalen die de aansluiting bij Frankrijk op het oog hadden. De leiding van de burgerwacht en enkele revolutionairen vormden een comité, dat er in slaagde de acties van de vrijwilligers te coördineren. In de nacht van 26 op 27 september blies het Nederlands leger de aftocht. De burgerij werd geconfronteerd met de onmacht van de regering in Holland en de onwil van Willem I over een administratieve splitsing van Noord en Zuid onder de Oranjedynastie.

Ondertussen hadden in de Zuidelijke Nederlanden ook de industrie en de handel te lijden onder de politieke omstandigheden. De werkloosheid en de honger werden steeds erger. Om de situatie onder controle te houden werd door de gematigden op 11 september een 'Veiligheidscommissie' opgericht. Het opzet van deze commissie was drieledig: allereerst het kalmeren en onder controle houden van de opstandige volksmassa; vervolgens de administratieve splitsing doordrijven en tenslotte de handel en industrie beschermen. Het volk wilde niet meer wachten op de uitslag van de onderhandelingen. De schamele loonsopslag en de kaarten voor gratis brood konden de menigte niet meer intomen. Ook binnen de commissie ontstond er verdeeldheid en op 15 september werd de Centrale Unie van het Volk opgericht en dit onder impuls van de Luikenaren, die wel als de meest radicalen van de revolutionairen konden bestempeld worden. Men pleitte voor een volledige bewapening van de burgerwacht en het oprichten van een eigen Belgisch leger. Het grote voorbeeld dat men hanteerde was de julirevolutie van Parijs.

Omwille van de oprichting van de Unie was de sfeer op de openingsdag van de Staten Generaal uiterst gespannen. Hoewel de koning bleef oproepen tot kalmte was de houding tussen Belgische en Nederlandse parlementsleden ronduit vijandig. De vorst wilde de rust en de kalmte in de grote steden uit het Zuiden herstellen en had geen oor voor de grieven van de Belgische afgevaardigden. Dit had als gevolg een enorme woede bij het Belgische volk dat nu echt aan het muiten ging. Op 19 september was er de bestorming van het Brusselse stadhuis en werd de burgerwacht ontwapend. De gematigden verloren elke vorm van gezag dat ze nog hadden en daar ook de Centrale Unie nog amper gezag had, verkeerden de Zuidelijke Nederlanden in een fase van ware anarchie.

Willem I kon niet langer toezien en stuurde zijn zoon Frederik met een strafexpeditie naar Brussel.
De burgerij en de leden van de Centrale Unie waren zeer bevreesd en overweegden een overgave maar namen uiteindelijk de benen. Dit stelde Frederik gerust. Hij was overtuigd dat die oproerlingen geen groot probleem konden vormen en wachtte nog een paar dagen vooraleer aan te vallen. De Brusselaars

gebruikten die tijd om hun stad te versterken. Ze namen plaats op de eerste verdiepingen van de huizen en voerden vandaar uit hun aanvallen op de in de straat marcherende troepen. Het werd een soort guerrillagevecht dat de geregelde troepen niet kenden. Zij verloren heel wat manschappen en boekten ook geen resultaten. Frederik trok zijn leger of wat er nog van overbleef terug. De nu onverwacht gunstige situatie voor de stad zette eerst de radicalen en daarna de gevluchte burgerij aan terug te keren naar de stad om zich te scharen achter het moedige Brusselse volk.

Charles Rogier richtte op 24 september een Administratieve Commissie op om het machtsvacuüm dat na de bestorming van het Brusselse stadhuis was ontstaan op te vullen. Die commissie zou ook het verzet organiseren, en het verzet hield stand. De Belgische eisen waren hard: volledige terugtrekking van de Hollandse troepen en een volledige amnestie. Op 26 september was het zover. Prins Frederik besloot zich terug te trekken en de burgerij begon de commissie om te vormen tot een Voorlopig Bewind. Men haalde de verbannen Louis De Potter, de journalist die het symbool van het verzet geworden was , terug naar Brussel om de bevolking te overtuigen het nieuwe bewind te aanvaarden. Koning Willem I was razend toen hij het verloop van de opstand in Brussel vernam. Hij wilde zijn Zuidelijke provincies terugwinnen en deed daarvoor beroep op hulp van zijn verwant Frederik-Willem III van Pruisen. De Grote Mogendheden echter namen een non-interventie houding aan ten aanzien van de Belgische revolutie, al was Rusland wel bevreesd voor een uitbreiding van de Franse invloedsfeer. Op dat ogenblijk brak er ook een revolutie uit in Polen waarmee Rusland zijn handen vol had. Willem riep de Hollanders op voor een oorlog tegen België maar probeerde ook de zaak nog te redden met diplomatie. Ook de Staten Generaal keurden een administratieve splitsing goed. De Belgen kregen een eigen bestuur, met eigen mensen in de taal die ze zelf wilden en onder de leiding van zijn zoon Prins Willem van Oranje.

De Belgen hadden echter ook de oproep tot oorlog gehoord en kenden de houding van de Grote Mogendheden. Prins Willem hield op 16 oktober een proclamatie waar hij zich voor de Belgische onafhankelijkheid zou inzetten en er zich van aan het hoofd zetten, dit alles in een poging het Zuiden onder het gezag van Oranje te houden. Deze proclamatie vond geen genade, niet in het Zuiden en niet in het Noorden. In het Zuiden had men niet zo hard gestreden om dan toch weer onder het gezag te komen van een Oranje-Nassauvorst en in het Noorden hekelde Willem I de houding van zijn zoon, temeer daar hij niet op de hoogte gebracht was van de proclamatie. Ondertussen ging de rebellie in België voort en breidde de opstand uit tot andere steden in de Zuidelijke Nederlanden, waar vooral in Vlaanderen, nog velen hun sympathie voor Oranje niet verloren hadden. Antwerpen, maar ook Gent waren nog Orangistische bolwerken.

Gedurende de maanden september en oktober werden alle Hollandse regimes uit de steden verdreven.
Op 10 november 1830 werd een eerste Nationaal Congres samengeroepen. De afgevaardigden waren vooral leden van de adel en de burgerij. Het hoofddoel was het uitbouwen van een nieuwe eigen grondwet en nevenbij het zoeken naar een staatshoofd. Het eerste verliep makkelijker dan het tweede want op 18 november 1830 riep dit Nationaal Congres de Belgische onafhankelijkheid uit. Zo had de burgerij de revolutie naar haar hand gezet en verdwenen de sociale eisen naar de achtergrond ten voordele van de liberale en nationalistische doeleinden.

Internationaal was de zaak nog niet geregeld en was er nog geen erkenning van een onafhankelijke staat alhoewel reeds op 4 november het startsein gegeven werd voor de Conferentie in Londen. Daar kwamen Frankrijk, Oostenrijk, Pruisen, Rusland en Engeland samen om de zaak te bespreken. De koppigheid van Willem I was de reden dat de verschillende landen, die zeker geen oorlog wilden, sympathie begonnen te koesteren voor de Belgische zaak. Frankrijk, bij monde van Talleyrand, had nog steeds oog voor een eventuele aansluiting van het Franssprekende landsgedeelte bij Frankrijk en veegde daardoor alle eisen van Willem I van de kaart. Na wat heen en weer gepraat moesten de republikeinen zich gewonnen geven en werd er geopteerd voor een representatieve monarchie. Enkele kandidaten om koning te worden passeerden de revue maar Leopold van Saksen-Coburg die goede banden had met Engeland werd uiteindelijk bereid gevonden de taak van koning der Belgen op te nemen. Op 17 juli 1831 kwam Leopold aan in De Panne en vier dagen later, op 21 juli legt hij als Koning Leopold I Van Saksen-Coburg, de eed af als eerste koning der Belgen.

WOORDVERKLARING

(van de meest voorkomende termen in een Staat van Goed)

Jo Vandeghinste

1. Het genealogisch gedeelte

apparente: aanstaande
besittere, besittighe: achtergebleven echtgenoot of echtgenote – boedelhouder(es)
by coope: door aankoop (poorterschap)
bijleefte, byleve, bylevinghe: vruchtgebruik
blyver, blyvighe: de langstlevende der echtgenoten
broeder/suster van (h)alven bedde: broer /zuster uit een ander huwelijk van dezelfde vader of moeder
(eyghen) broeder/suster van vullen bedde: broer/zuster uit de zelfde huwelijksgemeenschap
Canonincklaat: laat uit het Kanunnikse (Sint-Donaas) te Brugge
ceurbroeder,ceursuster: poorter(es) onder meer in Veurne en Poperinge
(van) competenten elde of oude: de vereiste leeftijd hebbende, volwassen zijn (25 jaar)
contract antenuptiael: huwelijkscontract afgesloten voor de pastoor of een notaris
(naer) costume: volgens gebruik, naar gewoonte
douarie, duwarie, douairie: weduwgift, som die een weduwe vooraaf van de erfenis mag aftrekken
gheassisteert ende vergheselschipt: bijgestaan, begeid, vergezeld
ghecompareert: verschenen voor (bvb. voor het schepencollege)
ghediede, gedyde: een vreemde, iemand zonder poorterschap of burgerrecht van een stad of kasselrij
gheprocreert by: verwekt bij
hoirs ende (h)aeldinghers: erfgenamen
inschulden: geld dat nog moet binnenkomen
jongman synselfs, bet als 25 jaeren: meerderjarige jonge man, meer dan 25 jaar oud
kerckgebot: openbare bekendmaking of in de kerk of aan het kerkportaal
laet: in oorsprong een horige landgebruiker – later een vrijverklaarde horige
laetesse: vrouwelijke laet
madelaere(ghe): ieman die de boedel bereddert, zaakwaarnemer
madelrie rekeninghe: aanvullende en zuiverende afrekening bij een Staat van Goed – purgatieve

madelstede: voornaamste woonhuis van de overledene
minderjaerigh: beneden de wettelijke leeftijd, minder dan 25 jaar (soms 24 jaar)
momboor, monber, montboor, monboir: voogd, beschermer van de wezen
momborie, montboorschap: voogdijschap
onbejaert: minderjarig
proostlaet: laat wonende in het Proossche (Sint-Donaas te Brugge)
poorter(esse): bewoner van een stad,
poorterschap: behorende tot een stad of kasselrij – kon gekocht worden
prohæmium, proemium: inleiding van een SvG die het genealogische gedeelte omvat
prochie: parochie,gemeente
protestatie: uitdrukkelijke verklaring
rekeninghe purgatieve: afrekening op het einde van een voogdij – soms tussentijds
rendan(e): hij/zij die rekenschap geeft
staecke: linie in een geslacht, stam van een geslacht
suppleant: plaatsvervangend aanvrager
testamente codicille: aanvullende of wijzigende bepaling bij een “vuytersten willle” (laatste wil)
uppervooghden: de schepenen van de wezerij
(v)uytschulden: schulden die nog niet betaald zijn
vooght paterneel/matrneel: beschermer van vaders/moederszijde
vrylaet: laat wonende in het Brugse Vrije

2. Verdere inhoud van de staat

achterdeele: schulden, nadelig saldo
actum: gedaan, geakteerd –schrijft men voor de aktedatum
aertwortel ende naghelvast: alles wat bij het huis hoort
allodicke goederen: bezittingen vrij van feodale verplichtingen
appostilleeren: nazien van een SvG en voorzien van kanttekeningen
baeten: voordelen, winsten
becommeren: beslag leggen op
becommert sterfhuys: sterfhuis waarop beslag is gelegd daar de schulden de baten overtreffen
besette rente: een rente die vastgezet of verzekerd is op een onroerend goed dat ervoor mag worden uitgewonnen
catheylen: huisraad, gereedschap, vee of geboomte, alles wat tussen de erfgenamen kan verdeeld worden
catheylicke goedinghe: roerende goederen van allerlei aard
(ter) causen van: uit oorzaak van, uit reden van
cheyns: rente
commeren: schulden, lasten, onkosten
competeerende: rechtmatig toekomende
considereren: beschouwen
contante pennynghen: het baar geld dat in het sterfhuis voorhanden is
cortresse: tekort
croys(e), crois: interest
croyseren, croiseren: interest opbrengen
devolveren: verkrijgen door overlijden
egaleren van de doubbels: op dezelfde wijze in het dubbel overschrijven
gheabandoneert sterfhuys: sterfhuis dat aan de overheid wordt overgelaten (zie ook 'becommert')
gheadvanceerde ghelde: voorgeschoten geld, uitgeleend geld
gheconquesteert staende 'thuwelick: aangekocht of verworven tijdens de huwelijksgemeenschap
ghereede pennynghen: contante penningen
gheswooren prysers: beëdigde schatters
gronden van erfvan: oorsprong van het erfgoed of erfdeel
hijer tijden: in die tijd, indertijd
hoorie: het recht op erven
immeubele goedynghen: onroerende goederen (huizen, landerijen…)
liquidatie: vereffening, afrekening, boedelbereddering
losselyck: aflosbaar (van renten)
pro memorie: als vermelding, om te onthouden
mentie: vermelding
menuteyten: kleinigheden
meubele goedynghen: roerende goederen (huisraad)
t'oirconde: verklaring die bevestigt dat wat geschreven staat juist is
palende: grenzend aan
(den) penninck sesthiene: 1/16de van het kapitaal dus 6 ¼ %- dit was de wettelijke limiet voor de interesten
prijsie, prysie: schatting om de waarde van de erfenis vast te stellen
stockhouder: veilingmeester, vendumeester
transeat voor memorie: dient enkel als vermelding, heeft weing financieel belang
(v)uytvaertcosten: onkosten van de begrafenis en de daaropvolgende rouwmaaltijd
venditie a la haulche: openbare verkoping bij opbod

Interessant voor beroepsnamen in het Frans: www.vieuxmetiers.org en http://fr.wiktionary.org

MONSTERROLLEN 1640

Jo Patteeuw

Bovekerke

Moesteringhe ende wapeneschauwinghe ghehouden bynnen de prochie van Bovekercke by laste van burchmeestre ende schepenen slandts vande Vrien, ghedaen in de pesentie van Clais Rommel hofman ende Carel Schedeyn ende Jan Coucke desen xiiden mey 1640.

Anthoenis	roer ende capper	Marten Jan	piecke ende capper
Becuwe Pietere	piecke ende capper	Merrelbeck Marten	roer ende capper
Besseman Lowies	piecke ende capper	Moucau Franschois	piecke ende capper
Bohey Bastiaen	piecke ende capper	Petyteljon Claeis	roer ende capper
Corevet Jan	roer ende capper	Rackebuesch Gielles	roer ende capper
Couteu Pietere	roer ende capper	Reyvart Jacques	roer ende capper
De Bouck Jan	roer ende capper	Rools Daeniel	piecke ende capper
De Conte Maehueu	roer ende capper	Schedeyn Carel	roer ende capper
De Keysere Jan	piecke ende capper	Strurf Jan	roer ende capper
De Mon Giellebert	roer ende capper	Swaels Phlips	roer ende capper
De Nootere Roegier	roer ende capper	Tamperre Jan	piecke ende capper
De Puys Clais	roer ende capper	Van Belle Christiaen	roer ende capper
De Puys Eloey	roer ende capper	Verbeeke Chriestaen	roer ende capper
De Smyttere Gullielmus	piecke ende capper	Verbeeke Lauwereyns	roer ende capper
Du Floo Pieter	roer ende capper	Verbeke Pietere	roer ende capper
Gielles Clais	piecke ende capper	Verbruegghe Joos	roer ende capper
Golpart Marcques	piecke ende capper	Voellilevelp Jacques	piecke ende capper
Goodeyn Jan	roer ende capper	Volmare Jan	piecke ende capper
Le Conte Phlips	roer ende capper	Volunare Pieter	piecke ende capper
Le Pucky Pietere	roer ende capper	Wareyn Mathues	roer ende capper
Legesse Robert	piecke ende capper	Wuellepiet Jacques	roer ende capper

compt tsamen tot de numbre van tweenveertich mannen.

Klerken

Wapenschauwynghe gedaen up de prochie van Clercken bij Joorijs Borrij hoofman geassisteert met dijversche notabele prochianen der vornomde prochie bij laste van mijn Edel heeren Slants vande Vrijn up den xiien meye 1640

Babele Claijs	roer ende capper		
Babele Jan	roer ende capper	De Zodt Jan	pycke ende capper
Baudez Frans	pycke ende capper	Del Vare Martein	pycke ende capper
Beauprez Pieter	pycke ende capper	Goernaij Jaques	pycke ende capper
Bogaert Adriaen	pycke ende capper	Heindrick Jan	roer ende capper
Bolle Antheunis	roer ende capper	Leijnaert Jan	roer ende capper
Bouckaert Joos	roer ende capper	Lookers Christiaen	pycke ende capper
Calfve Pieter	pycke ende capper	Nasschaert Guilleame	pycke ende capper
Carpentier Lieven	pycke ende capper	Noe Nijkelas	roer ende capper
De Bruijne Jan	pycke ende capper	Odent Gelein	roer ende capper
De Deckere Pieter	roer ende capper	Pauwels Frans	pycke ende capper
De Fruijt Michiel	roer ende capper	Pauwels Gillis	pycke ende capper
De Lij Antheunis	pycke ende capper	Remerij Bertholomeus	roer ende capper
De Meij Hendrick	pycke ende capper	Reubrecht Jaques	pycke ende capper
De Meire Guilleame	roer ende capper	Rommers Frans	pycke ende capper
De Meire Jan	roer ende capper	Schillewaert Jan	roer ende capper
De Nijveele Adriaen	pycke ende capper	Staelen Jaques	pycke ende capper

Toursij Crystian	pycke ende capper	Pape Christiaen	roer ende capper
Valcke Jan	pycke ende capper	Igodt Jan	roer ende capper
Van Berre Jan	roer ende capper	Van Berre Pieter	roer ende capper
Van Dromme Frans	roer ende capper	Frotein Jan	roer ende capper
Van Houtte Pieter	roer ende capper	Cornaert Jan	pycke ende capper
Verbeke Pieter	pycke ende capper	Lobbegein Pieter	pycke ende capper
Vermersch Hendric	roer ende capper	Poussein Chaerle	roer ende capper
Volbrecht Mathijs	pycke ende capper	Gruijhier Jaques	roer ende capper
Wallaert Pieter	roer ende capper	Verduijn Marijn	roer ende capper
Wentin Jaques	roer ende capper	Pape Jaspar de jonghe	roer ende capper
Kyndt Jaques	pycke ende capper	Kyndt Robert	roer ende capper
Coornaert Mahieu	roer ende capper	De Porters Claijs	roer ende capper
Thevele Antheunis	pycke ende capper	Claus Guilleame	pycke ende capper
Mahieu Adriaen	roer ende capper	Pinson Steven	pycke ende capper
Beuckelaere Joorys	roer ende capper	De Wagewercker Joos	pycke ende capper
Van Roote Matheus	roer ende capper	Spinnewijn Jan	pycke ende capper
Waermoes Pieter	roer ende capper	Ghijselen Pieter jr.	roer ende capper
Meusseure Maerten	pycke ende capper	Vanden Broucke Jaques	roer ende capper
Lamoot Jaques	pycke ende capper	Vanden Abeele Adolph	roer ende capper
De Hem Phlips	roer ende capper	Jaco Nijkelas	roer ende capper
Le Fosue Jean	roer ende capper	Dasonnebelle Frans	roer ende capper
Greylinck Jaques	roer ende capper	De Boutte Marijn	roer ende capper
Du Mulier Gelein	pycke ende capper	Frotein Pieter	pycke ende capper
De Poortere Rougier	roer ende capper	Fortrij Adriaen	pycke ende capper
Van Berre Ollevier	roer ende capper	Priem Pieter	pycke ende capper
De Mey Jan de jonghe	roer ende capper	Schillewaert Jaques	pycke ende capper
Hinnoudt Ollevier	pycke ende capper	Vermeulen Jan	pycke ende capper
Van Caestere Jan	roer ende capper	Taffijn Heindrick	pycke ende capper
Casier Marten	pycke ende capper	Merlynck Jan	roer ende capper
Verburch Pauwels	pycke ende capper	Oostyn Jaques	roer ende capper
Babele Joos	roer ende capper	Verbeke Clays	pycke ende capper
Mahieu Jaques	pycke ende capper	Druck Mahieu	roer ende capper
De Gran Michiel	pycke ende capper		
Ghijselen Joos	roer ende capper	Aldus dese wapenschauwyge en lyste gemaect	
Costenobele Maillaert	roer ende capper	bij Joorijs Borrij, hoofman, geassisteert met	
Paesschezone Pieter	roer ende capper	dijverssche notabele der prochie van Clercken	

ABONNEMENTS- EN LIDMAATSCHAPSHERNIEUWING voor 2012

Het einde van het jaar nadert snel en dit is ook weer het laatste nummer van ons tijdschrift. Indien U 'De Brugse Stam' volgend jaar ook om de twee maanden in uw bus wenst te vinden, wil dan zo vlug mogelijk € **9,00** overschrijven op het IBAN nummer: BE93-0680-6683-7067 van VVF- BRUGGE, Kerklaan 30, 8310 Assebroek; BIC: GKCCBEBB Voor het buitenland wordt dit **€ 12,00**. (Overschrijvingsformulier hierbij gevoegd).

Als U het lidgeld van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde ten bedrage van **€ 35,00** overschrijft op het IBAN nummer: BE58-4141-1712-2179 van Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Van Heybeeckstraat 3 te 2170 Merksem, BIC: KREDBEBB, ontvangt U om de twee maanden **'Vlaamse Stam'** en **'Genealogie en Heraldiek in Vlaanderen'** en U krijgt er ons tijdschrift **gratis** bij als U in het arrondissement Brugge woont.

F° 64v 28.03.1761

Geschouwd het dode lichaam van Joseph Verschrieck in wie er een klein wondje gevonden werd op de neus en verder niets. Maar hij is versmacht door het water. Hij leefde nog enige tijd toen hij uit het water was maar hij kreeg enkele stuiptrekkingen wat de oorzaak van de dood was.

Pieter De Wynt fs. Joos, 63 jaar, geboren en wonend te Brugge, schipper, werd verhoord en verklaart dat hij gisteren avond in zijn schip was met zijn kozijn Jacobus De Wint en iets hoorde vallen. Beiden zijn ze naar boven gekomen . Toen hij zag dat het een man was heeft hij alles gedaan om hem te helpen. Zijn kozijn heeft hem een eind vastgehouden en ze riepen om assistentie waarop de knecht van schipper Obbe gekomen is. Ze hebben het lichaam opgehaald en ziende dat hij nog leefde hebben ze hem naar het koningscomptoir gebracht en verklaarden dat de overledene met niemand woorden heeft gehad.

- Jacobus De Wint fs. Pieter, 28 jaar, geboren en wonend te Brugge verklaart het zelfde.
- Cornelis Vanden Houck fs. Jan, 25 jaar, geboren te Waesbeke en varend als matroos met de schipper Obbe verklaart hetzelfde

De schepenen staan de begrafenis toe en aanzien de zaak als een ongeval.

F° 65v 16 april 1761

Geschouwd het dode lichaam van Pieter Francois De Nolf – omtrent 4 jaar oud. Er werden geen kneuzingen, ontwrichtingen noch breuken gevonden. Het was wel gekwetst aan de linker hand. Het was versmacht door het water

Ondervraging ten huize van Pieter De Nolf.

Maria Janssens fa. Cornelis, 25 jaar, naaister, geboren en wonend te Brugge verklaart dat ze, gekomen om te naaien, om 3½ uur naar beneden is gekomen om thee te drinken. Ze is toen naar achteren gegaan en heeft de achterdeur open gevonden. Toen ze op de achterplaats was zag ze het kind dat met zijn hoofd in een kuip water lag. Ze heeft onmiddellijk de ouders die met haar thee zaten te drinken verwittigd. Ze zegt dat ze het kind korte tijd voordien nog had horen spreken.

Pieter De Nolf, vader van het kind en Marie Delterre, moeder van het kind zeggen dat ze niet beter wisten of dat het kind op straat aan het spelen was.

Op 17 april wordt het voorval aanzien als een ongeluk en wordt toelating tot begraven gegeven.

F° 66 22.04.1761

Geschouwd het dode lichaam van Joanna Theresia Willeman, 3 maand oud. Het kind is verbrand achteraan het hoofd, langs de ganse rug tot aan de “partij” en rond het “fundament”. De brandwonden gingen tot op het vlees. Het was ook verbrand aan de billen, aan een been en aan enige tenen, aan het hoofd, gezicht en de borst. Deze brandwonden waren de oorzaak van de dood.

Ondervraging ten huize van Sr. Francois De Crouck.

Juffr. Theresia Goddijn fa. Albrecht, huisvrouw van Sr. Francois De Crouck, 34 jaar, geboren te Brugge getuigt op eed dat zij Isabelle Saint Genois, weduwe van Jan Baptiste Verbiest heeft zien lopen naar de kelder waar Cornelis Willeman woont en dat zij haar achterna gelopen is. In de kelder heeft ze gezien dat Isabelle Saint Genois het kind in haar schort had en dat de vrouw van Willeman bewusteloos voor het vuur lag en dat haar kleren nog brandden. Zij heeft die trachten te blussen. Ze heeft het kind van Isabelle afgenomen en het naar het huis gebracht. Dit is gebeurd rond zeven uur ’s avonds en het kind is gestorven rond half negen.

Isabelle Saint Genois, 50 jaar, geboren te Oostende en wonend te Brugge als mercenier verklaart dat zij deze avond om 7 uur het kind sterk hoorde lamenteren en dat haar nicht

heel gealterneerd uit de kelder kwam gelopen zeggend dat het kind brandde. Zij heeft al de kleedjes van het kind afgetrokken en dan de moeder van het vuur getrokken.
Joanna Schelpe fa. Pieter, 26 jaar, geboren en wonend te Brugge bij haar moeie Isabelle Saint Genois verklaart hetzelfde.
24.04.1761 Na deze verklaringen gelezen te hebben wordt toelating gegeven tot begraven en wordt het feit aanzien als een ongeval.

F° 67v 20.05.1761
Beschouwd het dode lichaam van ..... De Busschere, 8 jaar.
Er worden geen wonden, ontwrichtingen noch breuken gevonden maar wel een kneuzing aan de buik. Die was gespannen en bij het openen ervan werd een bloedstorting gevonden door het scheuren van bloedvaten door de verplettering.
20.05.1761 in het stadhuis
Barbara De Buijs fa. Pieter echtgenote van Joannes Marroeij, geboren te Kortrijk en wonend te Brugge als “prondelette” wordt gevraagd wat zij weet aangaande de dood van .....De Busschere fs. Amatus, 8 jaar, Ze Verklaart dat ze dezen avond rond 6 uur, terwijl ze in haar winkel zat gezien heeft dat men op de markt enkele stukken met tabak aan het laden was op een wagen. Ze zag dat het touw brak en dat er een stuk van de wagen viel. Ze zegt dat de soldaat Suvee iets daarna het kind heeft zien liggen op de stenen. Hij heeft het opgenomen en ten huize van Joannes Maroeij binnengedragen.
22.05.1791. Sr. Jan De Rijcke fs. Joannes, 51 jaar, geboren en wonend te Brugge verklaart dat het touw brak en een stuk tabak afviel. De laders zijn opzij gesprongen en het stuk viel tegen het stuk waarop de jongen zat of tegen leunde.
Pieter Antoine Leveugel fs. Pieter, 40 jaar, geboren te Moeskroen en wonend te Brugge verklaart dat reeds twee stukken geladen waren ieder wegende tussen 1000 en 1100 pond. Als men het derde stuk wilde laden hebben ze gevraagd om te helpen. De reep is gebroken en het stuk viel tegen het vierde en laatste stuk waartegen de jongen met zijn buik leunde.
Pieter Bruijs fs. Balthazar, 50 jaar, geboren en wonend te Brugge verklaart hetzelfde.
Op vraag of de reep goed was antwoord men ja want men heeft de stukken nog gebruikt om de rest op te laden.
De begrafenis wordt toegestaan maar men moet de reep door het college laten onderzoeken.

F° 69 02.06.1761
Ten huize van Jan De Naegel
Joannes De Naegel fs. Pieter , 44 jaar, wonende te Brugge in de herberg “Den Heerser” ligt gekwetst te bed en wordt gevraagd naar de oorzaak.
Hij zegt dat hij deze avond om 6.30 uur een mes gevonden heeft in de kamer. Hij heeft het genomen en daarmee heeft hij zijn keel willen afsnijden. Op de vraag naar de reden zegt hij dat niemand hem beïnvloed heeft maar dat de duivel hem dat ingegeven heeft.
- Jan De Meire fs. Joannes, 41 jaar, geboren en wonend te Brugge, wever, zegt dat Joannes sedert vijf à zes weken zich gedraagt als iemand die in zijn verstand geraakt is. Men heeft Jan De Meire gevraagd om bij hem te waken in huis. Gisteren heeft hij dat nog gedaan en zegt dat hij deze nacht op het geroep van de vrouw in de kamer is gekomen om het getier te helpen bedaren. Toen hij in de kamer kwam zag hij dat hij een mes in de hand had en dat hij, de meid en de vrouw uit de kamer moesten vluchten. De vrouw heeft hem toch het mes kunnen afnemen. Hij zei dat er kwade geesten in huis waren en dat hij moest sterven
- Pierre Marlier zoon van Valentijn, 40 jaar, geboren te Cambraij en wonend te Brugge, wever, verklaart dat Joannes een man is met een goed gedrag maar dat hij sedert enkele weken zijn zinnen is verloren en verward spreekt

F° 56 **Jehan Martin –** geboren te Sevilla in Spanje.- couturier

Misdaad: Heeft twee jaar geleden van zijn meester, een Portugees, se som van 100 zilveren florijnen gestolen. Daarvoor werd hij publiek gegeseld. In plaats van zich te beteren heeft hij als vagebond geleefd en getrokken van stad naar stad. In Brugge heeft hij twee maal gestolen, namelijk in de Onze Lieve Vrouwkerk en in de St.-Salvatorskerk. Met inzicht van te stelen heeft hij enkele ijzeren instrumenten gekocht in Kortrijk. Men vermoedt dat hij nog veel meer diefstallen gepleegd heeft

Straf: Op een schavot op de Burg gebracht om er tot bloedens toe met scherpe roeden te worden gegeseld op zijn bloot lichaam om er daarna gebrandmerkt te worden op zijn rug en verbannen te worden uit alle landen onder de gehoorzaamheid van hare hoogheid voor zijn leven lang op straf van de galg.

Zaterdag 28.09.1619 – akte, behalve de strafmaat, in het frans.

F° 57 **Pieter Bertin** fs. Michiels – landwerker geboren te Doovere (Dover GB.)

Misdaad: Op 21 juni 1617,na een publieke geseling en brandmerken door de wet van Wijnendale, werd hij levenslang verbannen uit de provincie Vlaanderen op straf van de galg.
Ongeveer een half jaar na de veroordeling is hij teruggekeerd in de stad Brugge en heeft hier anderhalf jaar verbleven en alzo zijn ban gebroken.
Hij heeft zich begeven tot een goddeloos en onbehoorlijk leven. Daarvoor werd Pieter bij vonnis van de schepenen veroordeeld om op het schavot gebracht te worden? Daar werd hij tentoongesteld met de bast om de hals. Hij werd tot bloedens toe gegeseld met scherpe roeden op zijn bloot lijf. Daarna werd hij levenslang verbannen uit de provincie Vlaanderen op straf van de galg.

Zaterdag 28.09.1619

F° 57v **Jan Laureijns –** geboren te Ariën in Noord-Frankrijk en opgevoed in Holland – lijnwever van stiel

Misdaad: Op 18 september laatstleden werd hij door de magistraat van de stad Duinkerke gegeseld, gebrandmerkt en verbannen uit de provincie Vlaanderen voor 10 jaar op straf van de galg.
Korte tijd daarna heeft hij, met een medeplichtige, in verscheidene keren uit een winkel in de stad Sint-Winnoksbergen 61 paar neerbasen (lange onderkousen voor onder een wambuis) gestolen. Gekomen in de stad Duinkerke heeft hij die in het openbaar trachten te verkopen.
Korte tijd daarna kwam hij in de stad Oostende . Daar heeft hij dienst genomen bij een waard. Die heeft hij bestolen van een zilveren bierkroes en drie zilveren lepels. Hij is er mee gevlucht naar Brugge.

Straf: Door de schepenen veroordeeld om met de bast om de hals op het schavot gebracht te worden om aldaar tot bloedens toe gegeseld te worden op zijn naakt lichaam, om gebrandmerkt te worden met het gewone brandmerk van deze stad. Daarna werd hij levenslang verbannen uit de provincie Vlaanderen op straf van de galg

Vrijdag 29 november 1619

NIEUWE PUBLICATIES

STATEN VAN GOED TORHOUT – LATEN VAN WIJNENDALE door **Jo Patteeuw.**
Met index. **pp: 214 – prijs € 16,00**
WETTELIJKE PASSERINGEN, Brugse Vrije West (16800-1750) door **Roland Verté**
Met index. **pp: 276 – prijs € 20,00**
VOLKSTELLING 1748, Deel 7 (laatste deel) **pp: 264 - prijs € 20,00**
Adegem, Lembeke, Vrijheerlijkheid Aveschoot, Maldegem, Sint-Jan-in-Eremo, Sint-Laureins, Sint-Margriete, Ursel, Waterland.

Te bestellen: Secretariaat FAMILIEKUNDE VLAANDEREN, regio BRUGGE
Baron Ruzettelaan 401, 8310 Assebroek – Tel: 050/35 51 36 of vvf.brugge@skynet.be

Familiekunde Vlaanderen Provinciale afdeling West-Vlaanderen

40ste West-Vlaamse Ontmoetingsdag

Roeselare - zondag 11 november 2012

De jaarlijkse ontmoetingsdag van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde - provinciale afdeling West-Vlaanderen - heeft dit jaar plaats op zondag 11 november 2012 in de VMS (Vrije Middelbare School), Arme Klarenstraat 40 8800 Roeselare.

9.30 tot 12.30 uur : BOEKENBEURS

Er is een ruime keuze aan de talrijke stands: genealogische werken, formulieren, genealogische computersoftware, e.d.m.
Tevens is er gelegenheid tot **contact** met andere vorsers.
De aanwezigen kunnen eveneens gegevens uitwisselen.

Dit jaar is er geen middagmaal.

INHOUDSTAFEL JAARGANG 44 (2012)

Mededelingen		p. 2 – 14 – 26 – 38 – 50 – 62.
Paul Coghe	Verluydboek 1611-1675	p. 11 – 23 – 35 – 47 - 59 – 69.
	Schouwboek	p. 57 – 71.
Eddy Dubruqué	Opvarenden bij het VOC	p.7 – 19 – 29 – 44.
	Wat vinden we o/d computer in het lokaal.	p. 6.
Jo Patteeuw	Monsterrollen 1640 Ettelgem, Jabbeke	p. 55 - Keiem p. 56 – Bovekerke p. 67 – Klerken p. 68.
Roland Verté	Parochiekosten Gistel	p. 16
	Pachten v/d Commissie van Burgerlijk Godshuizen	p. 32 – 41 – 53.
Tony Strypsteen	Digitaliseren rouwbrieven	p. 28.
Jo Vandeghinste	Editoriaal	p. 1 – 13 – 25 – 37 – 49 – 61.
	De Industriële Revolutie	p. 3.
	Honger in Vlaanderen 1846-1849	p. 15.
	De Tyfusepidemie in Vlaanderen 1847-1855	p. 27.
	De Loting voor Militaire Dienst	p. 39.
	Onze Streken onder Hollands Bewind	p. 51.
	De Belgische Omwenteling 1830	p. 63.
	Woordverklaring Staten van Goed	P. 65
	Aanwinsten voor onze bibliotheek	P. 72
Inhoudstafel 44e jaargang Brugse Stam		p. 72
